

Nationale rekeningen 1995-2022

Gedetailleerde rekeningen en tabellen

Instituut voor de Nationale Rekeningen

Eurostysteem

Inhoud van de publicatie

De gedetailleerde nationale jaarrekeningen van België worden opgesteld volgens de definities van het Europees Systeem van Rekeningen (ESR 2010).

De publicatie geeft een commentaar op de belangrijkste recente ontwikkelingen en stelt een selectie van statistische tabellen voor. Die selectie van tabellen beslaat slechts een deel van de inhoud van de gedetailleerde nationale jaarrekeningen. Alle statistieken werden elektronisch verspreid op 19 oktober 2022 via de gegevensbank NbbStat.

De rekeningen werden opgesteld op basis van de gegevens die beschikbaar waren op 5 september 2023. De cijfers over de laatste drie jaar moeten als voorlopige cijfers worden beschouwd

© Instituut voor de nationale rekeningen
Nationale Bank van België, Brussel

Alle rechten voorbehouden.
De volledige of gedeeltelijke veelelvoudiging van deze brochure voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan mits bronvermelding.

ISSN 1379-5341(print)
ISSN 1780-4353(online)

Woord vooraf

Het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) heeft op 19 oktober 2023 de gedetailleerde nationale jaarrekeningen van België gepubliceerd. Die jaarrekeningen werden opgesteld volgens de methodologie van het ESR 2010.

De wijzigingen beperken zich in deze publicatie tot een herziening van de voorbije vier jaren. De volledige periode en meer details kunnen worden geraadpleegd via de gegevensbank NbbStat.

Het wetenschappelijk Comité voor de nationale rekeningen heeft de becijferde resultaten goedgekeurd tijdens de virtuele vergadering van 28 september 2023.

De Voorzitter van de Raad van bestuur van
het Instituut voor de nationale rekeningen

Séverine Waterbley

Brussel, oktober 2023

Inhoudstafel

Woord vooraf	3
Toelichting bij de recente ontwikkelingen	7
Ontwikkelingen in 2022	8
1. Economische bedrijvigheid	8
2. Vraag	13
3. Inkomens	18
4. Arbeidsmarkt	19
5. Sleutelindicatoren van de sectorrekeningen en financieringssaldi	22
Tabellen	
1. Samenstelling van het bbp volgens de drie optieken (productie, betalingen, inkomens)	27
1.1 Samenstelling van het bbp, tegen lopende prijzen	27
1.2 Samenstelling van het bbp, in volume	28
2. Beschikbaar inkomen, besparingen en vorderingenoverschot of -tekort, tegen lopende prijzen	29
3. Synthese van de sectorrekeningen, tegen lopende prijzen	30
3.1 Synthese van de sectorrekeningen - 2022	30
3.2 Synthese van de sectorrekeningen - 2021	32
3.3 Synthese van de sectorrekeningen - 2020	34
3.4 Synthese van de sectorrekeningen - 2019	36
3.5 Synthese van de sectorrekeningen - 2018	38
4. Toegevoegde waarde per bedrijfstak	40
4.1 Bruto toegevoegde waarde per bedrijfstak (A38), totale economie, tegen lopende prijzen	40
4.2 Bruto toegevoegde waarde per bedrijfstak (A38), totale economie, in volume	42

5.	Finale consumptie van de huishoudens per functie	44
5.1	Finale consumptie van de huishoudens per functie, tegen lopende prijzen	44
5.2	Finale consumptie van de huishoudens per functie, in volume	46
6.	Bruto-investeringen in vaste activa per bedrijfstak	48
6.1	Bruto-investeringen in vaste activa per bedrijfstak, totale economie, tegen lopende prijzen	48
6.2	Bruto-investeringen in vaste activa per bedrijfstak, totale economie, in volume	49
7.	Nettovoorraden van niet-financiële activa per sector tegen lopende prijzen	50
8.	Arbeidsmarkt	53
8.1	Tewerkstelling per bedrijfstak (A38), totale economie	53
8.2	Arbeidsvolume per bedrijfstak (A38), totale economie	54
8.3	Beloning van werknemers per bedrijfstak (A38), totale economie, tegen lopende prijzen	55
	Publicaties van het INR en contactpersonen	57
	Algemene opmerkingen	61
	Conventionele tekens	63
	Lijst van afkortingen	65

Toelichting bij de recente ontwikkelingen

Methodologische toelichting

Aanpassing van de bronnen en methoden

De methodologie voor de eerste voorlopige jaarlijkse raming van de nationale rekeningen van het meest recente jaar - dat is het referentiejaar 2022 in oktober 2023 - wordt momenteel aangepast om nog beter rekening te houden met de jaargegevens die niet beschikbaar zijn en zo te streven naar minder herzieningen in de volgende ramingen.

In de loop van deze productiecyclus werden voor het eerst twee verbeteringen toegepast.

De eerste betreft het **repertorium van productie-eenheden**: tot 2022 was het repertorium dat in de nationale rekeningen werd gebruikt voor het meest recente jaar, een kopie van het laatst beschikbare jaarregister, aangevuld met een vereenvoudigde behandeling van de eenheden die tijdens dat laatste jaar werden gecreëerd of die zijn verdwenen. Vanaf het jaar 2023 werd een volledige procedure uitgewerkt die vergelijkbaar is met de gehanteerde procedure voor oudere jaren, in zoverre de brongegevens beschikbaar zijn. Dat biedt een betere dekking van de populatie van de productie-eenheden en een nauwkeurigere verdeling naar sector, activiteit en geografische entiteit, wat de kwaliteit van de raming van het laatste jaar ten goede komt.

De tweede verbetering heeft betrekking op de **ramingsmethode voor de productieoptiek** van het bbp: technische verbeteringen versnellen aanzienlijk de toegang tot de jaarrekeningen zodra ze zijn gedeponereerd bij en gevalideerd door de Balanscentrale. Hierdoor konden ongeveer 115.000 jaarrekeningen meer worden behandeld dan de 210.000 die zonder die verbeteringen in aanmerking zouden zijn genomen.

Ontwikkelingen in 2022

1. Economische bedrijvigheid

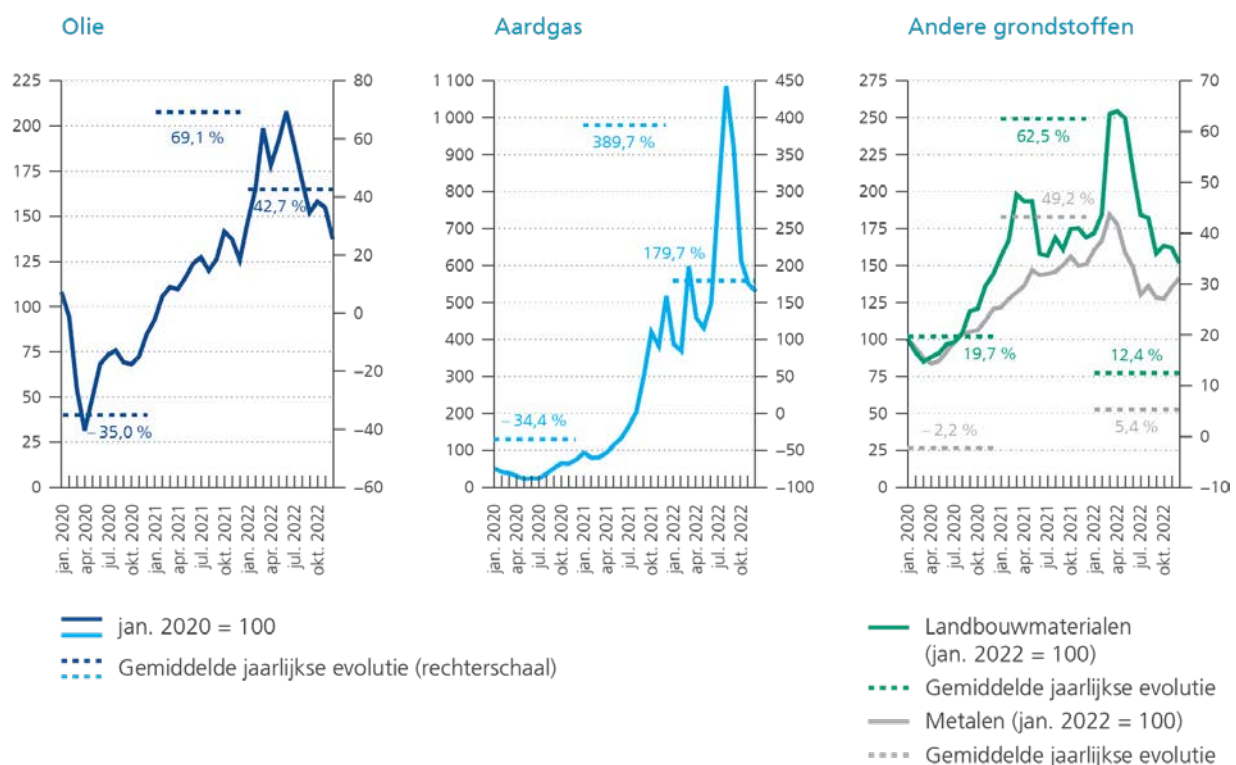
Het jaar 2021 was reeds gekenmerkt door forse prijsstijgingen van de grondstoffen, die voortvloeiden uit, enerzijds, het economische herstel en, anderzijds, de buitengewoon lage prijzen van bepaalde energieproducten in 2020. Het ging om ruwe aardolie en gas, waarvan de prijzen op de internationale markten waren opgeflekterd, maar ook om niet-energetische producten, zoals metalen, olie en vetten, hout of zuivel- en graanproducten.

Door het wegebben van de verstoringen in de toeleveringsketen gedurende de winter van 2021/2022 werd er een verdere normalisering van de situatie verwacht. Dit scenario werd verstoord door het uitbreken van de oorlog in Oekraïne einde februari 2022. Die sterke geopolitieke spanningen, waarbij met Rusland bovendien een belangrijke leverancier van grondstoffen betrokken is, hebben de prijsstijging van de meeste van die grondstoffen weer aangewakkerd. Die prijzen bereikten nieuwe pieken tijdens het voorjaar of de zomer van 2022, met name voor aardgas.

Grafiek 1

Prijzen van de belangrijkste grondstoffen op de internationale markten

(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

Bron: INR.

Hoewel de prijsstijgingen, gemiddeld per jaar, in 2022 minder spectaculair waren dan in 2021, komen ze bovenop de reeds tijdens het voorgaande jaar opgelopen stijgingen. Dat verminderde de speelruimte van de ondernemingen. De inflatoire druk verspreidde zich snel en in ruime mate over de verschillende segmenten van de economie

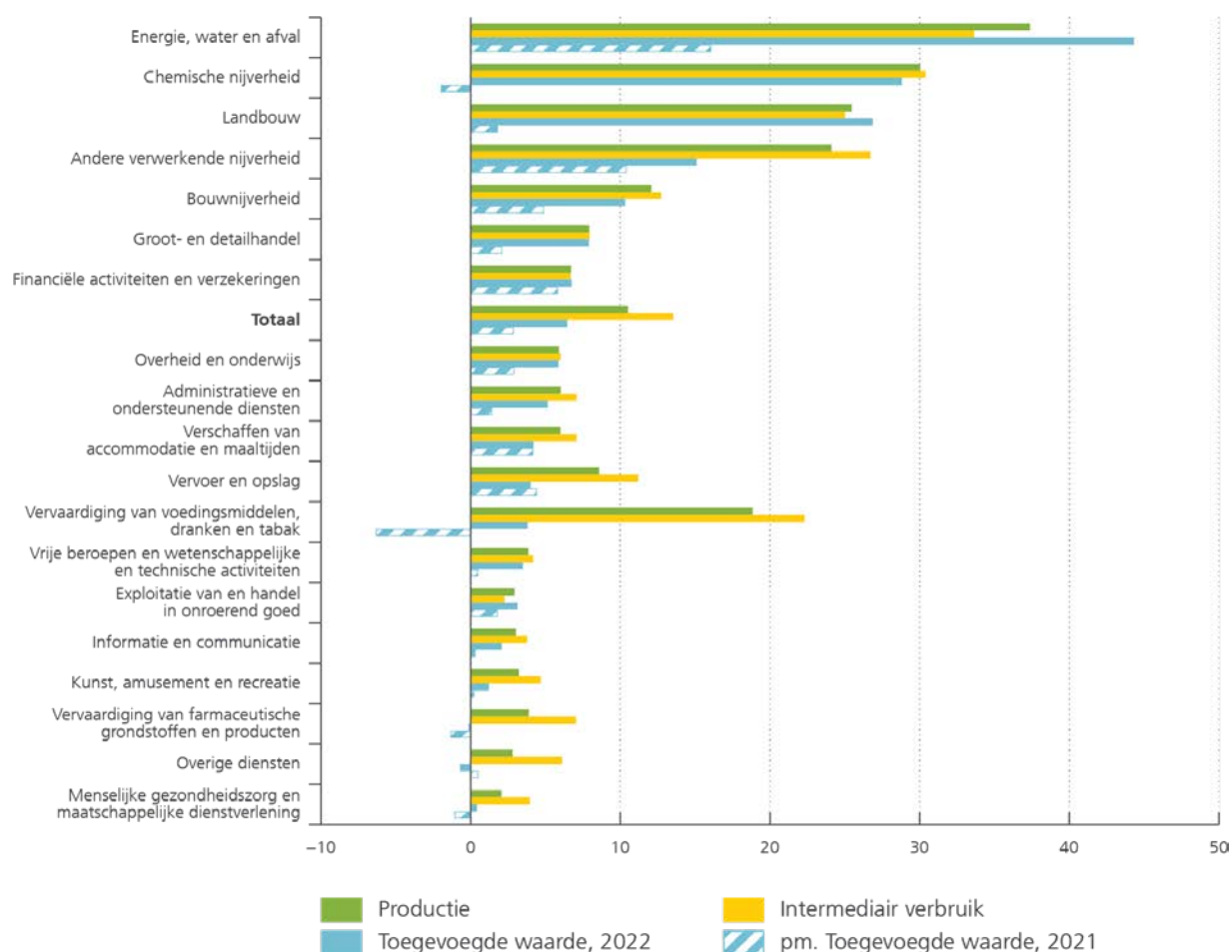

Dat verschijnsel is duidelijk merkbaar in de **deflatoren van de componenten van de toegevoegde waarde**. In 2022 stijgt de deflator van het intermediair verbruik met 13,5 % en die van de productie met 10,5 %, wat resulteert in een stijging van de deflator van de toegevoegde waarde met 6,4 %, terwijl die deflatoren in 2021 waren toegenomen met 7,7 % voor het intermediair verbruik, 5,6 % voor de productie en 2,9 % voor de toegevoegde waarde.

Grafiek 2

Deflatoren van de productie, het intermediair verbruik en de toegevoegde waarde

(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

Bron: INR.

De groeiversnelling van de deflator van de toegevoegde waarde in 2022 komt in alle bedrijfstakken tot uiting, behalve in de vervoerdiensten, die een vertraging noteren, en de 'overige diensten', waarin die deflator zelfs terugloopt.

Stijgingen met meer dan 10 % komen echter maar in een gering aantal bedrijfstakken voor. Dat zijn, in dalende volgorde, de tak energie, water en afvalbeheer (+44,3 %, de toename van de producentenprijzen ligt er zelfs hoger dan die van het intermediair verbruik), de chemische industrie (+28,8 %), de landbouw (+26,9 %), de overige industrie (+15,1 %, onder impuls van de metaalindustrie) en de bouwnijverheid (+10,3 %).

De deflator van de toegevoegde waarde groeide daarentegen minder sterk in de gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening, in de tak culturele diensten en recreatie, alsook in de farmaceutische nijverheid, waarvan de binnenlandse prijzen gedeeltelijk worden gereguleerd.

In 2020 was het **bbp naar volume** met -5,3 % gedaald, onder invloed van de verschillende beperkingen aan de aanbod- en vraagzijde ten gevolge van de COVID-19-pandemie. Dankzij de geleidelijke verdwijning van de beperkingen om gezondheidsredenen kon de bedrijvigheid zich in 2021 aanzienlijk herstellen: het bbp nam met 6,9 % toe en bereikte dus weer het peil van vóór de pandemie.

De forste prijsstijgingen zetten de bbp-groei onder druk, die in 2022 terugviel tot 3,0 %. Die groei werd voornamelijk aangedreven door de dienstensector en in mindere mate door de industrie, terwijl de bouwnijverheid en de landbouw achteruitgingen.

Tabel1

Toegevoegde waarde per bedrijfstak naar volume

(veranderingspercentages ten opzichte van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2019	2020	2021	2022	Gewicht ¹
Landbouw	1,2	-0,6	2,3	-14,2	0,5
Industrie en energie	4,5	-3,5	2,5	0,7	14,2
Bouwnijverheid	1,1	-6,1	6,9	-2,4	4,5
Diensten	2,0	-5,1	7,3	4,1	70,0
Marktdiensten ²	2,1	-6,1	8,8	4,3	57,0
Niet-marktdiensten ³	1,3	-0,4	1,2	3,3	12,9
Belastingen na aftrek van subsidies	1,5	-8,9	10,2	2,5	10,8
Bruto binnenlands product	2,2	-5,3	6,9	3,0	100,0

Bron: INR.

1 Aandeel in procenten in het bbp van 2022 naar volume.

2 Handel, reparatie, transport, horeca, informatie en communicatie, financiële dienstverlening, exploitatie van en handel in onroerende goederen, dienstverlening aan bedrijven.

3 Overheidsdiensten en onderwijs, menselijke gezondheidszorg en maatschappelijke diensten, andere diensten aan personen.

Dat relatief hoge groeitempo - de gemiddelde groei op jaarbasis van het bbp naar volume tussen 2009 en 2019 bedroeg 1,6 % - is nog deels toe te schrijven aan een inhaalbeweging in bepaalde bedrijfstakken die in 2021 nog lang niet hun bedrijvigheid van 2019 hadden bereikt.

Het gaat met name om, enerzijds, de horecadiensten en, anderzijds, de culturele diensten en recreatie. Deze groeiden met ongeveer 30 % ten opzichte van het jaar 2021, waarin ze nog onderhevig waren aan beperkingen wegens de gezondheidstoestand en moeite hadden om personeel aan te trekken.

Dat geldt ook voor de vervoer- en opslagdiensten: de toegevoegde waarde wordt daarin met name opgevoerd door de activiteiten van luchthavens, die aantrokken nadat ze twee jaar waren gedrukt door de effecten van de pandemie. De beheerder van de luchthaven van Zaventem zag aldus het aantal passagiers verdubbelen ten opzichte van 2021. Bovendien onderging de Europese aardgasmarkt in 2022 de gevolgen van de verminderde bevoorrading met Russisch gas via pijpleidingen naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne: aangezien het Belgische netwerk een belangrijk kruispunt van de Europese gasmarkt is, liet het een zeer omvangrijke doorvoer vanuit het Westen naar Duitsland en Nederland optekenen, wat ten goede kwam aan de ondernemingen die daarmee belast zijn.

In de gezondheidszorg en maatschappelijke dienstverlening, ten slotte, is de stijging met 7,1 % van de toegevoegde waarde vooral te danken aan een normalisering van de ziekenhuisbehandelingen - bijvoorbeeld op het vlak van niet-dringende verstrekkingen - de medische dienstverlening en de tandheelkunde, alsook aan een opleving van de activiteit in de rusthuizen.

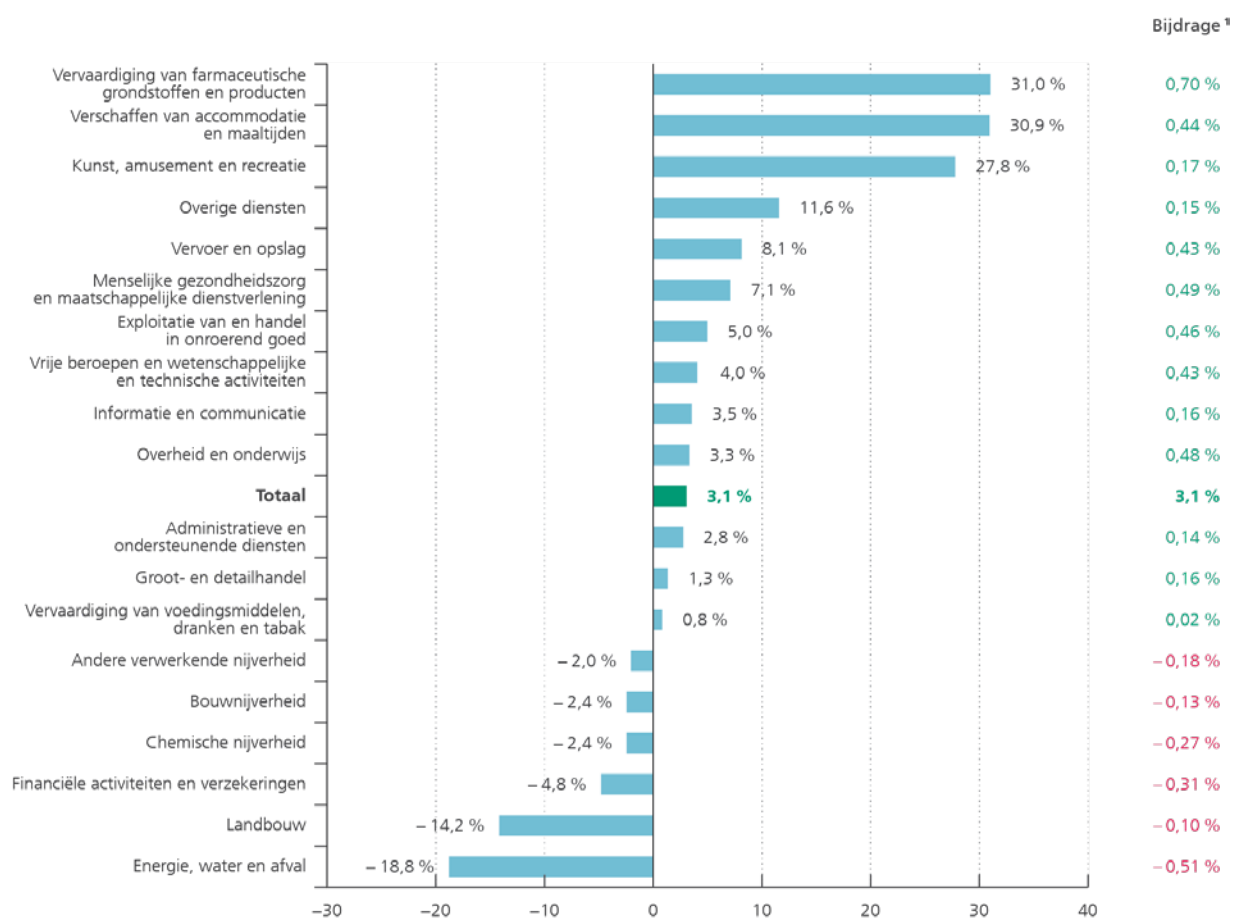
De farmaceutische nijverheid maakt een inhaalbeweging van een andere aard: de toegevoegde waarde nam er in 2022 toe met 31 % nadat ze een jaar eerder met -12,5 % was gedaald. Dat kwam vooral doordat de productie van een van de grote actoren in die tak opleefde, terwijl ze in 2021 was aangetast door de ineensstorting van de verkoop van een vaccin aan het buitenland.

De groei van de toegevoegde waarde ligt eveneens hoger dan het gemiddelde in de meeste andere diensten. In de vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten bleef de stijging van de activiteit, ondanks een vertraging ten opzichte van 2021, dynamisch, met 4,0 % en dit geldt vrij algemeen in de verschillende diensten waaruit die bedrijfstak bestaat. Vrij ongebruikelijk was dat de groei in de overheids- en onderwijsdiensten in 2022 licht hoger was dan het gemiddelde. De stijging met 4,3 % van de toegevoegde waarde in het onderwijs is te wijten aan de volledige hervatting van de lessen nadat ze gedurende twee jaar waren ondermijnd door de sluiting van klassen als gevolg van de pandemie. Gelet op hun groot gewicht leveren die activiteiten een van de sterkste bijdragen tot de totale groei, namelijk 0,5 procentpunt.

Grafiek 3

Toegevoegde waarde per bedrijfstak in 2022, naar volume

(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

Bron: INR.

¹ Bijdrage tot de groei van de totale toegevoegde waarde, in procenten.

Aan de andere kant van de verdeling hebben drie bedrijfstakken het verloop van de toegevoegde waarde sterk gedrukt.

Ten eerste levert de tak 'productie en distributie van elektriciteit en gas' een negatieve bijdrage van -0,5 procentpunt. De daling met -18,8 % van haar toegevoegde waarde vloeit voort uit een afname van de geproduceerde volumes. Deze is hoofdzakelijk te wijten aan een lagere beschikbaarheid van de kerncentrales (84 % in 2022 tegen 92 % een jaar eerder) en aan minder gunstige weersomstandigheden voor de elektriciteitsproductie via windenergie. Verder daalt de toegevoegde waarde van de financiële diensten en verzekeringen met -4,8 %, vooral omdat de productie naar volume van de banken en andere financiële instellingen afneemt wegens de snelle rentestijging, terwijl hun kosten nog altijd toenemen. In de chemische industrie, ten slotte, krimpt de productie na een opleving in 2021 en loopt de toegevoegde waarde met -2,4 % terug. Deze laatste twee takken hebben elk een negatieve bijdrage tot de groei ten belope van -0,3 procentpunt.

De sterke daling met -14,2 % van de toegevoegde waarde in de landbouw, die wordt veroorzaakt door fors stijgende prijzen, heeft daarentegen maar een impact van -0,1 procentpunt op de totale groei, wegens het beperkte gewicht van die sector.

Het zijn ook de prijsontwikkelingen - de producentenprijzen passen zich aan na een twee jaar durende toename van de prijzen van bouwmaterialen - die samen met de stijging van de hypothecaire rente de daling met -2,4 % van de toegevoegde waarde in de bouwnijverheid verklaren.

2. Vraag

Net als bij de bedrijvigheid als geheel, vertraagt de groei van alle uitgaven in 2022. Die van de overheidsinvesteringen en de investeringen in woningen wordt zelfs negatief.

Tabel2

Voornaamste bestedingscategorieën naar volume

	Veranderingspercentages ten opzichte van het voorgaande jaar			Bijdrage tot de bbp- groei		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Consumptieve bestedingen van huishoudens en IZW's ten behoeve van huishoudens	-8,2	6,3	3,2	-4,2	3,1	1,6
Finale consumptieve bestedingen van de overheid	-0,3	5,2	4,2	-0,1	1,3	1,0
Bruto-investeringen in vaste activa	-5,2	5,0	-0,2	-1,3	1,2	0,0
Ondernemingen	-5,5	4,7	1,1	-0,9	0,8	0,2
Woongebouwen	-7,2	6,0	-3,2	-0,4	0,3	-0,2
Overheid	1,1	4,7	-1,6	0,0	0,1	0,0
Voorraadwijzigingen				-0,6	0,4	0,4
Uitvoer van goederen en diensten	-6,3	13,9	4,9	-5,2	10,9	4,3
Invoer van goederen en diensten	-7,4	13,0	4,9	-6,0	10,0	4,2
Netto-uitvoer van goederen en diensten				0,9	0,9	0,1
Bruto binnenlands product	-5,3	6,9	3,0	-5,3	6,9	3,0

Bron: INR.

Zoals in de twee voorgaande jaren, is de **particuliere consumptie** de belangrijkste motor van de bbp-groei. Ze stijgt met 3,2 % en draagt ten belope van 1,6 procentpunt bij tot de groei.

In 2020 vertegenwoordigde de daling met 8,2 % van de particuliere consumptie drie kwart van de teruggang van het bbp, als gevolg van de 'fysieke' belemmeringen voor de consumptie door de gezondheidsmaatregelen en de onzekerheid van huishoudens over hun toekomstige financiële draagkracht. Toen de gezondheidssituatie geleidelijk aan verbeterde in 2021, nam de consumptie opnieuw toe, met 6,3 %.

Het consumptieprofiel per product in 2022 wordt enerzijds bepaald door de voortzetting van die inhaalbeweging en anderzijds door de aanpassing van de consumptiekorf aan de sterke prijsstijging.

Die inhaalbeweging komt doordat de huishoudens na het opheffen van de gezondheidsbeperkingen terugkeerden naar openbare plaatsen, waardoor hun consumptie van restaurants en accommodatie diensten met nagenoeg 35 % stegen. De consumptie van vrijetijdsbesteding en cultuur of van diensten voor persoonsverzorging (opgenomen in de 'overige diensten') nemen ook sterk toe, met respectievelijk 10,3 % en 7,0 %. Tot slot stijgt de consumptie van kleding en schoeisel met 8,1 %. De huishoudens geven er de voorkeur aan deze producten in de winkel te kopen, terwijl de online transacties in 2022 afnemen.

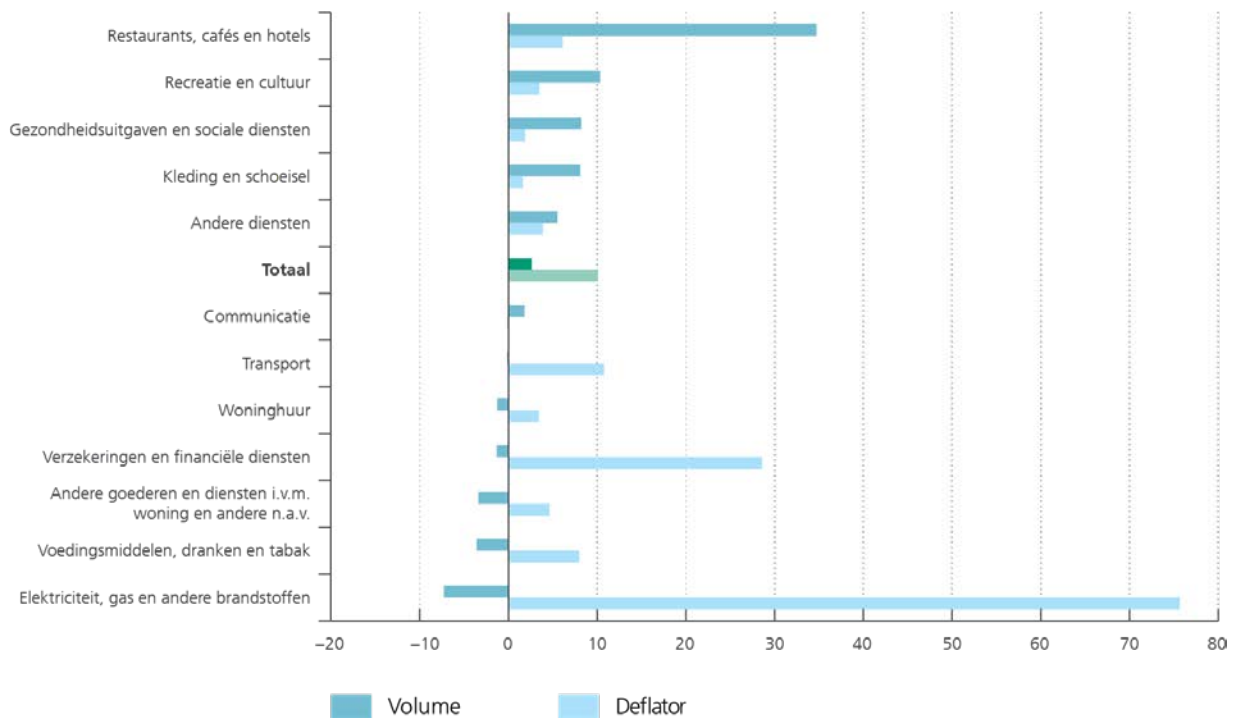
Naast deze sterke stijgingen, zijn de producten waarvan de consumptie daalt vaak ook die waarvan de prijzen het meest stijgen.

De explosieve toename van de consumptieprijsen voor energie zorgt er derhalve voor dat de consumptie van elektriciteit, gas en andere brandstoffen met -7,3 % daalt. De huishoudens passen hun gedrag onmiskenbaar aan, bijvoorbeeld door de thermostaat lager te zetten, hun warmwaterverbruik te verminderen of te kiezen voor zuinigere of milieuvriendelijkere alternatieven. Deze afname van de consumptie wordt immers getemperd door de stijging van de elektriciteitsproductie voor eigen gebruik aan de hand van zonne-energie.

Grafiek 4

Particuliere consumptie per product

(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

Bron: INR.

De gezinsconsumptie van voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken neemt in 2022 ook sterk af, met -4,5 %. De huishoudens moeten hun consumptie aanpassen aan de prijsstijging, die voor deze producten gemiddeld 8,8 % bedraagt. Ook daalt het verbruik van alcoholhoudende dranken in 2022 met -3 %. Door dit beloop dat tegengesteld is aan dat in de restaurants, komt de verdeling tussen de voedselconsumptie thuis en die in de horeca weer op ongeveer hetzelfde niveau als vóór de pandemie.

De huishoudens verminderen ook hun consumptie van stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van de woning met 3,1 % door hun aankopen van nieuwe goederen te matigen, terwijl ze hun uitgaven voor reparaties handhaven.

De totale consumptie van vervoer blijft daarentegen vrijwel onveranderd ten opzichte van het voorgaande jaar en loopt terug met slechts -0,2 %. Ondanks de groeiende belangstelling voor elektrische en hybride auto's, daalt de aankoop van voertuigen - voor nieuwe en tweedehandswagens samen - met -10 %. Daartegenover stijgt het verbruik van openbaar vervoer - waarvan de prijzen licht stijgen - met 38 %, en van dat voor luchtvervoer met 81 %.

Tot slot nemen de uitgaven voor communicatie slechts met 1,2 % toe. De stijging met 2,4 % van de consumptie van telefoondiensten - digitale tv, internet en andere gsm-abonnementen - wordt immers gedeeltelijk gecompenseerd door een geringere consumptie van telefoonapparatuur (-3,1 %), hoewel hun prijzen dalen.

De **overheidsconsumptie** is in 2022 opnieuw bijzonder krachtig en stijgt naar volume met 4,2 %, tegen 5,2 % in het voorgaande jaar. Dat is voornamelijk te danken aan de steunmaatregelen voor huishoudens om de effecten van de explosieve toename van de energieprijzen te verzachten, en met name aan de verlenging van het sociaal tarief voor gas en elektriciteit, waarvan het aantal rechthebbenden tijdelijk verdubbelt.

In 2021 stegen de **investeringen** met 4,9 % en droegen ze ten belope van 1,2 procentpunt bij aan de bbp-groei. Dat is niet meer het geval in 2022, aangezien ze zeer licht dalen met -0,2 %, wat de uiteenlopende ontwikkelingen tussen de materiële en immateriële investeringen verhult.

Grafiek 5

Investeringen per activa

(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

Bron: INR.

¹ Wapensystemen en biologische hulpbronnen

Het zijn voornamelijk de materiële investeringen die in 2022 worden getroffen. De investeringen in woningen lopen terug met -3 %. De sterke stijging van de hypotheekrente remt de plannen van de huishoudens voor de bouw van nieuwe woningen af maar het zijn vooral de renovaties die te lijden hebben onder de sterke prijsstijging. De ondernemingen temperen ook hun investeringen in commercieel vastgoed, zij het in mindere mate (-0,7 %). Het volume van de investeringen in transportmiddelen en overige machines en apparatuur neemt ook licht af, met respectievelijk -0,6 % en -0,2 %. In het eerste geval vloeit de daling voort uit een vergelijking met het jaar 2021, waarin bepaalde grote private- en overheidsbedrijven in de bedrijfstak transport aanzienlijke eenmalige investeringen deden. In het tweede geval zijn het vooral de industriële bedrijfstakken die hun investeringen terugschroefden.

De investeringen in informatica- en communicatieapparatuur daarentegen nemen in 2022 verder toe, met 2,3 %. De 'overige investeringen', waaronder de wapensystemen en de biologische hulpbronnen, stijgen weliswaar met 3,3 %, maar maken slechts 0,05 % uit van het totale volume, waardoor hun impact verwaarloosbaar is.

De twee voornaamste categorieën immateriële investeringen nemen in 2022 ook fors toe. De stijging met 4,3 % van de investeringen in R&D is voornamelijk te danken aan het onderzoek in de medische sector, naar vaccins in de farmaceutische industrie, en naar op antilichamen gebaseerde therapieën in de R&D-diensten. De investeringen in computerprogrammatuur en databanken stijgen met 3,1 %, voornamelijk dankzij de eigen productie door de ondernemingen. Alleen de immateriële investeringen in originelen dalen in 2022, met -4,2 %.

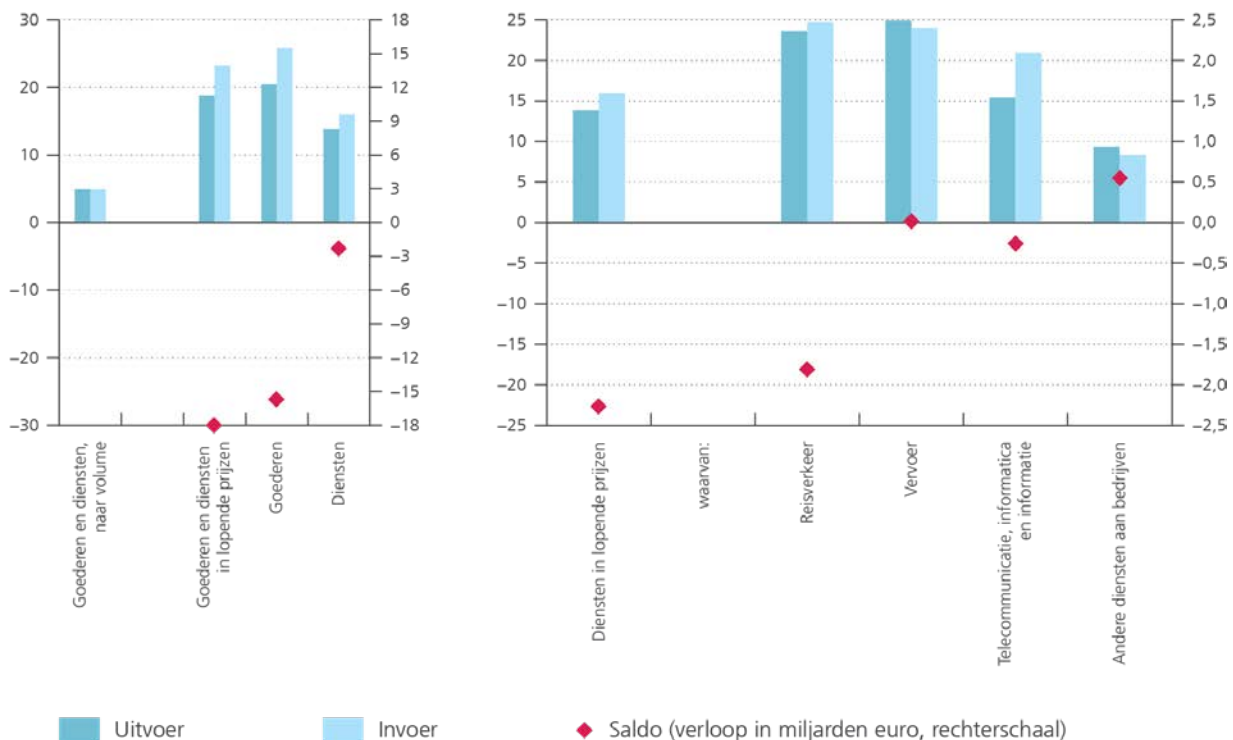
De vertraging van de bedrijvigheid in 2022 is een wereldwijd verschijnsel dat een duidelijke weerslag heeft op het handelsverkeer. De minder sterke groei van de wereldhandel komt tot uiting in de **internationale handel in goederen en diensten van België**. Zowel de uitvoer als de invoer stijgen naar volume met 4,9 %, waardoor de netto-uitvoer van goederen en diensten maar een geringe invloed heeft op de economische groei. Dat is een duidelijke vertraging ten opzichte van 2021, toen het uitvoervolume toenam met 13,9 % en het invoervolume met 13,0 %, zodat de netto-uitvoer een positieve bijdrage van 0,9 procentpunt leverde tot de groei.

Door de verslechtering van de ruilvoet met 3,7 %, die voortvloeit uit de nieuwe forse prijsstijgingen voor talrijke grondstoffen, waaronder aardgas en -olie, groeit de uitvoer tegen lopende prijzen (+18,8 %) daarentegen minder snel dan de invoer (+23,3 %).

Grafiek 6

Uitvoer en invoer van goederen en diensten¹

(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

Bronnen: INR, NBB.

¹ Details volgens de betalingsbalans.

De verslechtering van de ruilvoet is het meest voelbaar in het goederenverkeer, aangezien de energiecomponent zwaarder weegt, en dit geldt meer voor de invoer dan voor de uitvoer. De sterke stijging van de netto-invoer van energieproducten is de voornaamste oorzaak van de duidelijke verslechtering van de handelsbalans, waarvan het overschot van € 8 miljard in 2021 verandert in een tekort van € 7,5 miljard in 2022. De groei van de verkoop van vaccins tegen COVID-19, die in 2021 een belangrijke ondersteunende factor was voor de uitvoer, vertraagt in 2022 naarmate de wereldwijde gezondheidssituatie verbeterde. Volgens de statistieken van de buitenlandse handel bedroeg de verkoop van deze vaccins in het buitenland € 24,8 miljard in 2022, tegen € 22,5 miljard in het voorgaande jaar.

De waarde van het dienstenverkeer neemt in 2022 ook fors toe, en meer in de invoer (+16 %) dan in de uitvoer (+13,8 %). Bijgevolg verslechtert het saldo van de handel in diensten, waarbij een overschot van € 0,9 miljard in 2021 omsloeg in een tekort van € 1,3 miljard in 2022.

Deze verslechtering is voornamelijk te wijten aan de uitgaven voor reisverkeer. De uitgaven van buitenlanders in België (uitvoer van diensten, +23,6 %) stijgen weliswaar snel en sluiten nauw aan bij de groei van de uitgaven van Belgen in het buitenland (invoer van diensten, +24,7 %), maar omdat hun omvang veel geringer is, verslechtert het saldo van het reisverkeer met € 1,8 miljard.

De daling is ook, in beperktere mate, het gevolg van een inkrimping met € 0,3 miljard van het overschot van de handel in telecommunicatie- en informatiediensten, onder invloed van de zeer sterke invoer van de informatiediensten, met name op het gebied van betalingssystemen.

Voor de vervoerdiensten, de categorie die het meest gevoelig is voor de energieprijzen, stijgen de stromen met ongeveer 25 %, maar hun tekort blijft onveranderd op € 0,9 miljard.

Tot slot blijft de laatste grote categorie van dienstentransacties met het buitenland, namelijk de 'overige diensten aan bedrijven', dynamisch, vooral in de R&D-diensten, en haar overschot stijgt met € 0,5 miljard.

3. Inkomens

In 2021 was de forse stijging met 6,1 % van de beloning van werknemers te danken aan de opleving van de brutolonen, die zelf werden ondersteund door de goede prestaties van de arbeidsmarkt, terwijl de indexering nog gematigd bleef. De groei van de loonsom bleef echter achter bij die van de toegevoegde waarde, waardoor het bruto-exploitatietoershot van de vennootschappen veel sneller steeg, met 13,6 %.

De inkomensstijging - uitgedrukt in lopende prijzen en dus met inbegrip van de toenemende prijseffecten - is nog hoger in 2022, en homogeen voor alle productiefactoren: de lonen nemen met 9,5 % toe, en het bruto-exploitatietoershot met 9,2 %.

Tabel3

Inkomenscategorieën

(lopende prijzen, veranderingspercentages ten opzichte van het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2019	2020	2021	2022	Gewicht ¹
Beloning van werknemers	3,6	-1,8	6,1	9,5	48,3
Bruto lonen	3,8	-2,3	6,7	9,9	36,1
Sociale bijdragen t.l.v. werkgevers	3,0	-0,4	4,6	8,6	12,2
Bruto-exploitatietoershot	5,3	-1,5	13,6	9,2	36,1
Bruto gemengd inkomen	2,8	-6,6	9,3	5,9	6,4
Belastingen op productie en invoer, ongerekend subsidies	2,9	-18,9	21,6	8,6	9,2
Bruto binnenlands product	4,0	-3,7	10,2	9,1	100,0

Bron: INR.

¹ Aandeel in % van het bbp van 2022 tegen lopende prijzen

De belastingen, min subsidies, op productie en invoer stijgen ook gestaag met 8,6 %. Enerzijds worden de belastingen gedrukt door de maatregelen om de btw en de accijnzen op energie te verlagen en nemen ze slechts met 3,0 % toe. Anderzijds nemen de subsidies verder af met -7,1 %, onder invloed van het nagenoeg verdwijnen van de maatregelen om de effecten van de COVID-19-crisis te compenseren.

Alleen het bruto gemengd inkomen stijgt minder snel, met 5,9 %, omdat de door zelfstandigen uitgekeerde lonen met 17,9 % toenemen, voornamelijk door de opleving in de horeca, waarin meer dan 18 % van de werknemers werkt die bij zelfstandigen in dienst zijn.

4. Arbeidsmarkt

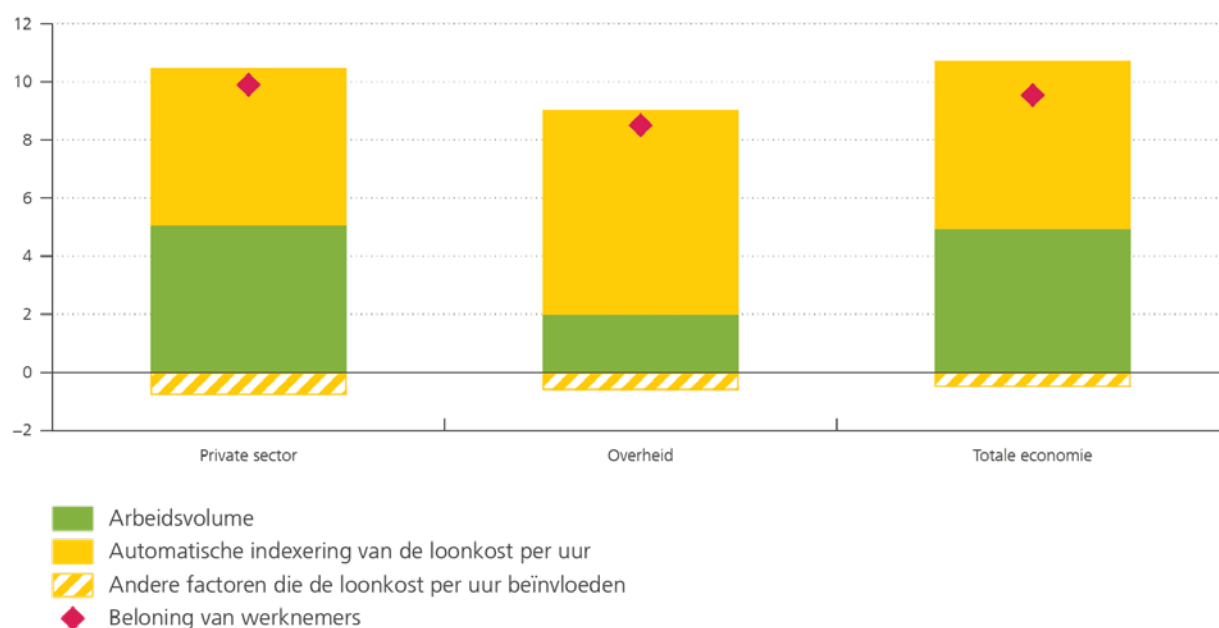
De forse toename van de loonsom in 2022 wordt zowel bij de overheid als in de private sector vastgesteld - en stijgt met respectievelijk 8,5 en 9,9 % - maar de factoren achter deze ontwikkeling verschillen meer tussen de twee sectoren.

Bij de overheid is de sterke toename van de loonsom voornamelijk te wijten aan het verloop van de uurloonkosten, die bijna volledig worden bepaald door de automatische loonindexering. Het spilindexcijfer dat aanleiding geeft tot de indexering van de lonen bij de overheid en van de sociale uitkeringen, werd in 2022 namelijk maar liefst vijf keer overschreden. De stijging van het arbeidsvolume is met 2,0 % veel gematigder.

Grafiek 7

Componenten van de loonsom in 2022

(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

Bronnen: INR, NBB.

In de private sector is de groei van de lonen in sterkere mate te danken aan de toename met 5,1 % van het aantal gewerkte uren. De uurloonkosten stijgen iets minder snel met 4,6 %, als gevolg van een lagere indexering dan in de overheidssector. Door de verscheidenheid aan indexeringsmechanismen die in de verschillende collectieve overeenkomsten worden toegepast, wordt de inflatie minder snel doorberekend in de private sector; een groot deel van de werknemers genoot pas begin 2023 van de aanpassing van de lonen aan de inflatie van 2022.

Terwijl de bedrijvigheid en de vraag sterk daalden, bleef de **werkgelegenheid gemeten in het aantal werkenden** vrijwel stabiel in 2020. Een jaar later was de werkgelegenheid teruggekeerd naar een krachtig groeitempo van 1,9 %, dat zelfs hoger was dan vóór de gezondheids crisis.

Tabel4

Binnenlandse werkgelegenheid

(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar, tenzij anders vermeld)

	2019		2020		2021		2022		Niveau in 2022
Binnenlandse werkgelegenheid									
(Duizenden personen, percentages tussen haakjes)									(Duizenden)
Zelfstandigen	14,2	(1,8)	15,8	(1,9)	25,7	(3,1)	17,9	(2,1)	878,1
Loontrekkenden	62,8	(1,6)	-12,5	(-0,3)	68,2	(1,7)	85,7	(2,1)	4 217,9
Totaal	77,1	(1,6)	3,2	(0,1)	93,9	(1,9)	103,7	(2,1)	5 096,1
Verdeling naar bedrijfstak									
(Miljoenen gewerkte uren, percentages tussen haakjes)									(Miljoenen)
Zelfstandigen	25,8	(1,4)	-253,7	(-13,8)	245,2	(15,5)	83,0	(4,5)	1 913,1
Loontrekkenden	82,5	(1,4)	-384,7	(-6,5)	312,6	(5,7)	254,3	(4,4)	6 064,1
Totaal	108,4	(1,4)	-638,1	(-8,3)	557,7	(7,9)	337,4	(4,4)	7 977,2

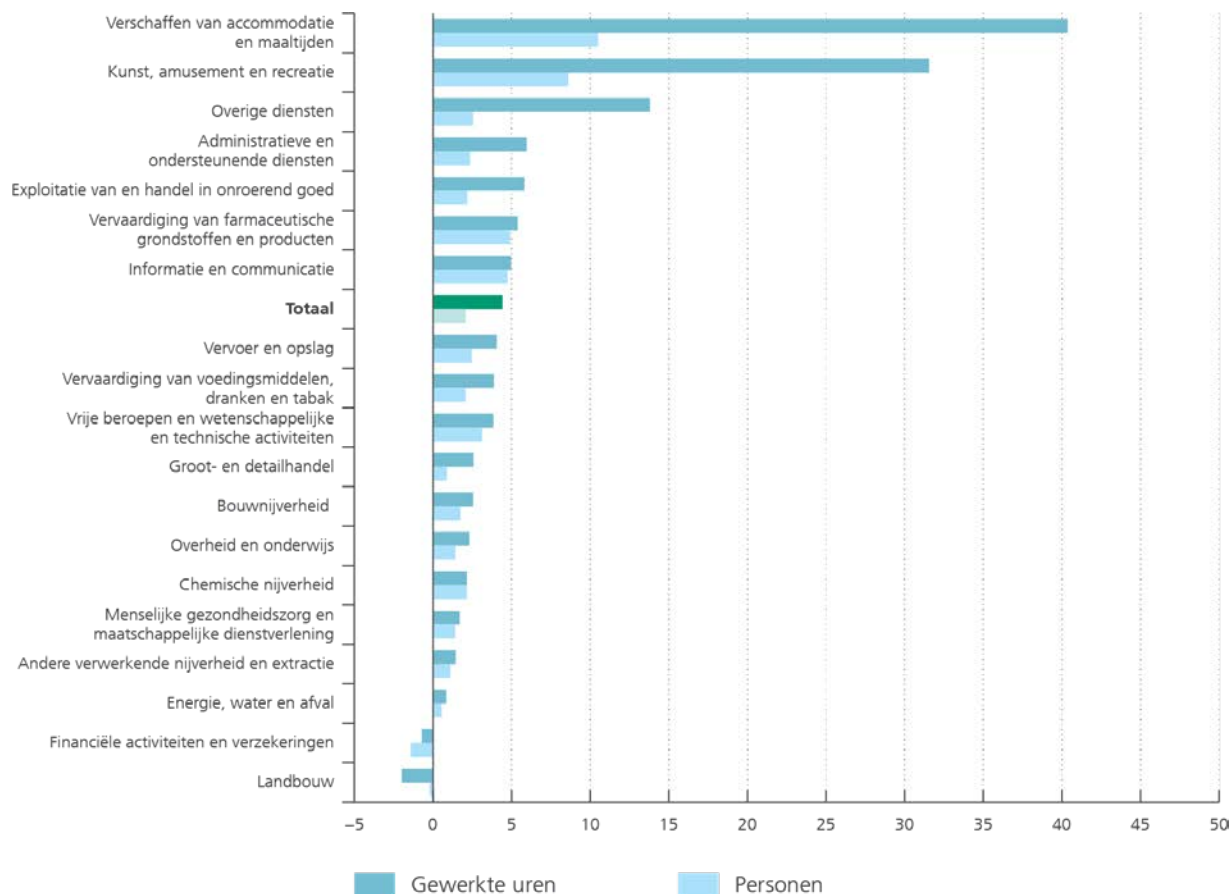
Bron: INR.

Ondanks een aanzienlijke vertraging van de groei van de bedrijvigheid, versnelt in 2022 de werkgelegenheidsgroei nog licht tot 2,1 %, dat is een nettowerkgelegenheidscreatie van 103 700 eenheden. Dit verloop van de binnenlandse werkgelegenheid wordt zowel verklaard door de stijging van het aantal zelfstandigen (+17 900 personen) als door de toegenomen groei van het aantal werknemers (+85 700 personen).

Grafiek 8

Werkgelegenheid en arbeidsvolume per bedrijfstak in 2022

(veranderingspercentages t.o.v. het voorgaande jaar)

Bron: INR.

De groei is het sterkst in de diensten die zwaar werden getroffen door de pandemie, zoals de horeca (+10,5 %) en de tak cultuur en recreatie (+8,6 %), maar ook in de diensten met een relatief sterk technologisch gehalte, zoals de farmaceutische nijverheid (+4,9 %), de informatie- en informaticadiensten (+4,7 %) en de vrije beroepen en wetenschappelijke en technische activiteiten (+3,1 %). De enige dalingen van de werkgelegenheid worden daarentegen opgetekend in de financiële diensten (-1,4 %) waar het herstructureringsproces dat al jaren bezig is, wordt voortgezet, terwijl in de landbouw de lichte afname met -0,2 % te wijten was aan de zelfstandige landbouwers.

De dynamische groei van de werkgelegenheid in personen wordt versterkt door een stijging van het gemiddelde aantal gewerkte uren per persoon (+2,3 procentpunt), waardoor het **arbeidsvolume** nog sneller toeneemt, met 4,4 %. Dat geldt ook in alle bedrijfstakken, met uitzondering van de landbouw.

De stijging van het aantal gewerkte uren per persoon is het grootst in de horeca, de diensten in verband met cultuur en recreatie, en de "overige diensten", waartoe bijvoorbeeld de kappers behoren. Net als voor de toegevoegde waarde is in die bedrijfstakken in 2022 immers nog een inhaalbeweging gaande ten opzichte van de jaren waarin de pandemie de contacten beperkte; die beweging is nog versterkt door de opkomst van de flexi-jobs. Het arbeidsvolume stijgt er met respectievelijk 40,4 %, 31,5 % en 13,8 %, waardoor ze opnieuw het niveau van 2019 overschrijden.

Het arbeidsvolume neemt ook sneller dan gemiddeld in de economie toe voor de administratieve en ondersteunende diensten, de vastgoedactiviteiten, de farmaceutische nijverheid en de informatie- en informaticadiensten.

De stijging is daarentegen lager dan het gemiddelde in de chemische industrie en de overige industrie, evenals in de productie van gas, elektriciteit en water, en in de gezondheidszorg en de sociale diensten. Het is ook in die bedrijfstakken dat het aantal uren per persoon in 2022 nauwelijks toeneemt.

Ten slotte daalt het arbeidsvolume in de financiële diensten - maar minder dan het aantal werkenden - en in de landbouw, waar de daling ditmaal groter is dan die van de werkgelegenheid in personen.

5. Sleutelindicatoren van de sectorrekeningen en de financieringssaldi

De margevoet van de **niet-financiële ondernemingen** daalt in 2022 licht tot 44,6 %, tegen 44,9 % in 2021: de stijging van het bruto-exploitatietooverschot is sterk (10,5 %), maar lager dan die van de toegevoegde waarde (+11,2 %).

Deze ontwikkeling verhuult de verschillen per bedrijfstak. De sterkste dalingen doen zich voor in de culturele diensten en recreatie en de gezondheidszorg (-6 procentpunt) en in de sociale diensten en de overige diensten (-5 procentpunt). De margevoet stijgt daarentegen fors in de farmaceutische nijverheid (+5 procentpunt, dat is een normalisering na een atypische afname in 2021) en, in mindere mate, in de overige industrie (+2 procentpunt) en de handel (+1 procentpunt).

De toename van het bruto-exploitatietooverschot heeft, in combinatie met de minder negatieve netto-inkomens uit vermogen dan in 2021, een positieve invloed op de spaarquote van de niet-financiële ondernemingen, die in 2022 stijgt tot 31,6 %, een nieuw recordpeil. De waarde van de investeringen van de niet-financiële ondernemingen blijft in 2022 sterk toenemen (+10,2 %), maar minder dan hun toegevoegde waarde, waardoor de investeringsquote licht daalt tot 26,4 %, tegen 26,6 % in 2021. Tot slot wordt de stijging van hun brutobesparingen ruimschoots tenietgedaan door de toename van de investeringen en de voorraadvorming, wat een negatief effect heeft op hun financieringsvermogen. Dat daalt van € 3,3 miljard in 2021 tot € 1,9 miljard in 2022, wat overeenkomt met 0,4 % bbp.

Het financieringsvermogen van de **financiële instellingen** loopt verder terug, van € 9,6 miljard in 2021 tot € 4,5 miljard in 2022 (of 0,8 % bbp tegen 1,9 % een jaar eerder). Deze verslechtering is enerzijds te wijten aan het negatieve netto-inkomen uit vermogen in 2022, als gevolg van een veel grotere toename van de uitgekeerde dividenden dan van de ontvangen dividenden, en anderzijds aan de toename van de uitbetalingen van schadeverzekeringen.

Voor de gezamenlijke **overheid** bedraagt het financieringssaldo in 2022 -3,5 % bbp, tegen -5,4 % in het voorgaande jaar.

De afname van het financieringstekort is toe te schrijven aan het verdere economische herstel na de pandemie, dat leidt tot een aanzienlijke vermindering van de steunmaatregelen van de overheid. Terwijl deze in het eerste jaar van de pandemie € 19,4 miljard bedroegen, liepen ze in 2021 terug tot € 12,1 miljard en in 2022 tot € 2,7 miljard. De daling uit 2022 wordt deels gecompenseerd door de € 5,9 miljard aan steun die voornamelijk aan de gezinnen wordt verleend naar aanleiding van de stijging van de energieprijzen. De belangrijkste begrotingsmaatregelen in 2022 hebben betrekking op de kosten van het normale en uitgebreide sociale tarief, de kosten van het forfaitaire basistarief voor elektriciteit en gas, en ten slotte de verlagingen van de btw en de accijnzen, die een negatieve invloed op de ontvangsten hebben.

Tabel5

Synthese van de sectorrekeningen

(lopende prijzen, percentages)

	2019	2020	2021	2022
Vennootschappen				
Margevoet (bruto-exploitatietoetschot/bruto toegevoegde waarde)	42,2	42,9	44,9	44,6
Spaarquote (brutobesparingen/bruto toegevoegde waarde)	28,5	29,5	30,0	31,6
Investeringsquote (bruto-investeringen in vaste activa/bruto toegevoegde waarde)	27,3	27,2	26,6	26,4
Vorderingenoverschot (+) of -tekort (-)/bbp	0,7	1,9	0,7	0,4
Financiële vennootschappen				
Vorderingenoverschot (+) of -tekort (-)/bbp	0,5	2,0	1,9	0,8
Overheid				
Vorderingenoverschot (+) of -tekort (-)/bbp	-2,0	-8,9	-5,4	-3,5
Huishoudens¹				
Bruto primair inkomen (verandering t.o.v. het voorgaande jaar)	3,2	-2,3	6,7	9,5
Bruto beschikbaar inkomen (verandering t.o.v. het voorgaande jaar)	4,1	2,1	4,9	7,8
Consumptieve bestedingen (verandering t.o.v. het voorgaande jaar)	3,1	-7,4	8,9	13,3
Spaarquote (brutobesparingen/bruto beschikbaar inkomen)	12,4	20,4	17,1	12,9
Investeringsquote (bruto-investeringen in vaste activa/bruto beschikbaar inkomen)	9,9	9,2	9,8	9,6
Vorderingenoverschot (+) of -tekort (-)/ bbp	1,1	6,4	4,3	1,5
Buitenland				
Saldo van het goederen- en dienstentransacties met het buitenland / bbp	-0,6	-2,0	-1,8	1,6
Vorderingenoverschot (+) of -tekort (-)/ bbp	-0,2	-1,4	-1,5	0,8

Bron: INR.

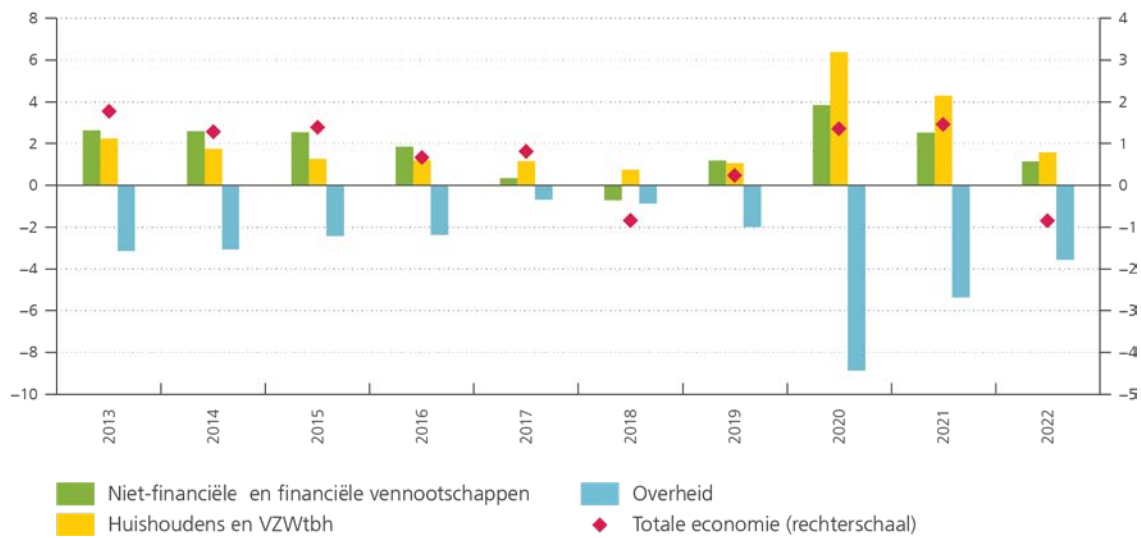
¹ Met inbegrip van de IZW's ten behoeve van huishoudens.

De som van de inkomens uit arbeid en beleggingen van de **huishoudens (met inbegrip van de IZWBH's)**, stijgt in 2022 sterk, met 9,5 %, terwijl de sociale uitkeringen en overige netto-overdrachten met 13,2 % afnemen. In totaal stijgt het beschikbare inkomen met 7,9 %, wat sneller is dan in 2021. Onder impuls van de hoge inflatie stijgen de consumptieve bestedingen verder, met 13,3 %, waardoor hun spaarquote blijft afnemen, en met 12,9 % terugkeert naar een peil dat vergelijkbaar is met dat van vóór de pandemie. De daling van de brutobesparingen in combinatie met een verdere stijging van de investeringen (grotendeels in woningen) met 5,1 %, zorgen ervoor dat het financieringsvermogen van de huishoudens blijft afnemen en, met 1,5 % bbp, terugkeert naar een niveau dicht bij dat van 2019.

Grafiek 9

Financieringsaldi

(procent bbp)

Bron: INR.

Al met al heeft de binnenlandse economie, voor alle sectoren samen, in 2022 een financieringsbehoefte tegenover de **rest van de wereld** ten belope van 0,8 % bbp, terwijl ze in het voorgaande jaar nog een financieringsvermogen van 1,5 % bbp behaalde. Deze aanzienlijke verslechtering is volledig te wijten aan de ontwikkeling van de buitenlandse handel in goederen en diensten waarvan het overschot van 1,8 % bbp in 2021 verandert in een tekort van 1,6 % in 2022, voornamelijk als gevolg van de verslechtering van de energiebalans.

Tabellen

1. SAMENSTELLING VAN HET BBP VOLGENS DE DRIE OPTIEKEN (PRODUCTIE, BESTEDINGEN, INKOMENS)

1.1 SAMENSTELLING VAN HET BBP, TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
Toegevoegde waarde										
Output (tegen basisprijzen) (P.1)	820.416,1	831.563,0	847.248,0	865.620,9	904.233,1	942.439,8	975.269,9	922.942,8	1.053.543,2	1.211.314,7
Intermediair verbruik (tegen aankooprijzen) (P.2)	469.447,5	470.980,6	473.946,4	481.588,2	507.198,8	532.239,0	547.923,6	509.321,9	600.523,3	714.298,6
Toegevoegde waarde (tegen basisprijzen) (B.1g)	350.968,6	360.582,4	373.301,6	384.032,7	397.034,3	410.200,8	427.346,3	413.620,9	453.019,9	497.016,1
Productgebonden belastingen (D.21)	45.820,2	46.399,7	47.530,3	50.136,0	52.144,1	54.268,8	55.915,3	52.024,9	59.388,5	61.188,6
Productgebonden subsidies (D.31) (-)	-3.908,8	-3.978,8	-4.130,5	-4.083,4	-4.128,3	-4.418,8	-4.585,4	-4.898,1	-4.478,8	-4.160,4
Bruto binnenlands product (B.1g+D.21-D.31)	392.880,0	403.003,3	416.701,4	430.085,3	445.050,1	460.050,8	478.676,2	460.747,7	507.929,6	554.044,3
Bestedingen										
Consumptieve bestedingen (P.3)	301.629,5	306.463,9	312.334,5	320.644,0	331.582,8	344.668,0	355.957,4	339.917,4	368.270,5	412.714,7
Consumptieve bestedingen van de gezinnen	202.076,8	204.654,8	209.527,2	216.088,3	224.455,5	233.387,0	240.618,2	222.487,9	242.508,0	274.852,5
Consumptieve bestedingen van de IZW's	4.032,7	4.145,7	4.402,9	4.509,1	4.621,3	4.818,5	5.048,6	4.984,6	5.320,0	6.019,0
Consumptieve bestedingen van de overheid	95.520,0	97.663,4	98.404,4	100.046,6	102.506,0	106.462,5	110.290,6	112.444,9	120.442,5	131.843,2
Individuele consumptieve bestedingen (P.31)	60.948,5	62.314,4	63.209,7	64.976,4	67.039,7	69.426,2	72.067,0	72.851,9	79.509,9	86.071,2
Collectieve consumptieve bestedingen (P.32)	34.571,5	35.349,0	35.194,7	35.070,2	35.466,3	37.036,3	38.223,6	39.593,0	40.932,6	45.772,0
Investeringen (bruto) (P.5)	88.115,9	93.239,6	98.458,0	104.305,2	108.843,3	116.926,4	119.712,0	111.616,2	130.697,9	150.355,9
Investeringen in vaste activa (bruto) (P.51)	87.113,3	91.908,3	95.688,9	100.114,2	103.601,0	108.676,3	116.239,1	110.943,3	121.509,3	132.415,6
Veranderingen in voorraden (P.52)	904,2	1.294,3	2.744,8	4.177,3	5.223,1	8.237,8	3.392,9	532,6	9.028,9	17.770,9
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden (P.53)	98,4	37,0	24,3	13,7	19,2	12,3	80,0	140,3	159,7	169,4
Totaal van de nationale bestedingen	389.745,4	399.703,5	410.792,5	424.949,2	440.426,1	461.594,4	475.669,4	451.533,6	498.968,4	563.070,6
Uitvoer van goederen en diensten (P.6)	311.649,5	321.600,7	324.215,7	341.615,1	370.203,4	382.208,5	394.415,7	362.293,4	446.592,9	530.394,9
Totaal van de finale bestedingen	701.394,9	721.304,2	735.008,2	766.564,3	810.629,5	843.802,9	870.085,1	813.827,0	945.561,3	1.093.465,5
Invoer van goederen en diensten (P.7)	308.514,9	318.300,9	318.306,8	336.479,0	365.579,4	383.752,1	391.408,9	353.079,3	437.631,7	539.421,2
p.m. Netto-uitvoer van goederen en diensten	3.134,6	3.299,8	5.908,9	5.136,1	4.624,0	-1.543,6	3.006,8	9.214,1	8.961,2	-9.026,3
Bruto binnenlands product (P.3+P.5+P.6-P.7)	392.880,0	403.003,3	416.701,4	430.085,3	445.050,1	460.050,8	478.676,2	460.747,7	507.929,6	554.044,3
Inkomen										
Beloning van werknemers (D.1)	203.605,7	206.201,2	208.128,0	211.813,0	219.220,5	226.486,8	234.631,9	230.313,9	244.418,6	267.744,6
Bruto exploitatieoverschot (B.2g) en gemengd inkomen (B.3g)	150.606,7	157.637,3	168.450,8	175.207,2	181.081,4	187.220,0	196.339,2	191.765,8	216.481,2	235.219,7
Belastingen op productie en invoer (D.2)	54.715,9	55.555,7	56.808,3	59.728,0	61.633,3	63.937,4	66.278,2	62.106,7	69.800,4	72.844,4
Subsidies (D.3) (-)	-16.048,3	-16.390,9	-16.685,7	-16.662,9	-16.885,1	-17.593,4	-18.573,1	-23.438,7	-22.770,6	-21.764,4
Bruto binnenlands product (D.1+B.2g+B.3g+D.2-D.3)	392.880,0	403.003,3	416.701,4	430.085,3	445.050,1	460.050,8	478.676,2	460.747,7	507.929,6	554.044,3
Beloning van werknemers ontvangen uit het buitenland (D.1)	8.700,4	8.974,6	9.243,0	9.584,4	9.964,1	10.312,9	10.778,8	11.034,1	11.272,0	11.691,3
Beloning van werknemers betaald aan het buitenland (D.1)	2.888,3	2.874,7	2.935,1	3.069,2	3.084,8	3.194,7	3.284,3	3.301,8	3.478,1	3.689,8
Belastingen op productie en invoer betaald aan het buitenland (D.2)	1.177,8	1.241,0	1.616,6	1.826,6	1.836,7	1.917,2	2.001,0	1.845,7	1.951,0	2.760,4
Subsidies ontvangen uit het buitenland (D.3)	685,2	624,2	703,4	657,7	630,5	684,4	644,7	648,8	653,9	690,8
Inkomen uit vermogen ontvangen uit het buitenland (D.4)	51.324,5	52.790,2	50.583,8	52.035,9	46.688,6	53.541,3	53.776,5	40.605,2	50.240,5	60.372,2
Inkomen uit vermogen betaald aan het buitenland (D.4)	46.965,4	49.817,2	50.081,1	53.256,9	48.281,8	55.354,9	55.284,3	42.406,4	51.330,6	57.744,9
Bruto nationaal inkomen (tegen marktprijzen)	402.558,6	411.459,4	422.598,8	434.210,6	449.130,0	464.122,6	483.306,6	465.481,9	513.336,3	562.603,5
Pro memorie										
Consumptieve bestedingen van de gezinnen exclusief indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)	201.952,0	204.324,3	208.666,4	215.205,1	223.551,0	232.664,5	240.533,1	222.140,5	242.046,6	270.761,1
Uitvoer van goederen en diensten (P.6) exclusief indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)	309.502,3	319.223,8	321.657,5	338.910,3	367.283,6	379.203,7	391.454,3	359.425,7	443.606,9	527.575,5
Invoer van goederen en diensten (P.7) exclusief indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)	307.311,9	317.194,0	317.404,4	335.739,7	365.048,7	383.291,5	390.993,9	352.624,2	437.213,6	538.590,0

1.2 SAMENSTELLING VAN HET BBP, IN VOLUME

(kettingeuro's, referentiejaar 2015, in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
Toegevoegde waarde										
Output (tegen basisprijzen) (P.1)	818.485,4	827.218,1	847.248,0	859.191,9	874.643,7	892.243,8	912.822,1	863.573,2	933.712,1	971.494,7
Intermediair verbruik (tegen aankooprijzen) (P.2)	459.268,3	462.056,5	473.946,4	482.374,3	491.954,7	502.669,8	514.173,4	484.158,0	529.995,6	555.339,7
Toegevoegde waarde (tegen basisprijzen) (B.1g)	359.142,9	365.183,7	373.301,6	376.817,6	382.707,4	389.597,9	398.673,7	379.425,6	403.955,7	416.363,6
Productgebonden belastingen (D.21)	46.878,2	47.234,9	47.530,3	49.166,5	50.070,6	51.062,2	51.866,7	47.903,1	51.953,6	52.557,6
Productgebonden subsidies (D.31)	-3.999,1	-4.050,5	-4.130,5	-4.004,4	-3.964,1	-4.157,7	-4.253,4	-4.510,0	-4.117,8	-3.490,0
Bruto binnenlands product (bbp)	402.018,8	408.364,8	416.701,4	421.979,7	428.814,0	436.502,4	446.283,7	422.805,7	451.772,1	465.370,0
Bestedingen										
Consumptieve bestedingen (P.3)	306.396,0	308.725,5	312.334,5	316.151,2	320.443,4	326.365,7	332.447,1	313.286,8	331.910,8	343.643,9
Consumptieve bestedingen van de gezinnen	205.263,8	206.370,6	209.527,2	212.847,0	216.962,4	221.171,9	224.852,2	206.156,0	219.131,5	225.772,9
Consumptieve bestedingen van de IZW's	4.170,6	4.220,4	4.402,9	4.441,9	4.438,1	4.534,5	4.685,2	4.570,5	4.858,9	5.400,1
Consumptieve bestedingen van de overheid	96.957,3	98.130,3	98.404,4	98.862,3	99.039,2	100.655,4	102.904,4	102.545,6	107.916,3	112.464,4
Individuele consumptieve bestedingen (P.31)	61.601,3	62.529,4	63.209,7	64.437,9	64.814,8	65.542,8	67.139,8	65.793,3	70.652,8	73.841,2
Collectieve consumptieve bestedingen (P.32)	35.360,0	35.602,8	35.194,7	34.424,4	34.227,1	35.114,8	35.766,1	36.758,8	37.230,7	38.584,1
Investerings (bruto) (P.5)	88.529,9	93.320,5	98.458,0	103.531,1	105.004,0	109.914,6	112.043,6	103.814,3	110.490,6	111.949,0
Investerings in vaste activa (bruto) (P.51)	87.548,3	92.237,8	95.688,9	99.665,1	101.062,7	104.132,4	109.394,8	103.717,4	108.895,3	108.718,2
Veranderingen in voorraden (P.52)	847,4	1.015,0	2.744,8	3.852,6	3.926,0	5.805,2	2.680,3	53,0	1.544,1	3.254,0
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden (P.53)	100,5	37,4	24,3	13,4	18,5	11,7	74,6	128,7	142,0	142,3
Totaal van de nationale bestedingen	394.871,9	402.026,3	410.792,5	419.682,3	425.447,1	436.283,8	444.494,7	417.107,8	442.405,0	455.477,1
Uitvoer van goederen en diensten (P.6)	297.140,7	312.582,4	324.215,7	344.323,1	363.161,0	367.073,4	375.842,6	352.319,6	401.136,4	420.869,4
Totaal van de finale bestedingen	691.586,3	714.518,3	735.008,2	764.005,4	788.450,4	803.240,9	820.202,4	769.304,7	842.644,1	875.360,9
Invoer van goederen en diensten (P.7)	290.271,5	306.318,5	318.306,8	342.025,7	359.876,4	366.990,8	374.171,8	346.629,6	391.807,0	410.988,0
p.m. Netto-uitvoer van goederen en diensten	5.929,0	5.916,1	5.908,9	2.297,4	5.873,1	5.830,3	5.850,9	5.901,3	5.954,8	5.961,2
Bruto binnenlands product (bbp)	402.018,8	408.364,8	416.701,4	421.979,7	428.814,0	436.502,4	446.283,7	422.805,7	451.772,1	465.370,0
Pro memoria										
Consumptieve bestedingen van de gezinnen exclusief indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)	204.824,1	205.795,6	208.666,4	211.957,8	216.172,4	220.514,0	224.375,7	205.609,6	218.530,5	225.181,7
Uitvoer van goederen en diensten (P.6) exclusief indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)	294.775,4	310.124,4	321.657,5	342.012,3	360.975,5	364.988,3	373.541,6	350.002,5	399.111,2	418.975,6
Invoer van goederen en diensten (P.7) exclusief indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)	289.197,5	305.320,1	317.404,4	341.205,9	359.247,4	366.606,2	373.999,1	346.484,9	391.798,1	411.037,6

N.B.: In kettingeuro's is er voor andere jaren dan het referentiejaar en het daaropvolgende jaar een verschil tussen het aggregaat en zijn onderliggende componenten. Dit verschil wordt veroorzaakt door het gebruik van Laspeyres kettingindices en kan niet aan de componenten van het aggregaat worden toegewezen.

2. BESCHIKBAAR INKOMEN, BESPARINGEN EN VORDERINGENOVERSCHOT OF -TEKORT, TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
Bruto binnenlands product tegen marktprijzen (bbp)	392.880,0	403.003,3	416.701,4	430.085,3	445.050,1	460.050,8	478.676,2	460.747,7	507.929,6	554.044,3
Saldo van de primaire inkomens van/naar het buitenland	9.678,6	8.456,1	5.897,4	4.125,3	4.079,9	4.071,8	4.630,4	4.734,2	5.406,7	8.559,2
Bruto nationaal inkomen (bni)	402.558,6	411.459,4	422.598,8	434.210,6	449.130,0	464.122,6	483.306,6	465.481,9	513.336,3	562.603,5
Verbruik van vaste activa (K.1)	76.650,3	77.727,1	79.048,1	80.655,6	83.084,0	86.147,3	89.668,2	92.387,8	97.850,0	108.673,9
Netto nationaal inkomen	325.908,3	333.732,3	343.550,7	353.555,0	366.046,0	377.975,3	393.638,4	373.094,1	415.486,3	453.929,6
Saldo van de inkomensoverdrachten van/naar het buitenland (D.5, D.6, D.7)	-5.723,8	-5.907,5	-6.041,7	-6.787,1	-5.537,7	-6.669,9	-7.085,3	-7.195,9	-7.606,2	-4.989,7
Netto nationaal beschikbaar inkomen	320.184,5	327.824,8	337.509,0	346.767,9	360.508,3	371.305,4	386.553,1	365.898,2	407.880,1	448.939,9
Nationale consumptie	301.629,5	306.463,9	312.334,5	320.644,0	331.582,8	344.668,0	355.957,4	339.917,4	368.270,5	412.714,7
Correcties voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering (D.8)	0,0	0,0	0,0	-60,0	-44,6	-69,7	-110,1	-223,6	-151,3	-150,5
Netto nationale besparingen	18.555,0	21.360,9	25.174,5	26.063,9	28.880,9	26.567,7	30.485,6	25.757,2	39.458,3	36.074,7
Investeringen in vaste activa (P.51)	87.113,3	91.908,3	95.688,9	100.114,2	103.601,0	108.676,3	116.239,1	110.943,3	121.509,3	132.415,6
Veranderingen in voorraden (P.52)	904,2	1.294,3	2.744,8	4.177,3	5.223,1	8.237,8	3.392,9	532,6	9.028,9	17.770,9
Saldo aan- en verkopen van kostbaarheden (P.53)	98,4	37,0	24,3	13,7	19,2	12,3	80,0	140,3	159,7	169,4
Saldo van de kapitaaloverdrachten met het buitenland (D.9)	-8,7	-10,0	-27,7	-379,1	-47,2	-22,4	143,6	-69,7	892,9	1.010,8
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa (K.2)	88,0	625,0	-86,0	-821,0	-518,0	-376,0	-538,0	174,0	50,0	84,0
Vorderingenoverschot (+)/-tekort (-) van de totale economie (B.9)	6.992,7	5.213,4	5.822,9	2.856,2	3.592,4	-3.857,8	1.123,4	6.285,1	7.453,3	-4.680,5

3. SYNTHESE VAN DE SECTORREKENINGEN, TEGEN LOPENDE PRIJZEN

3.1 SYNTHESE VAN DE SECTORREKENINGEN - 2022 (v)

(miljoenen euro's)

	Niet-financiële instellingen (S.11)	Financiële instellingen (S.12)	Overheid (S.13)	Huishoudens (S.14)	Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens (S.15)	Onverdeelde transacties	Totale economie (S.1)	Buitenland (S.2)
In- en uitvoer								
Invoer van goederen en diensten (P.7)								539.421,2
Uitvoer van goederen en diensten (P.6)								530.394,9
Productierekening								
Middelen								
Productie (basisprijzen) (P.1)	936.510,2	64.788,9	103.938,3	99.432,1	6.645,2		1.211.314,7	
Productgebonden belastingen (D.21)						61.188,6	61.188,6	
Productgebonden subsidies (D.31)						-4.160,4	-4.160,4	
Bestedingen								
Intermediair verbruik (tegen aankooprijzen) (P.2)	627.666,1	34.668,9	23.740,4	26.065,0	2.158,2		714.298,6	
Toegevoegde waarde (bruto) / bruto binnenlands product (B.1g)	308.844,1	30.120,0	80.197,9	73.367,1	4.487,0	57.028,2	554.044,3	
Inkomensrekening (inkomensvorming)								
Middelen								
Toegevoegde waarde (bruto) / bruto binnenlands product (B.1g)	308.844,1	30.120,0	80.197,9	73.367,1	4.487,0		554.044,3	
Bestedingen								
Beloning van werknemers (D.1)	182.209,4	10.994,4	68.025,3	2.425,3	4.090,2		267.744,6	11.691,3
Belastingen op productie en invoer (D.2)	4.770,4	2.287,5	0,0	4.449,9	148,0	61.188,6	72.844,4	
Productgebonden belastingen (D.21)						61.188,6	61.188,6	
Niet-productgebonden belastingen (D.29)	4.770,4	2.287,5	0,0	4.449,9	148,0		11.655,8	
Subsidies (D.3)	-15.936,6	-36,4	-682,8	-836,5	-111,7	-4.160,4	-21.764,4	
Productgebonden subsidies (D.31)						-4.160,4	-4.160,4	
Niet-productgebonden subsidies (D.39)	-15.936,6	-36,4	-682,8	-836,5	-111,7		-17.604,0	
Bruto exploitatieoverschot / gemengd inkomen (B.2g/B.3g)	137.800,9	16.874,5	12.855,4	67.328,4	360,5		235.219,7	
Rekening voor bestemming van primaire inkomens								
Middelen								
Bruto exploitatieoverschot / gemengd inkomen (B.2g/B.3g)	137.800,9	16.874,5	12.855,4	67.328,4	360,5		235.219,7	
Beloning van werknemers (D.1)				275.746,1			275.746,1	3.689,8
Belastingen op productie en invoer (D.2)			70.084,0				70.084,0	2.760,4
Subsidies (D.3)			-21.073,6				-21.073,6	-690,8
Inkomen uit vermogen (D.4)	54.798,5	56.968,0	4.228,6	37.755,0	215,3		153.965,4	57.744,9
Bestedingen								
Inkomen uit vermogen (D.4)	77.733,8	59.778,5	8.784,5	5.029,8	11,5		151.338,1	60.372,2
Bruto primair inkomen / bruto nationaal inkomen (B.5g)	114.865,6	14.064,0	57.309,9	375.799,7	564,3		562.603,5	
Inkomensrekening (secundaire verdeling)								
Middelen								
Bruto primair inkomen / bruto nationaal inkomen (B.5g)	114.865,6	14.064,0	57.309,9	375.799,7	564,3		562.603,5	
Belastingen op inkomen en vermogen (D.5)			91.095,0				91.095,0	1.215,1
Sociale premies (D.61)	2.143,3	12.540,2	83.533,1	14,2	55,0		98.285,8	3.020,0
Sociale uitkeringen (in geld) (D.62)				108.370,5			108.370,5	1.706,8
Overige inkomensoverdrachten (D.7)	4.882,6	17.522,7	126.734,9	10.535,9	6.479,5		166.155,6	19.735,2
Bestedingen								
Belastingen op inkomen en vermogen (D.5)	18.539,8	3.842,1	54,3	68.578,5	54,0		91.068,7	1.241,4
Sociale premies (D.61)				99.967,2			99.967,2	1.338,6
Sociale uitkeringen (in geld) (D.62)	2.143,3	10.035,0	95.074,3	14,2	55,0		107.321,8	2.755,5
Overige inkomensoverdrachten (D.7)	3.723,4	17.705,8	135.742,5	12.653,7	713,5		170.538,9	15.351,9
Bruto beschikbaar inkomen (B.6g)	97.485,0	12.544,0	127.801,8	313.506,7	6.276,3		557.613,8	

3.1 SYNTHESE VAN DE SECTORREKENINGEN - 2022 (VERVOLG) (v)

(miljoenen euro's)

	Niet-financiële instellingen (S.11)	Financiële instellingen (S.12)	Overheid (S.13)	Huishoudens (S.14)	Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens (S.15)	Onverdeelde transacties	Totale economie (S.1)	Buitenland (S.2)
Inkomensrekening (inkomensbesteding)								
Middelen								
Bruto beschikbaar inkomen (B.6g)	97.485,0	12.544,0	127.801,8	313.506,7	6.276,3		557.613,8	
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering (D.8)	0,0	-2.782,1	2,1	2.629,5				150,5
Bestedingen								
Consumptieve bestedingen (P.3)			131.843,2	274.852,5	6.019,0		412.714,7	
Bruto besparingen (B.8g)	97.485,0	9.761,9	-4.039,3	41.283,7	257,3		144.748,6	
Rekening voor mutaties in het vermogenssaldo a.g.v. besparingen en kapitaaloverdrachten								
Mutaties in passiva								
Bruto besparingen (B.8g)	97.485,0	9.761,9	-4.039,3	41.283,7	257,3		144.748,6	
Saldo lopende transacties van het buitenland met België (B.12)								5.607,3
Kapitaaloverdrachten, ontvangen (D.9)	3.743,9	294,8	5.670,1	833,0	233,6		10.775,4	494,9
Kapitaaloverdrachten, betaald (D.9)	9,0	-110,2	-5.482,5	-4.180,9	0,0		-9.764,6	-1.505,7
Mutaties in activa								
Saldo van de bruto besparingen en kapitaaloverdrachten (B.10g)	101.237,9	9.946,5	-3.851,7	37.935,8	490,9		145.759,4	4.596,5
Kapitaalrekening (kapitaalvorming)								
Mutaties in passiva								
Saldo van de bruto besparingen en kapitaaloverdrachten (B.10)	101.237,9	9.946,5	-3.851,7	37.935,8	490,9		145.759,4	4.596,5
Mutaties in activa								
Investerings (bruto) (P.5)	98.739,1	5.380,5	15.513,5	30.340,6	382,2		150.355,9	
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa (K.2)	553,8	21,2	242,8	-733,8	0,0		84,0	-84,0
Vorderingenoverschot (+) of -tekort (-) (B.9)	1.945,0	4.544,8	-19.608,2	8.329,0	108,7		-4.680,5	4.680,5

3.2 SYNTHESE VAN DE SECTORREKENINGEN - 2021

(miljoenen euro's)

	Niet-financiële instellingen (S.11)	Financiële instellingen (S.12)	Overheid (S.13)	Huishoudens (S.14)	Instellingen zonder winsttoegmerk t.b.v. huishoudens (S.15)	Onverdeelde transacties	Totale economie (S.1)	Buitenland (S.2)
In- en uitvoer								
Invoer van goederen en diensten (P.7)								437.631,7
Uitvoer van goederen en diensten (P.6)								446.592,9
Productierekening								
Middelen								
Productie (basisprijzen) (P.1)	798.083,6	60.768,9	94.544,8	94.272,2	5.873,7		1.053.543,2	
Productgebonden belastingen (D.21)						59.388,5	59.388,5	
Productgebonden subsidies (D.31)						-4.478,8	-4.478,8	
Bestedingen								
Intermediair verbruik (tegen aankooprijzen) (P.2)	520.312,7	30.924,8	21.329,3	26.022,4	1.934,1		600.523,3	
Toegevoegde waarde (bruto) / bruto binnenlands product (B.1g)	277.770,9	29.844,1	73.215,5	68.249,8	3.939,6	54.909,7	507.929,6	
Inkomensrekening (inkomensvorming)								
Middelen								
Toegevoegde waarde (bruto) / bruto binnenlands product (B.1g)	277.770,9	29.844,1	73.215,5	68.249,8	3.939,6		507.929,6	
Bestedingen								
Beloning van werknemers (D.1)	165.495,5	10.575,2	62.691,2	2.057,2	3.599,5		244.418,6	11.272,0
Belastingen op productie en invoer (D.2)	3.967,5	2.144,5	0,0	4.165,2	134,7	59.388,5	69.800,4	
Productgebonden belastingen (D.21)						59.388,5	59.388,5	
Niet-productgebonden belastingen (D.29)	3.967,5	2.144,5	0,0	4.165,2	134,7		10.411,9	
Subsidies (D.3)	-16.363,0	-38,6	-896,4	-873,7	-120,1	-4.478,8	-22.770,6	
Productgebonden subsidies (D.31)						-4.478,8	-4.478,8	
Niet-productgebonden subsidies (D.39)	-16.363,0	-38,6	-896,4	-873,7	-120,1		-18.291,8	
Bruto exploitatieoverschot / gemengd inkomen (B.2g/B.3g)	124.670,9	17.163,0	11.420,7	62.901,1	325,5		216.481,2	
Rekening voor bestemming van primaire inkomens								
Middelen								
Bruto exploitatieoverschot / gemengd inkomen (B.2g/B.3g)	124.670,9	17.163,0	11.420,7	62.901,1	325,5		216.481,2	
Beloning van werknemers (D.1)				252.212,5			252.212,5	3.478,1
Belastingen op productie en invoer (D.2)			67.849,4				67.849,4	1.951,0
Subsidies (D.3)			-22.116,7				-22.116,7	-653,9
Inkomen uit vermogen (D.4)	42.848,3	34.129,0	3.777,9	30.047,3	152,1		110.954,6	51.330,6
Bestedingen								
Inkomen uit vermogen (D.4)	67.673,0	33.712,5	8.701,9	1.946,7	10,6		112.044,7	50.240,5
Bruto primair inkomen / bruto nationaal inkomen (B.5g)	99.846,2	17.579,5	52.229,4	343.214,2	467,0		513.336,3	
Inkomensrekening (secundaire verdeling)								
Middelen								
Bruto primair inkomen / bruto nationaal inkomen (B.5g)	99.846,2	17.579,5	52.229,4	343.214,2	467,0		513.336,3	
Belastingen op inkomen en vermogen (D.5)			79.497,4				79.497,4	1.163,1
Sociale premies (D.61)	2.271,3	11.595,2	76.639,9	11,0	50,2		90.567,6	2.936,0
Sociale uitkeringen (in geld) (D.62)				103.185,2			103.185,2	1.496,8
Overige inkomensoverdrachten (D.7)	4.154,8	15.025,4	123.396,3	8.335,6	6.245,4		157.157,5	18.055,2
Bestedingen								
Belastingen op inkomen en vermogen (D.5)	16.179,1	3.461,0	45,6	59.668,3	50,7		79.404,7	1.255,8
Sociale premies (D.61)				92.223,9			92.223,9	1.279,7
Sociale uitkeringen (in geld) (D.62)	2.271,3	9.174,0	90.531,9	11,0	50,2		102.038,4	2.643,6
Overige inkomensoverdrachten (D.7)	4.532,8	13.971,8	133.042,1	12.058,8	741,4		164.346,9	10.865,8
Bruto beschikbaar inkomen (B.6g)	83.289,1	17.593,3	108.143,4	290.784,0	5.920,3		505.730,1	

3.2 SYNTHESE VAN DE SECTORREKENINGEN - 2021 (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	Niet-financiële instellingen (S.11)	Financiële instellingen (S.12)	Overheid (S.13)	Huishoudens (S.14)	Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens (S.15)	Onverdeelde transacties	Totale economie (S.1)	Buitenland (S.2)
Inkomensrekening (inkomensbesteding)								
Middelen								
Bruto beschikbaar inkomen (B.6g)	83.289,1	17.593,3	108.143,4	290.784,0	5.920,3		505.730,1	
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering (D.8)	0,0	-2.540,7	0,4	2.389,0				151,3
Bestedingen								
Consumptieve bestedingen (P.3)			120.442,5	242.508,0	5.320,0		368.270,5	
Bruto besparingen (B.8g)	83.289,1	15.052,6	-12.298,7	50.665,0	600,3		137.308,3	
Rekening voor mutaties in het vermogenssaldo a.g.v. besparingen en kapitaaloverdrachten								
Mutaties in passiva								
Bruto besparingen (B.8g)	83.289,1	15.052,6	-12.298,7	50.665,0	600,3		137.308,3	
Saldo lopende transacties van het buitenland met België (B.12)								-6.610,4
Kapitaaloverdrachten, ontvangen (D.9)	4.066,3	709,0	5.215,0	2.362,9	208,8		12.562,0	409,6
Kapitaaloverdrachten, betaald (D.9)	223,0	-1.625,2	-6.124,1	-4.142,8	0,0		-11.669,1	-1.302,5
Mutaties in activa								
Saldo van de bruto besparingen en kapitaaloverdrachten (B.10g)	87.578,4	14.136,4	-13.207,8	48.885,1	809,1		138.201,2	-7.503,3
Kapitaalrekening (kapitaalvorming)								
Mutaties in passiva								
Saldo van de bruto besparingen en kapitaaloverdrachten (B.10)	87.578,4	14.136,4	-13.207,8	48.885,1	809,1		138.201,2	-7.503,3
Mutaties in activa								
Investerings (bruto) (P.5)	83.672,5	4.582,7	13.899,3	28.183,5	359,9		130.697,9	
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa (K.2)	557,7	0,3	173,5	-681,5	0,0		50,0	-50,0
Vorderingenoverschot (+) of -tekort (-) (B.9)	3.348,2	9.553,4	-27.280,8	21.383,1	449,2		7.453,3	-7.453,3

3.3 SYNTHESE VAN DE SECTORREKENINGEN - 2020

(miljoenen euro's)

	Niet-financiële instellingen (S.11)	Financiële instellingen (S.12)	Overheid (S.13)	Huishoudens (S.14)	Instellingen zonder winsttoegmerk t.b.v. huishoudens (S.15)	Onverdeelde transacties	Totale economie (S.1)	Buitenland (S.2)
In- en uitvoer								
Invoer van goederen en diensten (P.7)								353.079,3
Uitvoer van goederen en diensten (P.6)								362.293,4
Productierekening								
Middelen								
Productie (basisprijzen) (P.1)	682.155,7	56.527,2	90.190,8	88.616,7	5.452,4		922.942,8	
Productgebonden belastingen (D.21)						52.024,9	52.024,9	
Productgebonden subsidies (D.31)						-4.898,1	-4.898,1	
Bestedingen								
Intermediair verbruik (tegen aankooprijzen) (P.2)	434.309,0	28.667,5	19.863,1	24.775,8	1.706,5		509.321,9	
Toegevoegde waarde (bruto) / bruto binnenlands product (B.1g)	247.846,7	27.859,7	70.327,7	63.840,9	3.745,9	47.126,8	460.747,7	
Inkomensrekening (inkomensvorming)								
Middelen								
Toegevoegde waarde (bruto) / bruto binnenlands product (B.1g)	247.846,7	27.859,7	70.327,7	63.840,9	3.745,9		460.747,7	
Bestedingen								
Beloning van werknemers (D.1)	154.125,6	10.393,7	60.486,7	1.919,8	3.388,1		230.313,9	11.034,1
Belastingen op productie en invoer (D.2)	3.832,4	2.038,2	0,0	4.049,5	161,7	52.024,9	62.106,7	
Productgebonden belastingen (D.21)						52.024,9	52.024,9	
Niet-productgebonden belastingen (D.29)	3.832,4	2.038,2	0,0	4.049,5	161,7		10.081,8	
Subsidies (D.3)	-16.491,6	-41,5	-925,7	-967,8	-114,0	-4.898,1	-23.438,7	
Productgebonden subsidies (D.31)						-4.898,1	-4.898,1	
Niet-productgebonden subsidies (D.39)	-16.491,6	-41,5	-925,7	-967,8	-114,0		-18.540,6	
Bruto exploitatieoverschot / gemengd inkomen (B.2g/B.3g)	106.380,3	15.469,3	10.766,7	58.839,4	310,1		191.765,8	
Rekening voor bestemming van primaire inkomens								
Middelen								
Bruto exploitatieoverschot / gemengd inkomen (B.2g/B.3g)	106.380,3	15.469,3	10.766,7	58.839,4	310,1		191.765,8	
Beloning van werknemers (D.1)				238.046,2			238.046,2	3.301,8
Belastingen op productie en invoer (D.2)			60.261,0				60.261,0	1.845,7
Subsidies (D.3)			-22.789,9				-22.789,9	-648,8
Inkomen uit vermogen (D.4)	32.138,6	32.677,9	3.339,2	26.665,8	120,5		94.942,0	42.406,4
Bestedingen								
Inkomen uit vermogen (D.4)	54.307,5	31.477,5	9.208,0	1.742,7	7,5		96.743,2	40.605,2
Bruto primair inkomen / bruto nationaal inkomen (B.5g)	84.211,4	16.669,7	42.369,0	321.808,7	423,1		465.481,9	
Inkomensrekening (secundaire verdeling)								
Middelen								
Bruto primair inkomen / bruto nationaal inkomen (B.5g)	84.211,4	16.669,7	42.369,0	321.808,7	423,1		465.481,9	
Belastingen op inkomen en vermogen (D.5)			72.246,9				72.246,9	1.112,6
Sociale premies (D.61)	2.256,0	11.409,2	73.085,5	10,7	50,4		86.811,8	2.926,2
Sociale uitkeringen (in geld) (D.62)				103.251,7			103.251,7	1.442,9
Overige inkomensoverdrachten (D.7)	5.051,0	14.573,6	119.754,4	8.567,3	6.006,4		153.952,7	16.844,5
Bestedingen								
Belastingen op inkomen en vermogen (D.5)	11.656,9	3.641,6	44,4	56.737,6	50,0		72.130,5	1.229,0
Sociale premies (D.61)				88.478,4			88.478,4	1.259,6
Sociale uitkeringen (in geld) (D.62)	2.256,0	8.370,9	91.526,9	10,7	50,4		102.214,9	2.479,7
Overige inkomensoverdrachten (D.7)	4.600,6	13.821,5	130.296,3	11.144,5	772,3		160.635,2	10.162,0
Bruto beschikbaar inkomen (B.6g)	73.004,9	16.818,5	85.588,2	277.267,2	5.607,2		458.286,0	

3.3 SYNTHESE VAN DE SECTORREKENINGEN - 2020 (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	Niet-financiële instellingen (S.11)	Financiële instellingen (S.12)	Overheid (S.13)	Huishoudens (S.14)	Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens (S.15)	Onverdeelde transacties	Totale economie (S.1)	Buitenland (S.2)
Inkomensrekening (inkomensbesteding)								
Middelen								
Bruto beschikbaar inkomen (B.6g)	73.004,9	16.818,5	85.588,2	277.267,2	5.607,2		458.286,0	
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering (D.8)	0,0	-2.997,5	1,3	2.772,6				223,6
Bestedingen								
Consumptieve bestedingen (P.3)			112.444,9	222.487,9	4.984,6		339.917,4	
Bruto besparingen (B.8g)	73.004,9	13.821,0	-26.855,4	57.551,9	622,6		118.145,0	
Rekening voor mutaties in het vermogenssaldo a.g.v. besparingen en kapitaaloverdrachten								
Mutaties in passiva								
Bruto besparingen (B.8g)	73.004,9	13.821,0	-26.855,4	57.551,9	622,6		118.145,0	
Saldo lopende transacties van het buitenland met België (B.12)								-6.528,8
Kapitaaloverdrachten, ontvangen (D.9)	2.736,6	85,4	3.462,0	823,8	210,6		7.318,4	467,9
Kapitaaloverdrachten, betaald (D.9)	675,6	-40,4	-4.674,9	-3.348,4	0,0		-7.388,1	-398,2
Mutaties in activa								
Saldo van de bruto besparingen en kapitaaloverdrachten (B.10g)	76.417,1	13.866,0	-28.068,3	55.027,3	833,2		118.075,3	-6.459,1
Kapitaalrekening (kapitaalsvorming)								
Mutaties in passiva								
Saldo van de bruto besparingen en kapitaaloverdrachten (B.10)	76.417,1	13.866,0	-28.068,3	55.027,3	833,2		118.075,3	-6.459,1
Mutaties in activa								
Investerings (bruto) (P.5)	67.244,0	4.693,1	12.613,4	26.732,0	333,7		111.616,2	
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa (K.2)	616,8	1,9	169,6	-614,3	0,0		174,0	-174,0
Vorderingenoverschot (+) of -tekort (-) (B.9)	8.556,3	9.171,0	-40.851,4	28.909,6	499,5		6.285,1	-6.285,1

3.4 SYNTHESE VAN DE SECTORREKENINGEN - 2019

(miljoenen euro's)

	Niet-financiële instellingen (S.11)	Financiële instellingen (S.12)	Overheid (S.13)	Huishoudens (S.14)	Instellingen zonder winsttoegmerk t.b.v. huishoudens (S.15)	Onverdeelde transacties	Totale economie (S.1)	Buitenland (S.2)
In- en uitvoer								
Invoer van goederen en diensten (P.7)								391.408,9
Uitvoer van goederen en diensten (P.6)								394.415,7
Productierekening								
Middelen								
Productie (basisprijzen) (P.1)	733.638,4	56.957,0	88.178,6	90.912,9	5.583,0		975.269,9	
Productgebonden belastingen (D.21)						55.915,3	55.915,3	
Productgebonden subsidies (D.31)						-4.585,4	-4.585,4	
Bestedingen								
Intermediair verbruik (tegen aankooprijzen) (P.2)	472.196,6	29.156,1	19.624,1	25.128,7	1.818,1		547.923,6	
Toegevoegde waarde (bruto) / bruto binnenlands product (B.1g)	261.441,8	27.800,9	68.554,5	65.784,2	3.764,9	51.329,9	478.676,2	
Inkomensrekening (inkomensvorming)								
Middelen								
Toegevoegde waarde (bruto) / bruto binnenlands product (B.1g)	261.441,8	27.800,9	68.554,5	65.784,2	3.764,9		478.676,2	
Bestedingen								
Beloning van werknemers (D.1)	159.590,7	10.570,0	58.768,0	2.286,9	3.416,3		234.631,9	10.778,8
Belastingen op productie en invoer (D.2)	4.141,9	1.954,9	0,0	4.103,2	162,9	55.915,3	66.278,2	
Productgebonden belastingen (D.21)						55.915,3	55.915,3	
Niet-productgebonden belastingen (D.29)	4.141,9	1.954,9	0,0	4.103,2	162,9		10.362,9	
Subsidies (D.3)	-12.574,7	-38,6	-866,8	-390,6	-117,0	-4.585,4	-18.573,1	
Productgebonden subsidies (D.31)						-4.585,4	-4.585,4	
Niet-productgebonden subsidies (D.39)	-12.574,7	-38,6	-866,8	-390,6	-117,0		-13.987,7	
Bruto exploitatieoverschot / gemengd inkomen (B.2g/B.3g)	110.283,9	15.314,6	10.653,3	59.784,7	302,7		196.339,2	
Rekening voor bestemming van primaire inkomens								
Middelen								
Bruto exploitatieoverschot / gemengd inkomen (B.2g/B.3g)	110.283,9	15.314,6	10.653,3	59.784,7	302,7		196.339,2	
Beloning van werknemers (D.1)				242.126,4			242.126,4	3.284,3
Belastingen op productie en invoer (D.2)			64.277,2				64.277,2	2.001,0
Subsidies (D.3)			-17.928,4				-17.928,4	-644,7
Inkomen uit vermogen (D.4)	50.199,5	39.161,3	4.184,7	29.107,7	156,5		122.809,7	55.284,3
Bestedingen								
Inkomen uit vermogen (D.4)	70.335,3	42.392,2	9.761,6	1.816,9	11,5		124.317,5	53.776,5
Bruto primair inkomen / bruto nationaal inkomen (B.5g)	90.148,1	12.083,7	51.425,2	329.201,9	447,7		483.306,6	
Inkomensrekening (secundaire verdeling)								
Middelen								
Bruto primair inkomen / bruto nationaal inkomen (B.5g)	90.148,1	12.083,7	51.425,2	329.201,9	447,7		483.306,6	
Belastingen op inkomen en vermogen (D.5)			74.927,4				74.927,4	1.079,1
Sociale premies (D.61)	2.156,5	11.432,4	73.674,4	11,5	52,3		87.327,1	2.927,7
Sociale uitkeringen (in geld) (D.62)				91.295,4			91.295,4	1.367,9
Overige inkomensoverdrachten (D.7)	3.425,6	12.619,2	107.187,5	7.405,0	5.797,7		136.435,0	14.767,8
Bestedingen								
Belastingen op inkomen en vermogen (D.5)	14.115,2	3.917,8	54,1	56.738,9	47,2		74.873,2	1.133,3
Sociale premies (D.61)				89.081,6			89.081,6	1.173,2
Sociale uitkeringen (in geld) (D.62)	2.156,5	8.091,7	80.059,3	11,5	52,3		90.371,3	2.292,0
Overige inkomensoverdrachten (D.7)	4.927,6	13.240,4	113.359,7	10.410,2	806,2		142.744,1	8.458,7
Bruto beschikbaar inkomen (B.6g)	74.530,9	10.885,4	113.741,4	271.671,6	5.392,0		476.221,3	

3.4 SYNTHESE VAN DE SECTORREKENINGEN - 2019 (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	Niet-financiële instellingen (S.11)	Financiële instellingen (S.12)	Overheid (S.13)	Huishoudens (S.14)	Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens (S.15)	Onverdeelde transacties	Totale economie (S.1)	Buitenland (S.2)
Inkomensrekening (inkomensbesteding)								
Middelen								
Bruto beschikbaar inkomen (B.6g)	74.530,9	10.885,4	113.741,4	271.671,6	5.392,0		476.221,3	
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering (D.8)	0,0	-3.418,3	0,1	3.308,1				110,1
Bestedingen								
Consumptieve bestedingen (P.3)			110.290,6	240.618,2	5.048,6		355.957,4	
Bruto besparingen (B.8g)	74.530,9	7.467,1	3.450,9	34.361,5	343,4		120.153,8	
Rekening voor mutaties in het vermogenssaldo a.g.v. besparingen en kapitaaloverdrachten								
Mutaties in passiva								
Bruto besparingen (B.8g)	74.530,9	7.467,1	3.450,9	34.361,5	343,4		120.153,8	
Saldo lopende transacties van het buitenland met België (B.12)								-441,8
Kapitaaloverdrachten, ontvangen (D.9)	2.645,7	206,3	3.874,3	731,8	203,1		7.661,2	388,2
Kapitaaloverdrachten, betaald (D.9)	348,8	-168,5	-4.241,1	-3.456,8	0,0		-7.517,6	-531,8
Mutaties in activa								
Saldo van de bruto besparingen en kapitaaloverdrachten (B.10g)	77.525,4	7.504,9	3.084,1	31.636,5	546,5		120.297,4	-585,4
Kapitaalrekening (kapitaalsvorming)								
Mutaties in passiva								
Saldo van de bruto besparingen en kapitaaloverdrachten (B.10)	77.525,4	7.504,9	3.084,1	31.636,5	546,5		120.297,4	-585,4
Mutaties in activa								
Investerings (bruto) (P.5)	74.656,1	5.005,3	12.502,6	27.205,6	342,4		119.712,0	
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa (K.2)	-265,5	15,9	113,8	-402,2	0,0		-538,0	538,0
Vorderingenoverschot (+) of -tekort (-) (B.9)	3.134,8	2.483,7	-9.532,2	4.833,1	204,1		1.123,4	-1.123,4

3.5 SYNTHESE VAN DE SECTORREKENINGEN - 2018

(miljoenen euro's)

	Niet-financiële instellingen (S.11)	Financiële instellingen (S.12)	Overheid (S.13)	Huishoudens (S.14)	Instellingen zonder winsttoegmerk t.b.v. huishoudens (S.15)	Onverdeelde transacties	Totale economie (S.1)	Buitenland (S.2)
In- en uitvoer								
Invoer van goederen en diensten (P.7)								383.752,1
Uitvoer van goederen en diensten (P.6)								382.208,5
Productierekening								
Middelen								
Productie (basisprijzen) (P.1)	708.159,4	55.015,8	85.447,1	88.425,7	5.391,8		942.439,8	
Productgebonden belastingen (D.21)						54.268,8	54.268,8	
Productgebonden subsidies (D.31)						-4.418,8	-4.418,8	
Bestedingen								
Intermediair verbruik (tegen aankooprijzen) (P.2)	459.360,7	27.632,3	19.030,3	24.461,0	1.754,7		532.239,0	
Toegevoegde waarde (bruto) / bruto binnenlands product (B.1g)	248.798,7	27.383,5	66.416,8	63.964,7	3.637,1	49.850,0	460.050,8	
Inkomensrekening (inkomensvorming)								
Middelen								
Toegevoegde waarde (bruto) / bruto binnenlands product (B.1g)	248.798,7	27.383,5	66.416,8	63.964,7	3.637,1		460.050,8	
Bestedingen								
Beloning van werknemers (D.1)	153.415,3	10.594,9	56.871,5	2.303,7	3.301,4		226.486,8	10.312,9
Belastingen op productie en invoer (D.2)	3.754,0	1.962,9	0,0	3.793,7	158,0	54.268,8	63.937,4	
Productgebonden belastingen (D.21)						54.268,8	54.268,8	
Niet-productgebonden belastingen (D.29)	3.754,0	1.962,9	0,0	3.793,7	158,0		9.668,6	
Subsidies (D.3)	-11.805,2	-33,3	-827,2	-392,9	-116,0	-4.418,8	-17.593,4	
Productgebonden subsidies (D.31)						-4.418,8	-4.418,8	
Niet-productgebonden subsidies (D.39)	-11.805,2	-33,3	-827,2	-392,9	-116,0		-13.174,6	
Bruto exploitatieoverschot / gemengd inkomen (B.2g/B.3g)	103.434,6	14.859,0	10.372,5	58.260,2	293,7		187.220,0	
Rekening voor bestemming van primaire inkomens								
Middelen								
Bruto exploitatieoverschot / gemengd inkomen (B.2g/B.3g)	103.434,6	14.859,0	10.372,5	58.260,2	293,7		187.220,0	
Beloning van werknemers (D.1)				233.605,0			233.605,0	3.194,7
Belastingen op productie en invoer (D.2)			62.020,2				62.020,2	1.917,2
Subsidies (D.3)			-16.909,0				-16.909,0	-684,4
Inkomen uit vermogen (D.4)	43.799,0	34.751,2	4.371,4	29.132,9	166,7		112.221,2	55.354,9
Bestedingen								
Inkomen uit vermogen (D.4)	66.139,1	35.906,2	10.041,1	1.934,0	14,4		114.034,8	53.541,3
Bruto primair inkomen / bruto nationaal inkomen (B.5g)	81.094,5	13.704,0	49.814,0	319.064,1	446,0		464.122,6	
Inkomensrekening (secundaire verdeling)								
Middelen								
Bruto primair inkomen / bruto nationaal inkomen (B.5g)	81.094,5	13.704,0	49.814,0	319.064,1	446,0		464.122,6	
Belastingen op inkomen en vermogen (D.5)			77.189,7				77.189,7	1.012,0
Sociale premies (D.61)	2.014,9	11.491,2	71.375,9	12,3	52,4		84.946,7	2.829,9
Sociale uitkeringen (in geld) (D.62)				88.422,0			88.422,0	1.479,0
Overige inkomensoverdrachten (D.7)	3.442,7	9.431,3	102.930,0	7.191,2	5.472,6		128.467,8	11.887,3
Bestedingen								
Belastingen op inkomen en vermogen (D.5)	16.180,2	3.905,4	48,7	56.940,3	46,7		77.121,3	1.080,4
Sociale premies (D.61)				86.542,1			86.542,1	1.234,5
Sociale uitkeringen (in geld) (D.62)	2.014,9	8.183,2	77.442,3	12,3	52,4		87.705,1	2.195,9
Overige inkomensoverdrachten (D.7)	4.914,2	9.405,5	109.067,6	10.192,2	748,1		134.327,6	6.027,5
Bruto beschikbaar inkomen (B.6g)	63.442,8	13.132,4	114.751,0	261.002,7	5.123,8		457.452,7	

3.5 SYNTHESE VAN DE SECTORREKENINGEN - 2018 (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	Niet-financiële instellingen (S.11)	Financiële instellingen (S.12)	Overheid (S.13)	Huishoudens (S.14)	Instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens (S.15)	Onverdeelde transacties	Totale economie (S.1)	Buitenland (S.2)
Inkomensrekening (inkomensbesteding)								
Middelen								
Bruto beschikbaar inkomen (B.6g)	63.442,8	13.132,4	114.751,0	261.002,7	5.123,8		457.452,7	
Correctie voor mutaties in voorzieningen pensioenverzekering (D.8)	0,0	-3.244,5	-0,2	3.175,0				69,7
Bestedingen								
Consumptieve bestedingen (P.3)			106.462,5	233.387,0	4.818,5		344.668,0	
Bruto besparingen (B.8g)	63.442,8	9.887,9	8.288,3	30.790,7	305,3		112.715,0	
Rekening voor mutaties in het vermogenssaldo a.g.v. besparingen en kapitaaloverdrachten								
Mutaties in passiva								
Bruto besparingen (B.8g)	63.442,8	9.887,9	8.288,3	30.790,7	305,3		112.715,0	
Saldo lopende transacties van het buitenland met België (B.12)								4.211,4
Kapitaaloverdrachten, ontvangen (D.9)	2.728,7	137,2	6.021,9	564,4	151,3		9.603,5	392,6
Kapitaaloverdrachten, betaald (D.9)	323,6	-116,8	-6.001,9	-3.830,8	0,0		-9.625,9	-370,2
Mutaties in activa								
Saldo van de bruto besparingen en kapitaaloverdrachten (B.10g)	66.495,1	9.908,3	8.308,3	27.524,3	456,6		112.692,6	4.233,8
Kapitaalrekening (kapitaalvorming)								
Mutaties in passiva								
Saldo van de bruto besparingen en kapitaaloverdrachten (B.10)	66.495,1	9.908,3	8.308,3	27.524,3	456,6		112.692,6	4.233,8
Mutaties in activa								
Investerings (bruto) (P.5)	74.672,2	4.998,0	12.109,6	24.811,5	335,1		116.926,4	
Saldo aan- en verkopen van niet-geproduceerde niet-financiële activa (K.2)	-14,8	4,4	200,5	-566,1	0,0		-376,0	376,0
Vorderingenoverschot (+) of -tekort (-) (B.9)	-8.162,3	4.905,9	-4.001,8	3.278,9	121,5		-3.857,8	3.857,8

4. TOEGEVOEGDE WAARDE PER BEDRIJFSTAK

4.1 BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE PER BEDRIJFSTAK (A38), TOTALE ECONOMIE, TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(miljoenen euro's)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
Totale economie (S.1)										
Landbouw, bosbouw en visserij (AA)	2.676,2	2.570,5	2.860,3	2.702,8	2.960,0	2.774,3	3.207,2	3.129,2	3.258,9	3.549,1
Winning van delfstoffen (BB)	226,3	281,7	223,2	239,5	246,6	244,6	281,8	261,2	305,4	309,5
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (CA)	7.521,9	7.771,9	8.037,2	8.157,5	8.236,7	8.511,0	8.929,7	8.578,6	9.326,4	9.760,3
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (CB)	1.393,1	1.437,5	1.479,1	1.428,7	1.394,6	1.379,5	1.242,3	1.114,2	1.301,6	1.284,3
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen (CC)	2.751,7	2.856,8	2.848,2	2.902,4	2.905,0	2.853,3	2.914,9	2.699,0	3.116,6	3.370,0
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten (CD)	915,6	992,1	2.155,9	1.955,1	1.951,2	1.299,4	1.749,8	1.001,5	1.748,3	3.535,6
Vervaardiging van chemische producten (CE)	7.625,0	8.179,9	9.208,1	8.474,4	9.109,4	9.201,8	8.577,5	8.497,6	9.458,2	10.589,3
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (CF)	6.259,3	6.008,0	5.799,6	6.425,1	6.956,2	8.260,5	10.700,8	11.882,3	10.257,2	13.418,7
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van anderen niet-metaalhoudende minerale producten (CG)	4.118,7	4.232,2	4.470,3	4.830,7	4.928,5	4.890,4	5.072,0	5.102,0	5.482,8	5.752,1
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (CH)	6.155,7	6.163,8	6.334,2	6.689,0	7.059,8	7.029,8	6.877,3	6.081,9	8.119,1	8.845,4
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (CI)	1.271,9	1.321,4	1.315,2	1.502,6	1.512,4	1.425,0	1.522,9	1.330,9	1.412,0	1.532,1
Vervaardiging van elektrische apparatuur (CJ)	1.454,5	1.467,9	1.403,4	1.112,8	1.095,7	1.102,8	1.191,7	1.080,8	1.189,8	1.218,9
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g. (CK)	3.474,9	3.617,3	3.545,2	3.466,7	3.642,1	3.534,2	3.435,7	3.290,6	3.752,7	4.116,0
Vervaardiging van transportmiddelen (CL)	3.612,8	3.718,9	3.239,9	3.067,1	3.269,8	3.291,1	3.301,0	2.699,7	2.711,0	3.007,3
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten (CM)	2.801,0	2.868,4	3.057,0	3.133,3	3.254,4	3.226,3	3.579,2	3.114,9	3.314,6	3.640,7
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (DD)	6.449,0	5.878,4	5.955,9	6.209,3	5.936,0	5.167,4	6.102,4	6.766,1	7.926,8	10.059,5
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (EE)	3.356,5	3.486,0	3.598,3	3.683,2	3.958,7	3.921,2	4.083,0	4.049,3	4.393,8	4.382,5
Bouwnijverheid (FF)	18.713,5	19.008,0	19.294,0	19.678,4	20.149,9	21.767,4	22.628,0	21.758,5	24.399,0	26.261,1
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (GG)	42.913,0	43.660,1	44.586,7	47.225,2	46.290,3	47.772,0	48.448,9	46.008,7	52.782,2	57.713,6
Vervoer en opslag (HH)	19.557,1	20.237,9	21.369,2	21.465,7	22.064,7	23.052,8	24.135,6	22.283,0	24.147,5	27.151,5
Verschaffen van accommodatie en maaltijden (II)	6.272,7	6.674,6	6.930,0	7.147,3	7.506,8	7.884,9	8.296,9	4.842,0	6.460,5	8.812,3
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen (JA)	2.912,0	2.940,7	2.949,0	3.078,4	3.063,3	2.984,1	2.982,9	2.718,7	3.046,6	3.200,7
Telecommunicatie (JB)	5.176,3	4.885,6	5.138,9	5.106,5	5.273,0	5.132,5	5.376,7	5.396,8	5.313,1	5.398,2
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie (JC)	6.542,5	6.800,9	7.226,3	7.681,4	8.463,1	9.293,7	10.279,2	10.900,2	12.200,9	13.130,7
Financiële activiteiten en verzekeringen (KK)	20.429,9	22.078,7	23.690,1	24.397,0	25.705,0	26.905,0	27.215,6	27.198,0	29.176,2	29.648,6
Exploitatie van en handel in onroerend goed (LL)	31.829,9	32.352,8	33.821,3	34.548,1	36.108,4	37.512,2	38.860,7	39.720,2	41.933,3	45.388,8
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (MA)	30.761,7	31.993,5	33.069,7	33.965,0	36.200,9	37.344,1	39.546,6	39.226,7	42.878,4	46.262,8
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (MB)	961,4	991,1	1.077,3	1.278,5	1.451,3	1.795,3	1.239,0	1.281,8	1.793,8	1.833,9
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten (MC)	2.272,4	2.378,7	2.487,9	2.655,6	2.681,7	2.747,1	2.843,7	2.827,6	3.288,0	3.532,4
Administratieve en ondersteunende diensten (NN)	14.670,7	16.149,9	17.588,8	19.046,5	20.075,7	21.113,1	22.382,8	20.894,9	23.399,5	25.277,4

4.1 BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE PER BEDRIJFSTAK (A38), TOTALE ECONOMIE, TEGEN LOPENDE PRIJZEN (VERVOLG)

(miljoenen euro's)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (OO)	28.193,9	28.635,2	28.383,6	29.150,5	29.713,8	30.495,1	31.564,3	32.448,2	33.764,5	37.029,7
Onderwijs (PP)	24.851,0	25.241,1	25.857,2	26.592,6	27.768,9	28.713,4	29.609,1	30.398,3	31.718,2	34.591,2
Menselijke gezondheidszorg (QA)	17.295,9	17.598,2	17.805,3	17.873,3	18.230,1	18.791,2	19.584,9	16.778,2	19.930,8	21.185,6
Maatschappelijke dienstverlening (QB)	8.398,9	8.701,3	8.848,7	9.271,8	9.753,1	10.277,6	10.725,2	10.769,5	11.205,3	12.295,5
Kunst, amusement en recreatie (RR)	2.172,0	2.246,9	2.507,1	2.615,5	2.755,6	2.923,6	3.153,9	2.353,7	2.744,0	3.548,3
Overige diensten (SS)	4.572,0	4.740,6	4.715,0	4.818,3	4.888,3	5.099,0	5.207,8	4.679,1	5.245,8	5.822,5
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik (TT)	407,7	413,9	424,5	456,9	473,3	484,1	495,3	457,0	517,1	560,0
Totale economie (S.1)	350.968,6	360.582,4	373.301,6	384.032,7	397.034,3	410.200,8	427.346,3	413.620,9	453.019,9	497.016,1

N.B.: De raming van de toegevoegde waarde voor het laatste jaar steunt grotendeels op de kwartaalrekeningen, waardoor voor dat jaar de bedrijfstakverdeling beperkt is tot 38 takken. Voor de overige jaren blijft de uitsplitsing naar 64 takken beschikbaar in de database NBB.Stat op de website van de NBB.

4.2 BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE PER BEDRIJFSTAK, TOTALE ECONOMIE, IN VOLUME

(kettingeuro's, referentiejaar 2015, in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 v
Bruto toegevoegde waarde (B.1g) / Bruto binnenlands product (bbp)										
Landbouw, bosbouw en visserij (AA)	2.400,9	2.406,7	2.860,3	2.656,8	2.772,3	2.537,4	2.568,9	2.553,1	2.611,6	2.241,9
Winning van delfstoffen (BB)	241,8	287,4	223,2	242,6	264,2	258,1	290,1	260,4	282,5	268,6
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (CA)	7.497,3	7.817,7	8.037,2	7.828,9	7.672,8	7.857,4	8.019,0	7.365,2	8.548,1	8.618,8
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (CB)	1.418,7	1.485,3	1.479,1	1.348,0	1.286,2	1.267,3	1.066,6	931,0	1.074,3	967,6
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen (CC)	2.820,5	2.888,4	2.848,2	2.849,2	2.813,0	2.651,5	2.614,7	2.387,6	2.504,2	2.338,2
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten (CD)	1.186,6	1.115,6	2.155,9	1.639,1	1.398,2	1.161,6	1.356,1	775,6	1.727,6	3.462,1
Vervaardiging van chemische producten (CE)	7.528,4	8.068,3	9.208,1	8.634,1	8.991,1	9.008,3	8.969,5	9.781,8	8.944,3	7.774,8
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (CF)	6.277,3	6.132,9	5.799,6	6.389,1	6.826,9	7.699,1	9.473,0	10.126,4	8.860,7	11.608,4
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van anderen niet-metaalhoudende minerale producten (CG)	4.413,6	4.398,6	4.470,3	4.708,6	4.824,6	4.681,8	4.636,4	4.507,1	4.644,7	4.378,9
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (CH)	6.111,1	6.371,7	6.334,2	6.394,8	6.188,2	6.036,5	6.080,9	5.587,6	5.805,9	5.159,6
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (CI)	1.273,4	1.363,7	1.315,2	1.498,0	1.569,1	1.474,7	1.584,8	1.381,2	1.466,5	1.526,6
Vervaardiging van elektrische apparatuur (CJ)	1.511,5	1.493,7	1.403,4	1.126,8	1.152,3	1.135,7	1.217,7	1.078,9	1.138,0	1.046,4
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g. (CK)	3.611,6	3.685,7	3.545,2	3.403,3	3.652,7	3.570,5	3.428,1	3.237,2	3.693,7	3.891,6
Vervaardiging van transportmiddelen (CL)	3.412,2	3.685,0	3.239,9	3.138,3	3.352,4	3.267,6	3.245,6	2.663,6	2.728,3	3.078,8
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten (CM)	2.853,4	2.910,0	3.057,0	3.065,4	3.177,7	3.181,8	3.448,2	2.937,8	3.035,7	3.115,7
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (DD)	5.168,2	5.679,5	5.955,9	6.117,6	5.719,8	4.924,6	5.415,7	5.762,6	5.289,7	3.662,6
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (EE)	3.819,3	3.637,2	3.598,3	3.570,5	3.754,7	3.724,5	3.845,7	3.751,3	4.080,6	4.196,5
Bouwnijverheid (FF)	18.180,5	18.589,3	19.294,0	19.311,6	19.596,1	20.748,0	20.970,7	19.681,8	21.041,1	20.530,0
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (GG)	43.580,0	43.582,1	44.586,7	45.637,3	43.669,9	44.407,8	44.625,3	41.576,5	46.715,6	47.343,8
Vervoer en opslag (HH)	20.196,0	20.635,7	21.369,2	21.042,8	21.194,9	21.872,1	21.860,2	19.620,8	20.362,3	22.017,5
Verschaffen van accommodatie en maaltijden (II)	6.760,6	6.916,9	6.930,0	6.795,2	6.964,1	7.184,2	7.344,2	4.073,3	5.217,4	6.831,1
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen (JA)	3.003,8	3.009,1	2.949,0	3.001,0	2.927,7	2.788,9	2.758,0	2.432,2	2.657,8	2.714,7
Telecommunicatie (JB)	4.489,7	4.760,3	5.138,9	5.284,9	5.558,3	5.828,5	6.321,7	6.446,3	6.589,8	6.745,2
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie (JC)	6.669,6	6.852,3	7.226,3	7.679,1	8.408,1	9.183,4	9.899,7	10.182,1	11.217,9	11.712,8
Financiële activiteiten en verzekeringen (KK)	25.344,6	24.442,8	23.690,1	23.375,9	24.260,3	24.742,2	25.109,4	25.021,6	25.365,8	24.149,2
Exploitatie van en handel in onroerend goed (LL)	32.870,8	32.939,3	33.821,3	34.213,3	35.158,4	35.977,4	36.785,7	36.912,6	38.279,4	40.180,2
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (MA)	30.719,5	32.010,0	33.069,7	33.397,7	35.613,3	36.213,3	37.615,6	37.735,8	41.011,7	42.611,1
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (MB)	1.000,4	999,7	1.077,3	1.256,5	1.405,0	1.736,1	1.171,4	1.181,2	1.622,5	1.575,5
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten (MC)	2.332,3	2.423,3	2.487,9	2.625,9	2.635,8	2.685,1	2.703,5	2.717,4	3.205,0	3.511,5
Administratieve en ondersteunende diensten (NN)	14.991,1	16.334,3	17.588,8	18.772,6	19.554,2	20.408,8	21.538,8	19.585,4	21.626,5	22.221,3

4.2 BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE PER BEDRIJFSTAK, TOTALE ECONOMIE, IN VOLUME (VERVOLG)

(kettingeuro's, referentiejaar 2015, in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (OO)	28.771,7	28.801,0	28.383,6	28.778,5	28.800,6	29.088,9	29.607,4	29.863,9	30.728,3	31.456,9
Onderwijs (PP)	24.642,4	25.508,3	25.857,2	26.464,9	26.596,5	26.839,1	27.023,9	26.553,9	26.418,0	27.565,3
Menselijke gezondheidszorg (QA)	18.408,1	17.630,2	17.805,3	17.805,7	17.881,5	17.984,9	18.304,2	15.079,3	18.194,5	19.519,5
Maatschappelijke dienstverlening (QB)	8.700,9	8.844,5	8.848,7	9.141,2	9.491,6	9.788,2	10.026,1	9.848,1	10.270,8	10.964,8
Kunst, amusement en recreatie (RR)	2.313,2	2.317,2	2.507,1	2.511,7	2.593,8	2.705,1	2.835,9	2.048,8	2.383,2	3.045,0
Overige diensten (SS)	4.812,0	4.826,3	4.715,0	4.659,6	4.648,8	4.784,7	4.815,1	4.193,1	4.677,1	5.238,8
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik (TT)	446,0	431,2	424,5	451,1	462,9	470,0	474,9	412,4	464,6	496,9
Totaal bruto toegevoegde waarde (B.1g)	359.142,9	365.183,7	373.301,6	376.817,6	382.707,4	389.597,9	398.673,7	379.425,6	403.955,7	416.363,6

N.B.: De raming van de toegevoegde waarde voor het laatste jaar steunt grotendeels op de kwartaalrekeningen, waardoor voor dat jaar de bedrijfstakverdeling beperkt is tot 38 takken. Voor de overige jaren blijft de uitsplitsing naar 64 takken beschikbaar in de database NBB.Stat op de website van de NBB. In kettingeuro's is er voor andere jaren dan het referentiejaar en het daaropvolgende jaar een verschil tussen het aggregaat en zijn onderliggende componenten. Dit verschil wordt veroorzaakt door het gebruik van Laspeyres kettingindices en kan niet aan de componenten van het aggregaat worden toegewezen.

5. FINALE CONSUMPTIE VAN DE HUISHOUDENS VOLGENS FUNCTIE

5.1 FINALE CONSUMPTIE VAN DE HUISHOUDENS PER FUNCTIE, TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
01. Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	25.197,8	25.654,6	26.478,2	27.360,6	28.000,3	28.850,5	29.671,3	30.904,9	31.353,8	32.567,8
01.1 Voedingsmiddelen	22.993,4	23.400,5	24.215,8	25.038,7	25.636,7	26.423,4	27.233,9	28.530,7	29.009,6	30.051,1
01.2 Alcoholvrije dranken	2.204,4	2.254,1	2.262,4	2.321,9	2.363,6	2.427,1	2.437,4	2.374,2	2.344,2	2.516,7
02. Alcoholhoudende dranken, tabak en verdovende middelen	7.703,6	8.082,3	8.447,7	8.753,7	8.708,7	8.979,8	9.187,7	9.490,7	10.163,7	10.647,2
02.1 Alcoholhoudende dranken	3.118,8	3.221,4	3.333,5	3.375,3	3.400,6	3.506,3	3.559,1	3.778,1	3.862,8	3.937,2
02.2 Tabak	3.941,2	4.186,4	4.453,5	4.693,7	4.665,0	4.790,1	4.953,4	5.096,3	5.654,1	6.062,7
02.3 Verdovende middelen	643,6	674,5	660,7	684,7	643,1	683,4	675,2	616,3	646,8	647,3
03. Kleding en schoeisel	9.863,6	10.043,4	10.207,9	10.375,4	10.782,9	10.892,5	10.936,6	8.729,3	10.199,6	11.201,5
03.1 Kledij	8.128,8	8.264,9	8.424,0	8.532,7	8.882,3	8.977,6	9.061,0	7.288,1	8.594,7	9.492,8
03.2 Schoeisel	1.734,8	1.778,5	1.783,9	1.842,7	1.900,6	1.914,9	1.875,6	1.441,2	1.604,9	1.708,7
04. Huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	49.045,7	48.136,3	49.017,8	50.004,7	52.200,5	54.268,7	55.455,8	55.496,5	59.726,0	68.668,6
04.1 Werkelijke woninghuur (huurders)	10.263,3	10.677,3	11.085,0	11.493,3	12.082,5	12.583,7	13.097,2	13.671,2	14.308,0	14.704,2
04.2 Toegerekende woninghuur (eigenaars)	23.686,9	24.075,0	24.382,5	24.749,0	25.665,9	26.504,0	27.139,5	27.778,4	28.782,4	29.289,1
04.3 Goederen en diensten voor kleine herstellingen aan woningen	610,1	649,9	677,1	674,6	687,1	683,4	710,9	725,9	807,5	860,7
04.4 Watervoorziening en overige diensten i.v.m. woningen	2.764,5	2.854,8	2.960,9	3.018,9	3.182,1	3.182,9	3.265,7	3.264,7	3.436,9	3.632,4
04.5 Elektriciteit, gas en andere brandstoffen	11.720,9	9.879,3	9.912,3	10.068,9	10.582,9	11.314,7	11.242,5	10.056,3	12.391,2	20.182,2
05. Stofferings, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van woningen	12.051,3	12.253,5	12.592,3	12.922,0	13.278,5	13.600,7	14.125,4	14.208,3	15.708,1	15.882,4
05.1 Meubelen, stoffering, tapijten en andere vloerbekleding	3.937,5	4.066,0	4.231,3	4.390,2	4.464,5	4.563,1	4.800,2	4.839,5	5.557,8	5.573,1
05.2 Huishoudtextiel	898,6	882,2	871,7	874,2	900,6	874,4	876,0	883,1	956,4	968,7
05.3 Huishoudtoestellen	1.830,5	1.817,7	1.823,0	1.840,0	1.909,5	1.959,4	2.038,1	2.203,8	2.373,0	2.379,2
05.4 Vaat- en glaswerk, huisraad	854,3	871,6	901,4	937,5	969,0	982,8	1.043,0	1.030,7	1.164,2	1.160,6
05.5 Gereedschap voor huis en tuin	1.037,2	1.041,7	1.062,9	1.091,6	1.116,3	1.160,7	1.210,7	1.215,7	1.368,2	1.364,9
05.6 Niet-duurzame huishoudartikelen en huishoudelijke diensten	3.493,2	3.574,3	3.702,0	3.788,5	3.918,6	4.060,3	4.157,4	4.035,5	4.288,5	4.435,9
06. Gezondheidsuitgaven	12.709,2	12.900,6	13.681,4	14.109,5	14.446,8	15.075,4	16.254,1	14.699,3	16.204,2	17.823,9
06.1 Geneesmiddelen en andere farmaceutische producten en therapeutische uitrustingen	3.368,6	3.481,0	3.685,9	3.901,6	3.932,9	3.928,5	4.277,2	4.159,3	4.194,5	4.394,4
06.2 Geneeskundige, tandheelkundige en paramedische diensten (buiten het ziekenhuis)	3.244,3	3.337,6	3.435,4	3.459,3	3.575,5	3.641,1	3.823,9	3.196,0	3.896,9	4.348,6
06.3 Verpleging in ziekenhuizen en gelijkgestelde diensten	6.096,3	6.082,0	6.560,1	6.748,6	6.938,4	7.505,8	8.153,0	7.344,0	8.112,8	9.080,9
07. Transport	23.179,6	23.147,0	22.304,4	23.258,0	24.446,2	25.499,9	26.215,0	22.035,2	23.214,5	25.670,0
07.1 Aankoop van particuliere voertuigen	5.960,1	5.960,1	5.875,1	6.639,1	6.887,2	7.044,2	7.277,5	6.665,0	6.082,1	5.789,9
07.2 Kosten gekoppeld aan het gebruik van particuliere voertuigen	14.905,6	14.841,9	14.161,3	14.218,2	15.043,5	15.860,3	16.340,2	13.905,7	15.550,1	17.516,3
07.3 Vervoerdiensten	2.313,9	2.345,0	2.268,0	2.400,7	2.515,5	2.595,4	2.597,3	1.464,5	1.582,3	2.363,8
08. Communicatie	4.646,3	4.508,4	4.607,2	4.830,8	4.817,6	4.800,4	4.976,7	5.458,9	5.533,8	5.623,6
08.1 Posterijen	154,2	151,7	145,8	146,6	149,2	171,0	192,9	253,1	277,3	273,1
08.2 Telefoon- en faxtoestellen	231,5	237,0	233,2	241,7	261,4	260,8	246,3	317,9	328,2	295,0
08.3 Telefoon-, telegraaf- en faxdiensten	4.260,6	4.119,7	4.228,2	4.442,5	4.407,0	4.368,6	4.537,5	4.887,9	4.928,3	5.055,5
09. Recreatie en cultuur	17.261,8	17.417,1	17.468,4	17.693,7	18.253,1	19.024,5	19.486,8	16.126,8	17.981,6	20.523,4
09.1 Audiovisuele, fotografische en informaticoestellen en -dragers	2.307,7	2.287,4	2.244,8	2.349,6	2.465,0	2.559,0	2.586,6	2.522,1	2.763,0	2.904,8
09.2 Andere grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur	585,4	601,1	581,1	607,6	612,9	643,0	675,3	713,1	975,8	1.131,8
09.3 Andere artikelen en ander materiaal voor recreatie, tuinen en huisdieren	3.740,6	3.896,3	3.950,4	4.032,7	4.067,0	4.108,3	4.280,4	4.414,9	4.903,7	5.050,3
09.4 Diensten op gebied van recreatie en cultuur	5.134,2	5.366,9	5.675,9	5.866,6	6.248,3	6.662,2	7.009,7	5.559,5	6.104,3	7.408,5
09.5 Kranten, boeken en schrijfwaren	2.360,3	2.338,0	2.324,8	2.307,7	2.315,8	2.397,0	2.376,2	2.224,4	2.303,4	2.256,8
09.6 Pakketreizen	3.133,6	2.927,4	2.691,4	2.529,5	2.544,1	2.655,0	2.558,6	692,8	931,4	1.771,2
10. Onderwijs	780,6	773,5	834,4	831,5	802,9	893,8	924,7	784,4	875,5	988,8
11. Restaurants, cafés en hotels	11.404,3	11.992,8	12.526,5	13.346,5	14.008,6	14.839,6	15.586,3	10.060,6	12.616,9	18.033,0
11.1 Restaurants en cafés	10.101,6	10.655,1	11.141,6	11.926,1	12.405,4	13.078,0	13.678,2	9.245,7	11.463,9	16.009,4
11.2 Hotels	1.302,7	1.337,7	1.384,9	1.420,4	1.603,2	1.761,6	1.908,1	814,9	1.153,0	2.023,6
12. Diverse goederen en diensten	23.908,9	24.817,3	26.631,3	27.092,7	29.139,6	30.305,6	30.717,1	29.830,0	32.924,0	39.455,4
12.1 Lichamelijke verzorging	3.900,9	4.092,4	4.234,5	4.422,8	4.629,5	4.739,2	4.889,2	4.022,6	4.683,5	5.284,9

5.1 FINALE CONSUMPTIE VAN DE HUISHOUDENS PER FUNCTIE, TEGEN LOPENDE PRIJZEN (VERVOLG)

(in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
12.2 Prostitutediensten	923,0	938,7	944,3	953,8	975,2	1.000,4	1.031,3	958,9	1.101,0	1.159,8
12.3 Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.	967,2	989,9	1.018,4	1.057,3	1.124,6	1.163,3	1.233,4	1.218,6	1.326,2	1.390,6
12.4 Sociale diensten	2.186,0	2.153,9	2.300,7	2.414,6	2.567,4	2.674,6	2.971,5	2.723,1	3.031,8	3.377,1
12.5 Verzekeringen (exclusief pensioenfondsen)	7.266,3	7.333,5	7.406,5	7.135,3	7.629,8	7.997,9	8.068,6	8.113,7	8.657,2	9.099,9
12.6 Financiële diensten (inclusief pensioenfondsen) n.e.g.	4.582,5	5.105,6	6.538,7	6.673,6	7.531,9	7.828,4	7.412,1	7.758,5	8.758,3	12.995,1
12.7 Andere diensten n.e.g.	4.083,0	4.203,3	4.188,2	4.435,3	4.681,2	4.901,8	5.111,0	5.034,6	5.366,0	6.148,0
Consumptieve bestedingen van huishoudens in België (binnenlands) (P.31 S.14)	197.752,7	199.726,8	204.797,5	210.579,1	218.885,7	227.031,4	233.537,5	217.824,9	236.501,7	267.085,6
Consumptieve bestedingen van ingezetenen huishoudens in het buitenland (P.33)	9.211,2	10.105,9	10.089,5	10.907,0	11.495,6	12.459,0	13.553,7	9.666,9	10.834,1	13.720,1
Consumptieve bestedingen van niet-ingezetenen huishoudens in België (P.34)	4.887,1	5.177,9	5.359,8	5.397,8	5.925,8	6.103,4	6.473,0	5.003,9	4.827,8	5.953,2
Consumptieve bestedingen van huishoudens (nationaal) (P.31 S.14)	202.076,8	204.654,8	209.527,2	216.088,3	224.455,5	233.387,0	240.618,2	222.487,9	242.508,0	274.852,5
Pro memorie										
Consumptieve bestedingen van de huishoudens (nationaal) exclusief indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)	201.952,0	204.324,3	208.666,4	215.205,1	223.551,0	232.664,5	240.533,1	222.140,5	242.046,6	270.761,1

5.2 FINALE CONSUMPTIE VAN DE HUISHOUDENS PER FUNCTIE, IN VOLUME

(kettigeuro's, referentiejaar 2015, in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
01. Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	25.273,3	25.905,8	26.478,2	26.850,7	27.183,4	27.424,6	27.946,2	28.344,2	28.858,3	27.546,6
01.1 Voedingsmiddelen	22.993,7	23.596,1	24.215,8	24.599,3	24.926,8	25.188,3	25.707,0	26.199,2	26.726,0	25.418,8
01.2 Alcoholvrije dranken	2.282,1	2.311,4	2.262,4	2.251,4	2.256,9	2.237,3	2.241,5	2.150,7	2.138,8	2.133,0
02. Alcoholhoudende dranken, tabak en verdovende middelen	8.376,2	8.359,1	8.447,7	8.220,1	7.964,6	7.811,4	7.713,6	7.817,5	7.971,3	7.920,3
02.1 Alcoholhoudende dranken	3.279,1	3.298,0	3.333,5	3.122,3	3.116,8	3.131,2	3.153,3	3.247,4	3.285,8	3.188,7
02.2 Tabak	4.437,8	4.400,3	4.453,5	4.436,2	4.183,8	4.019,1	3.903,0	3.915,7	4.024,2	4.057,2
02.3 Verdovende middelen	660,8	660,3	660,7	661,6	662,4	662,9	664,1	665,5	666,3	669,2
03. Kleding en schoeisel	10.015,6	10.087,3	10.207,9	10.291,1	10.637,8	10.706,9	10.665,0	8.491,3	9.894,7	10.693,2
03.1 Kledij	8.232,5	8.285,9	8.424,0	8.465,9	8.775,4	8.845,9	8.848,0	7.085,6	8.324,6	9.089,0
03.2 Schoeisel	1.783,4	1.801,7	1.783,9	1.825,2	1.862,4	1.861,2	1.817,7	1.406,5	1.570,7	1.603,9
04. Huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen	49.345,6	48.268,5	49.017,8	49.487,0	50.487,8	51.406,2	51.995,4	52.427,1	53.957,5	52.635,7
04.1 Werkelijke woninghuur (huurders)	10.575,0	10.776,1	11.085,0	11.388,5	11.844,4	12.210,2	12.589,2	12.951,8	13.300,4	13.218,3
04.2 Toegerekende woninghuur (eigenaars)	24.406,3	24.297,6	24.382,5	24.558,4	25.227,8	25.786,4	26.157,0	26.387,4	26.827,4	26.400,2
04.3 Goederen en diensten voor kleine herstellingen aan woningen	630,9	656,4	677,1	669,8	670,3	655,6	668,2	667,9	733,4	728,9
04.4 Watervoorziening en overige diensten i.v.m. woningen	3.202,7	3.047,7	2.960,9	2.964,8	3.043,5	2.998,3	3.042,8	2.998,8	3.098,8	3.089,8
04.5 Elektriciteit, gas en andere brandstoffen	10.446,9	9.510,1	9.912,3	9.905,5	9.704,7	9.769,4	9.588,2	9.495,7	10.070,6	9.337,9
05. Stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van woningen	12.275,8	12.299,7	12.592,3	12.815,0	13.123,8	13.363,2	13.800,1	13.757,1	15.095,3	14.621,8
05.1 Meubelen, stoffering, tapijten en andere vloerbekleding	3.997,7	4.083,1	4.231,3	4.357,0	4.389,8	4.427,9	4.597,9	4.603,1	5.202,3	4.979,5
05.2 Huishoudtextiel	918,9	893,6	871,7	864,8	884,6	857,7	849,1	846,8	911,0	886,6
05.3 Huishoudtoestellen	1.810,8	1.799,8	1.823,0	1.838,3	1.920,5	1.983,7	2.077,0	2.253,4	2.384,6	2.324,9
05.4 Vaat- en glaswerk, huisraad	876,9	878,8	901,4	919,2	938,5	946,3	999,0	983,3	1.105,9	1.061,3
05.5 Gereedschap voor huis en tuin	1.053,6	1.049,3	1.062,9	1.083,6	1.110,1	1.157,2	1.200,5	1.203,8	1.347,1	1.281,9
05.6 Niet-duurzame huishoudartikelen en huishoudelijke diensten	3.618,4	3.595,2	3.702,0	3.752,1	3.880,6	3.992,1	4.078,4	3.875,2	4.147,8	4.093,0
06. Gezondheidsuitgaven	12.832,2	13.133,2	13.681,4	14.075,9	14.226,1	14.505,2	15.079,3	13.621,6	14.986,8	16.186,8
06.1 Geneesmiddelen en andere farmaceutische producten en therapeutische uitrustingen	3.279,7	3.435,3	3.685,9	3.913,9	3.915,2	3.913,2	4.261,8	4.179,4	4.313,8	4.495,3
06.2 Geneeskundige, tandheelkundige en paramedische diensten (buiten het ziekenhuis)	3.237,4	3.304,0	3.435,4	3.488,2	3.549,4	3.621,7	3.702,2	3.089,4	3.764,0	4.200,1
06.3 Verpleging in ziekenhuizen en gelijkgestelde diensten	6.326,1	6.400,3	6.560,1	6.673,8	6.761,4	6.968,7	7.122,5	6.375,1	6.931,9	7.503,9
07. Transport	22.767,9	22.706,7	22.304,4	23.188,2	23.552,0	23.717,3	24.064,6	20.274,9	20.310,8	20.276,3
07.1 Aankoop van particuliere voertuigen	6.153,6	6.068,1	5.875,1	6.423,8	6.555,9	6.625,0	6.720,8	6.040,4	5.391,6	4.852,7
07.2 Kosten gekoppeld aan het gebruik van particuliere voertuigen	14.160,7	14.228,2	14.161,3	14.403,1	14.520,8	14.583,1	14.887,9	12.840,4	13.409,1	13.317,5
07.3 Vervoerdiensten	2.477,9	2.423,8	2.268,0	2.361,3	2.471,7	2.505,5	2.447,5	1.369,3	1.499,2	2.138,4
08. Communicatie	4.567,3	4.492,3	4.607,2	4.639,8	4.540,3	4.538,5	4.711,1	5.244,4	5.306,1	5.401,2
08.1 Posterijen	165,7	156,5	145,8	142,6	143,5	149,5	146,9	169,3	163,8	157,6
08.2 Telefoon- en faxtoestellen	212,8	225,4	233,2	251,7	280,4	291,2	281,7	377,6	412,2	399,4
08.3 Telefoon-, telegraaf- en faxdiensten	4.191,1	4.110,9	4.228,2	4.245,5	4.119,3	4.102,3	4.284,4	4.709,4	4.751,3	4.866,8
09. Recreatie en cultuur	17.512,2	17.503,4	17.468,4	17.447,5	17.806,1	18.301,6	18.364,8	14.923,3	16.376,1	18.064,9
09.1 Audiovisuele, fotografische en informaticoestellen en -dragers	2.073,2	2.177,6	2.244,8	2.390,0	2.565,1	2.741,7	2.809,1	2.772,3	3.091,3	3.415,6
09.2 Andere grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur	598,9	608,6	581,1	591,9	590,7	614,4	637,1	661,8	890,3	981,4
09.3 Andere artikelen en ander materiaal voor recreatie, tuinen en huisdieren	3.798,6	3.922,7	3.950,4	3.995,8	3.998,6	4.006,9	4.115,6	4.148,9	4.523,8	4.430,3
09.4 Diensten op gebied van recreatie en cultuur	5.401,2	5.496,9	5.675,9	5.732,7	5.970,0	6.204,5	6.393,6	4.968,3	5.324,8	6.182,2
09.5 Kranten, boeken en schrijfwaren	2.457,1	2.387,2	2.324,8	2.254,5	2.215,8	2.209,8	2.093,5	1.898,3	1.927,9	1.787,9
09.6 Pakketreizen	3.195,3	2.909,5	2.691,4	2.482,6	2.469,6	2.533,6	2.334,0	605,8	781,4	1.411,0
10. Onderwijs	829,8	809,6	834,4	746,1	717,6	786,3	801,6	671,1	744,0	830,6
11. Restaurants, cafés en hotels	11.949,5	12.296,2	12.526,5	12.964,5	13.272,8	13.770,1	14.090,4	8.935,1	10.960,4	14.764,8
11.1 Restaurants en cafés	10.650,0	10.925,6	11.141,6	11.578,7	11.756,8	12.155,9	12.445,8	8.209,8	9.917,0	13.164,7
11.2 Hotels	1.301,2	1.370,7	1.384,9	1.385,8	1.516,5	1.614,6	1.645,1	742,4	1.068,2	1.647,4
12. Diverse goederen en diensten	25.072,6	25.523,2	26.631,3	26.717,9	28.117,6	28.901,9	29.178,2	27.564,9	29.432,8	30.399,1
12.1 Lichamelijke verzorging	3.996,9	4.124,9	4.234,5	4.410,4	4.589,2	4.651,9	4.721,7	3.846,2	4.479,6	4.800,2
12.2 Prostitutediensten	936,5	940,6	944,3	949,9	954,9	959,5	964,9	881,8	998,0	1.003,0

5.2 FINALE CONSUMPTIE VAN DE HUISHOUDENS PER FUNCTIE, IN VOLUME (VERVOLG)

(kettineuro's, referentiejaar 2015, in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
12.3 Artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.	962,6	999,7	1.018,4	1.033,6	1.078,2	1.113,6	1.151,1	1.089,3	1.160,9	1.145,2
12.4 Sociale diensten	2.141,3	2.186,0	2.300,7	2.355,4	2.382,8	2.507,2	2.661,6	2.408,2	2.620,7	2.860,7
12.5 Verzekeringen (exclusief pensioenfondsen)	7.673,5	7.451,5	7.406,5	7.009,2	7.336,2	7.559,2	7.549,9	7.503,7	7.866,5	7.889,5
12.6 Financiële diensten (inclusief pensioenfondsen) n.e.g.	5.270,3	5.610,7	6.538,7	6.537,2	7.131,2	7.269,9	7.121,6	6.934,0	7.135,6	6.926,3
12.7 Andere diensten n.e.g.	4.025,1	4.155,2	4.188,2	4.422,2	4.643,5	4.837,5	5.013,7	4.906,7	5.193,5	5.882,7
Consumptieve bestedingen van huishoudens in België (binnenlands) (P.31 S.14)	200.883,9	201.423,1	204.797,5	207.443,8	211.600,5	215.195,3	218.352,4	201.891,4	213.686,1	219.243,4
Consumptieve bestedingen van ingezetenen huishoudens in het buitenland (P.33)	9.330,9	10.143,0	10.089,5	10.697,7	11.068,4	11.714,1	12.433,1	8.898,8	9.864,5	11.589,4
Consumptieve bestedingen van niet-ingezetenen huishoudens in België (P.34)	4.950,6	5.196,9	5.359,8	5.294,2	5.705,6	5.738,4	5.937,8	4.606,3	4.395,7	5.028,6
Consumptieve bestedingen van huishoudens (nationaal) (P.31 S.14)	205.263,8	206.370,6	209.527,2	212.847,0	216.962,4	221.171,9	224.852,2	206.156,0	219.131,5	225.772,9
Pro memorie										
Consumptieve bestedingen van de huishoudens (nationaal) exclusief indirect gemeten diensten van financiële intermediairs (IGDFI)	204.824,1	205.795,6	208.666,4	211.957,8	216.172,4	220.514,0	224.375,7	205.609,6	218.530,5	225.181,7

6. BRUTO-INVESTERINGEN IN VASTE ACTIVA PER BEDRIJFSTAK

6.1 BRUTO-INVESTERINGEN IN VASTE ACTIVA PER BEDRIJFSTAK, TOTALE ECONOMIE, TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
Landbouw, bosbouw en visserij (AA)	1.141,7	1.133,7	1.160,6	1.156,1	1.233,2	1.385,8	1.615,2	1.602,3	1.715,4	1.908,1
Winning van delfstoffen (BB)	49,0	58,8	58,7	56,0	80,0	54,5	95,5	73,1	116,9	78,7
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (CA)	1.705,3	1.795,1	1.941,7	2.088,7	2.184,7	2.201,8	2.430,6	2.218,1	2.345,1	2.449,2
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (CB)	238,7	239,8	251,1	275,6	258,5	246,7	252,6	205,6	232,2	234,7
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen (CC)	486,5	555,4	546,2	566,8	617,7	619,6	656,0	545,7	784,1	784,3
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten (CD)	294,1	590,5	770,9	884,6	656,6	439,3	468,1	366,9	260,6	359,3
Vervaardiging van chemische producten (CE)	1.689,5	1.875,6	1.877,3	1.750,9	1.891,2	2.055,5	2.203,0	2.399,4	2.578,6	2.720,6
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (CF)	3.269,5	2.582,9	5.584,1	3.022,9	3.227,1	3.564,4	3.705,1	4.679,3	5.043,2	5.813,3
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van anderen niet-metaalhoudende minerale producten (CG)	858,2	862,3	882,5	881,2	1.029,8	1.115,7	1.183,5	962,1	1.169,8	1.171,0
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (CH)	1.006,9	1.081,0	1.183,9	1.258,6	1.418,9	1.331,7	1.582,8	1.402,2	1.541,8	1.745,0
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (CI)	502,6	479,2	495,9	503,1	573,6	526,9	570,9	586,0	594,6	664,5
Vervaardiging van elektrische apparatuur (CJ)	219,1	254,6	260,9	196,3	202,6	250,4	264,4	252,1	289,0	338,6
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g. (CK)	630,0	544,9	601,7	489,8	587,7	643,7	650,8	595,1	732,8	830,2
Vervaardiging van transportmiddelen (CL)	820,1	840,4	662,2	715,5	1.010,1	937,8	791,3	599,1	582,5	660,9
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten (CM)	351,2	329,3	363,9	395,0	397,9	408,5	535,2	470,1	492,0	585,2
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (DD)	2.890,4	2.073,8	1.965,8	2.472,9	2.743,8	3.451,9	3.913,6	3.308,8	2.761,6	3.266,1
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (EE)	1.469,7	1.462,0	1.302,9	1.369,6	1.588,5	1.937,2	1.994,7	1.927,2	1.823,4	2.023,7
Bouwnijverheid (FF)	3.085,0	3.621,8	3.779,4	3.554,5	3.943,4	4.047,0	3.754,7	3.767,8	4.171,0	4.640,7
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (GG)	6.485,8	6.332,2	6.619,7	7.115,4	6.960,5	7.068,0	7.586,4	6.772,3	7.203,7	7.631,3
Vervoer en opslag (HH)	6.558,5	7.105,8	6.743,6	7.058,7	8.168,3	8.544,2	8.432,3	7.882,5	9.319,4	9.862,9
Verschaffen van accommodatie en maaltijden (II)	895,5	986,8	1.050,9	1.038,4	1.127,9	1.260,7	1.458,5	1.043,9	1.417,6	1.582,6
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen (JA)	1.030,7	961,4	1.051,5	1.064,3	1.093,4	1.042,0	1.055,8	827,5	1.033,6	1.212,4
Telecommunicatie (JB)	1.713,5	1.822,2	1.751,5	1.964,3	1.968,1	1.820,9	1.636,8	1.573,3	1.892,5	2.475,3
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie (JC)	1.777,2	1.847,1	1.687,3	2.062,5	2.294,2	2.602,0	3.134,0	2.833,9	3.222,7	3.523,4
Financiële activiteiten en verzekeringen (KK)	2.646,0	2.970,5	3.288,6	3.761,1	4.338,9	4.675,3	4.726,5	4.514,2	4.449,6	5.009,9
Exploitatie van en handel in onroerend goed (LL)	24.936,5	26.580,2	26.340,5	27.363,8	28.846,5	29.704,6	32.223,9	31.456,3	34.699,7	36.388,3
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (MA)	3.919,8	4.011,6	4.278,4	4.868,2	5.317,4	5.630,8	6.232,8	6.213,2	7.358,2	7.690,2
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (MB)	515,2	726,7	925,1	884,0	1.106,5	1.181,2	1.278,4	1.599,7	1.545,8	2.078,4
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten (MC)	431,4	490,9	437,9	526,6	466,2	536,8	576,7	599,6	684,2	697,5
Administratieve en ondersteunende diensten (NN)	3.232,7	5.436,2	4.931,1	8.004,5	5.482,8	5.579,3	6.998,2	5.736,4	6.214,7	6.929,9
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (OO)	4.002,4	3.932,8	3.907,5	3.395,0	3.785,1	4.779,7	4.835,3	5.067,1	5.533,1	6.314,3
Onderwijs (PP)	2.864,3	2.918,2	3.391,1	3.720,0	3.374,4	3.206,7	3.241,6	3.315,3	3.573,1	3.791,6
Menselijke gezondheidszorg (QA)	3.329,2	3.141,5	3.213,6	3.124,4	3.308,6	3.260,8	3.380,5	3.237,6	3.550,4	4.071,4
Maatschappelijke dienstverlening (QB)	844,9	874,2	929,5	1.007,4	895,3	998,8	1.036,7	842,2	1.051,0	1.127,9
Kunst, amusement en recreatie (RR)	604,8	705,6	811,9	907,9	796,7	939,3	1.075,8	830,0	873,4	1.047,7
Overige diensten (SS)	617,4	683,3	639,5	609,6	624,9	626,8	660,9	637,4	652,0	706,5
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik (TT)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	87.113,3	91.908,3	95.688,9	100.114,2	103.601,0	108.676,3	116.239,1	110.943,3	121.509,3	132.415,6

6.2 BRUTO-INVESTERINGEN IN VASTE ACTIVA PER BEDRIJFSTAK, TOTALE ECONOMIE, IN VOLUME

(kettingeuro's, referentiejaar 2015, in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
Landbouw, bosbouw en visserij (AA)	1.140,6	1.143,0	1.160,6	1.152,7	1.207,4	1.329,9	1.524,5	1.511,4	1.550,3	1.533,8
Winning van delfstoffen (BB)	49,6	59,0	58,7	55,8	77,0	51,5	90,0	69,2	107,8	65,8
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (CA)	1.720,1	1.803,3	1.941,7	2.076,0	2.124,7	2.113,9	2.311,2	2.108,0	2.132,3	2.012,6
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (CB)	241,0	241,5	251,1	274,4	250,7	236,1	240,1	194,8	209,0	189,3
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen (CC)	496,6	564,3	546,2	564,2	602,7	595,7	623,7	520,3	716,3	641,1
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten (CD)	296,6	597,7	770,9	881,4	635,3	415,1	435,7	341,8	230,0	283,4
Vervaardiging van chemische producten (CE)	1.716,5	1.901,0	1.877,3	1.749,4	1.844,9	1.976,3	2.100,6	2.298,6	2.366,3	2.252,3
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van anderen niet-metaalhoudende minerale producten (CF)	3.301,5	2.603,5	5.584,1	3.008,8	3.159,0	3.463,9	3.553,2	4.429,4	4.656,0	5.011,3
Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (CG)	870,3	871,3	882,5	876,9	1.001,9	1.069,8	1.124,4	914,3	1.058,8	957,2
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (CH)	1.020,2	1.089,7	1.183,9	1.253,6	1.387,8	1.286,6	1.513,2	1.341,9	1.411,8	1.439,3
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (CI)	508,8	482,8	495,9	501,9	564,2	514,3	548,2	553,3	548,6	577,3
Vervaardiging van elektrische apparatuur (CJ)	223,1	257,7	260,9	195,5	199,4	245,0	255,7	242,5	268,0	288,3
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g. (CK)	637,5	549,1	601,7	488,4	577,4	627,0	625,1	565,0	674,3	709,1
Vervaardiging van transportmiddelen (CL)	827,7	847,7	662,2	712,6	992,6	915,0	762,8	576,8	546,7	572,9
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten (CM)	356,3	332,8	363,9	393,4	391,2	399,0	517,4	454,6	458,0	497,0
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (DD)	2.906,9	2.082,9	1.965,8	2.465,3	2.687,9	3.335,2	3.748,0	3.181,9	2.537,8	2.712,8
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (EE)	1.478,2	1.467,6	1.302,9	1.366,0	1.524,9	1.817,5	1.861,8	1.814,3	1.595,6	1.556,3
Bouwnijverheid (FF)	3.097,6	3.629,4	3.779,4	3.540,4	3.846,8	3.870,9	3.545,3	3.572,3	3.800,8	3.804,5
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (GG)	6.545,4	6.382,3	6.619,7	7.085,5	6.809,0	6.825,6	7.240,3	6.471,2	6.617,6	6.381,0
Vervoer en opslag (HH)	6.513,6	7.082,4	6.743,6	7.043,0	7.965,3	8.142,6	7.940,7	7.494,4	8.325,5	7.844,7
Verschaffen van accommodatie en maaltijden (II)	895,6	986,6	1.050,9	1.032,7	1.094,4	1.197,7	1.367,8	984,0	1.269,3	1.256,1
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen (JA)	1.062,2	975,1	1.051,5	1.051,6	1.060,9	996,3	1.001,1	775,8	945,4	1.048,9
Telecommunicatie (JB)	1.728,7	1.849,0	1.751,5	1.960,3	1.943,2	1.790,0	1.598,2	1.536,4	1.790,7	2.155,9
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie (JC)	1.794,1	1.865,3	1.687,3	2.059,4	2.268,1	2.579,6	3.081,0	2.775,8	3.101,2	3.200,2
Financiële activiteiten en verzekeringen (KK)	2.683,9	2.998,7	3.288,6	3.754,7	4.303,0	4.614,5	4.609,7	4.389,1	4.236,4	4.461,1
Exploitatie van en handel in onroerend goed (LL)	24.957,6	26.524,4	26.340,5	27.200,1	27.927,7	27.884,3	29.205,1	27.805,0	29.003,8	28.069,0
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (MA)	3.947,2	4.042,3	4.278,4	4.850,1	5.220,1	5.496,0	6.028,2	6.016,0	6.921,0	6.663,0
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (MB)	520,9	733,0	925,1	880,3	1.084,8	1.150,9	1.229,3	1.519,6	1.436,5	1.813,6
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten (MC)	433,1	493,7	437,9	525,4	456,4	522,0	556,8	582,0	641,2	600,2
Administratieve en ondersteunende diensten (NN)	3.271,8	5.493,9	4.931,1	7.966,2	5.405,0	5.463,8	6.776,3	5.544,2	5.880,8	6.099,3
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (OO)	4.001,6	3.931,1	3.907,5	3.381,4	3.689,9	4.567,2	4.548,7	4.771,0	5.020,5	5.204,7
Onderwijs (PP)	2.863,9	2.918,6	3.391,1	3.703,2	3.288,9	3.084,2	3.072,3	3.109,1	3.256,4	3.206,6
Menselijke gezondheidszorg (QA)	3.324,8	3.138,0	3.213,6	3.105,7	3.217,5	3.114,9	3.189,3	3.097,9	3.295,0	3.442,6
Maatschappelijke dienstverlening (QB)	848,4	876,2	929,5	1.001,6	871,0	952,1	974,4	794,3	944,7	904,5
Kunst, amusement en recreatie (RR)	616,2	715,4	811,9	901,7	772,3	891,9	1.007,3	781,9	784,8	844,0
Overige diensten (SS)	627,7	692,7	639,5	605,5	615,1	612,2	636,7	615,4	613,4	610,1
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik (TT)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal	87.548,1	92.237,7	95.688,9	99.665,1	101.062,7	104.132,4	109.394,8	103.717,4	108.895,3	108.718,2

N.B.: In kettingeuro's is er voor andere jaren dan het referentiejaar en het daaropvolgende jaar een verschil tussen het aggregaat en zijn onderliggende componenten. Dit verschil wordt veroorzaakt door het gebruik van Laspeyres kettingindices en kan niet aan de componenten van het aggregaat worden toegewezen.

7. NETTOVOORRADEN VAN NIET-FINANCIËLE ACTIVA PER SECTOR, TEGEN LOPENDE PRIJZEN

(in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
Totale economie (S.1)										
Vaste activa en voorraden (AN.11000+ AN.12000)	1.250.831,1	1.269.383,8	1.287.658,1	1.317.305,8	1.374.161,7	1.439.067,5	1.501.224,1	1.533.989,6	1.647.732,1	1.846.377,8
Vaste activa (AN.11000)	1.178.795,3	1.196.053,7	1.211.583,2	1.237.053,6	1.288.686,4	1.345.354,4	1.404.118,1	1.436.351,0	1.541.064,6	1.721.939,4
Woongebouwen (AN.11100)	535.957,8	545.089,3	551.592,5	562.977,4	585.883,9	613.105,3	646.323,9	672.588,7	721.740,5	788.883,1
Niet residentiële gebouwen (AN.11210)	237.255,0	241.396,4	246.205,1	253.172,6	267.303,1	283.106,7	295.414,3	300.368,8	323.671,2	375.278,2
Overige bouwwerken (AN.11220)	141.341,5	142.569,9	139.544,2	139.436,0	143.644,8	149.009,9	151.510,9	149.410,2	164.631,8	189.949,1
Overige machines en werktuigen & wapensystemen (AN.11300+AN.11400)	207.490,5	207.397,6	209.693,0	214.541,2	221.045,2	225.750,3	231.633,6	229.995,0	241.431,7	269.030,9
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen (AN.11500)	346,2	330,1	197,7	129,8	114,6	128,6	148,1	106,0	90,0	103,0
Intellectuele eigendommen (AN.11700)	56.404,2	59.270,4	64.350,7	66.796,5	70.694,8	74.253,6	79.087,4	83.882,5	89.499,4	98.695,0
Onderzoek en ontwikkeling (AN.11710)	44.329,9	46.921,1	51.543,9	53.489,1	56.408,5	59.215,2	63.291,9	67.544,0	72.287,3	80.366,8
Exploratie en evaluatie van minerale reserves (AN.11720)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Computerprogrammatuur en databanken (AN.11730)	9.992,2	10.120,7	10.423,2	10.798,6	11.653,5	12.369,6	13.122,1	13.802,7	14.679,7	15.748,3
Origineel op het gebied van woord, beeld en geluid (AN.11740)	2.082,1	2.228,6	2.383,6	2.508,8	2.632,8	2.668,8	2.673,4	2.535,8	2.532,5	2.580,0
Overige intellectuele eigendommen (AN.11790)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Voorraden (AN.12000)	72.035,8	73.330,1	76.074,9	80.252,2	85.475,3	93.713,1	97.106,0	97.638,6	106.667,5	124.438,4
Niet-financiële vennootschappen (S.11)										
Vaste activa en voorraden (AN.11000+ AN.12000)	547.702,1	532.760,8	548.970,3	568.569,1	598.893,1	631.843,3	660.016,0	671.263,3	724.728,0	827.369,3
Vaste activa (AN.11000)	479.915,2	463.682,6	477.085,9	492.613,3	517.737,7	542.503,3	567.441,6	578.925,8	622.628,6	708.000,0
Woongebouwen (AN.11100)	45.423,2	47.820,3	50.145,3	52.944,0	56.842,4	61.603,7	66.956,8	72.143,0	79.592,9	89.458,2
Niet residentiële gebouwen (AN.11210)	149.530,2	153.494,0	158.579,8	165.849,9	177.850,8	190.280,5	200.426,4	205.376,0	223.095,9	260.097,6
Overige bouwwerken (AN.11220)	60.292,2	35.411,2	35.498,3	35.541,2	36.687,1	38.360,0	39.292,0	38.755,9	42.767,2	49.597,9
Overige machines en werktuigen & wapensystemen (AN.11300+AN.11400)	181.583,6	181.468,3	182.923,6	186.800,7	192.088,4	195.342,2	199.907,0	198.090,4	208.245,9	232.662,6
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen (AN.11500)	220,1	208,9	125,4	83,9	76,6	88,0	103,8	73,5	62,6	71,9
Intellectuele eigendommen (AN.11700)	42.865,9	45.280,0	49.813,5	51.393,6	54.192,4	56.829,1	60.755,7	64.487,2	68.864,1	76.111,7
Onderzoek en ontwikkeling (AN.11710)	33.574,6	35.830,1	40.057,1	41.244,4	43.256,6	45.269,6	48.607,1	51.896,9	55.487,0	61.775,9
Exploratie en evaluatie van minerale reserves (AN.11720)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Computerprogrammatuur en databanken (AN.11730)	7.543,1	7.563,6	7.736,0	8.018,1	8.693,9	9.292,3	9.903,2	10.477,9	11.269,1	12.195,4
Origineel op het gebied van woord, beeld en geluid (AN.11740)	1.748,3	1.886,4	2.020,4	2.131,2	2.241,9	2.267,2	2.245,3	2.112,3	2.108,0	2.140,4
Overige intellectuele eigendommen (AN.11790)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Voorraden (AN.12000)	67.786,9	69.078,2	71.884,4	75.955,8	81.155,4	89.340,0	92.574,4	92.337,5	102.099,4	119.369,3

7. NETTOVOORRADEN VAN NIET-FINANCIËLE ACTIVA PER SECTOR, TEGEN LOPENDE PRIJZEN (VERVOLG)

(in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 v
Financiële vennootschappen (S.12)										
Vaste activa en voorraden (AN.11000+ AN.12000)	29.327,6	29.333,3	29.483,6	29.500,3	30.795,4	32.452,0	33.532,9	33.454,4	34.149,5	37.213,1
Vaste activa (AN.11000)	29.186,2	29.245,9	29.377,0	29.362,6	30.581,8	32.165,0	33.164,7	33.115,2	33.877,9	36.807,2
Woongebouwen (AN.11100)	1.455,0	1.447,4	1.416,3	1.413,9	1.425,6	1.444,4	1.456,2	1.472,2	1.505,6	1.627,1
Niet residentiële gebouwen (AN.11210)	17.158,7	17.073,8	16.388,2	14.837,3	14.088,7	13.939,8	13.579,8	13.057,9	13.091,8	14.484,9
Overige bouwwerken (AN.11220)	1.931,0	1.840,7	1.361,2	1.280,2	1.201,1	1.124,1	1.049,0	976,0	905,0	836,2
Overige machines en werktuigen & wapensystemen (AN.11300+AN.11400)	5.911,8	6.121,7	7.375,7	8.790,7	10.396,2	11.830,2	12.932,0	13.047,1	13.346,0	14.249,9
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen (AN.11500)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Intellectuele eigendommen (AN.11700)	2.729,8	2.762,2	2.835,7	3.040,5	3.470,2	3.826,5	4.147,7	4.562,0	5.029,5	5.609,1
Onderzoek en ontwikkeling (AN.11710)	1.204,8	1.139,3	1.097,9	1.244,2	1.525,0	1.775,6	2.004,5	2.377,6	2.811,0	3.337,9
Exploratie en evaluatie van minerale reserves (AN.11720)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Computerprogrammatuur en databanken (AN.11730)	1.525,0	1.622,9	1.737,8	1.796,3	1.945,2	2.050,9	2.143,2	2.184,4	2.218,5	2.271,2
Origineel op het gebied van woord, beeld en geluid (AN.11740)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Overige intellectuele eigendommen (AN.11790)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Voorraden (AN.12000)	141,4	87,4	106,6	137,7	213,6	287,0	368,2	339,2	271,6	405,9
Overheid (S.13)										
Vaste activa en voorraden (AN.11000+ AN.12000)	151.714,7	178.879,8	177.356,6	179.013,8	185.012,0	192.701,7	197.534,2	197.838,5	215.389,8	247.663,9
Vaste activa (AN.11000)	150.300,4	177.518,4	175.992,6	177.608,2	183.619,8	191.287,8	196.113,4	196.407,2	213.949,1	245.856,5
Woongebouwen (AN.11100)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Niet residentiële gebouwen (AN.11210)	53.919,2	54.495,2	55.120,5	56.351,3	58.789,6	61.891,9	64.201,8	64.983,8	69.696,9	80.460,3
Overige bouwwerken (AN.11220)	77.575,6	103.828,0	101.474,1	101.464,1	104.650,8	108.463,3	110.159,6	108.735,0	120.033,7	138.585,2
Overige machines en werktuigen & wapensystemen (AN.11300+AN.11400)	8.353,1	8.335,0	8.087,8	7.835,0	7.566,1	7.762,8	8.023,4	8.327,0	9.099,2	10.344,6
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen (AN.11500)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Intellectuele eigendommen (AN.11700)	10.452,6	10.860,2	11.310,2	11.957,8	12.613,3	13.169,8	13.728,6	14.361,4	15.119,3	16.466,5
Onderzoek en ontwikkeling (AN.11710)	9.539,9	9.943,5	10.382,3	10.994,4	11.620,0	12.161,3	12.667,9	13.253,6	13.969,9	15.229,5
Exploratie en evaluatie van minerale reserves (AN.11720)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Computerprogrammatuur en databanken (AN.11730)	874,6	878,6	893,4	931,3	957,9	972,3	1.023,9	1.073,7	1.118,0	1.203,7
Origineel op het gebied van woord, beeld en geluid (AN.11740)	38,1	38,0	34,5	32,1	35,4	36,2	36,8	34,1	31,4	33,2
Overige intellectuele eigendommen (AN.11790)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Voorraden (AN.12000)	1.414,3	1.361,4	1.364,0	1.405,6	1.392,2	1.413,9	1.420,8	1.431,3	1.440,7	1.807,4

7. NETTOVOORRADEN VAN NIET-FINANCIËLE ACTIVA PER SECTOR, TEGEN LOPENDE PRIJZEN (VERVOLG)

(in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
Huishoudens en instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens (S.14 + S.15)										
Vaste activa en voorraden (AN.11000+ AN.12000)	522.086,6	528.409,8	531.847,6	540.222,6	559.461,2	582.070,5	610.141,0	631.433,4	673.464,8	734.131,5
Vaste activa (AN.11000)	519.393,4	525.606,7	529.127,7	537.469,5	556.747,1	579.398,3	607.398,4	627.902,8	670.609,0	731.275,7
Woongebouwen (AN.11100)	489.079,6	495.821,6	500.030,9	508.619,5	527.615,9	550.057,2	577.910,9	598.973,5	640.642,0	697.797,8
Niet residentiële gebouwen (AN.11210)	16.646,9	16.333,4	16.116,6	16.134,2	16.574,0	16.994,6	17.206,3	16.951,1	17.786,6	20.235,4
Overige bouwwerken (AN.11220)	1.542,8	1.490,0	1.210,7	1.150,4	1.105,8	1.062,5	1.010,2	943,3	925,8	929,8
Overige machines en werktuigen & wapensystemen (AN.11300+AN.11400)	11.642,0	11.472,6	11.305,8	11.114,9	10.994,5	10.815,1	10.771,2	10.530,5	10.740,6	11.773,8
In cultuur gebrachte biologische hulpbronnen (AN.11500)	126,1	121,1	72,3	45,9	38,0	40,6	44,3	32,5	27,4	31,1
Intellectuele eigendommen (AN.11700)	356,0	368,0	391,3	404,6	418,9	428,3	455,5	471,9	486,6	507,8
Onderzoek en ontwikkeling (AN.11710)	10,7	8,2	6,6	6,1	6,9	8,7	12,3	15,9	19,4	23,5
Exploratie en evaluatie van minerale reserves (AN.11720)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Computerprogrammatuur en databanken (AN.11730)	49,6	55,6	56,0	53,0	56,5	54,2	51,8	66,6	74,1	78,0
Origineel op het gebied van woord, beeld en geluid (AN.11740)	295,7	304,2	328,7	345,5	355,5	365,4	391,4	389,4	393,1	406,3
Overige intellectuele eigendommen (AN.11790)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Voorraden (AN.12000)	2.693,2	2.803,1	2.719,9	2.753,1	2.714,1	2.672,2	2.742,6	3.530,6	2.855,8	2.855,8

8. ARBEIDSMARKT

8.1 TEWERKSTELLING PER BEDRIJFSTAK (A38), TOTALE ECONOMIE

(duizenden personen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 ^v
Landbouw, bosbouw en visserij (AA)	60,0	59,8	60,4	59,5	58,7	58,9	59,4	59,9	60,6	60,5
Winning van delfstoffen (BB)	2,5	2,7	2,4	2,4	2,5	2,6	2,6	2,5	2,6	2,6
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (CA)	96,1	94,8	95,0	95,4	97,0	99,2	100,6	101,2	102,8	104,9
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (CB)	25,3	24,3	23,6	22,5	22,4	22,2	20,5	20,2	20,2	20,3
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen (CC)	43,4	42,4	42,2	41,9	41,4	41,2	41,6	40,4	40,0	40,1
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten (CD)	4,3	4,4	4,4	4,6	4,6	4,6	4,7	4,8	4,5	4,2
Vervaardiging van chemische producten (CE)	44,4	44,2	44,0	41,6	42,2	43,2	43,3	43,2	43,8	44,8
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (CF)	23,2	23,1	23,4	25,2	26,1	26,9	27,3	28,3	29,0	30,5
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van anderen niet-metaalhoudende minerale producten (CG)	52,6	50,9	50,0	51,9	51,5	51,9	52,8	53,4	53,4	53,5
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (CH)	87,1	82,4	78,4	80,0	80,4	78,2	78,0	76,9	77,0	77,8
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (CI)	10,6	10,5	10,5	11,5	11,6	11,0	11,0	11,2	10,4	10,4
Vervaardiging van elektrische apparatuur (CJ)	17,3	16,9	17,8	14,5	14,2	14,9	15,8	14,5	14,5	14,4
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g. (CK)	34,1	33,1	30,4	30,6	29,9	30,1	29,7	29,8	30,3	31,5
Vervaardiging van transportmiddelen (CL)	44,4	42,1	36,7	36,3	36,4	37,5	36,9	35,9	35,4	35,1
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten (CM)	42,8	43,1	43,0	43,5	45,4	45,5	47,9	44,5	44,8	45,7
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (DD)	19,6	19,2	18,7	18,7	18,5	18,2	18,3	18,6	18,7	18,5
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (EE)	31,8	32,0	32,1	32,1	32,7	33,0	33,7	34,3	34,7	35,2
Bouwnijverheid (FF)	277,1	273,0	271,9	274,0	276,6	283,4	286,6	291,4	301,3	306,6
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (GG)	587,7	583,2	586,1	587,8	587,9	589,0	591,5	591,1	596,8	602,1
Vervoer en opslag (HH)	247,9	245,0	247,5	248,6	252,2	257,4	263,5	265,7	269,9	276,5
Verschaffen van accommodatie en maaltijden (II)	149,3	151,5	153,6	154,3	155,9	156,9	158,9	147,9	146,5	161,9
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen (JA)	23,0	23,2	23,8	23,8	23,3	23,4	23,7	23,3	23,5	24,2
Telecommunicatie (JB)	27,5	26,3	25,3	24,9	24,1	23,4	23,0	21,0	20,7	20,5
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie (JC)	59,4	61,7	63,4	65,9	71,9	76,8	83,2	86,8	92,3	98,2
Financiële activiteiten en verzekeringen (KK)	127,0	126,3	125,2	123,5	121,0	117,7	116,2	114,1	112,6	111,0
Exploitatie van en handel in onroerend goed (LL)	24,8	25,2	26,1	27,2	28,4	29,2	30,4	30,6	30,6	31,3
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (MA)	410,5	413,7	420,0	429,5	441,4	451,7	464,1	475,2	484,6	498,3
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (MB)	8,9	9,3	9,6	10,1	10,7	11,2	12,0	12,6	13,5	14,2
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten (MC)	35,4	36,4	37,6	40,5	42,2	43,4	44,9	46,1	48,4	50,9
Administratieve en ondersteunende diensten (NN)	367,1	387,1	409,9	427,1	442,7	456,6	463,0	444,6	473,5	484,6
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (OO)	439,3	438,4	433,4	433,8	435,8	437,9	441,2	442,8	448,4	454,2
Onderwijs (PP)	375,4	381,7	386,9	389,5	396,1	402,1	411,0	417,1	427,4	434,2
Menselijke gezondheidszorg (QA)	298,2	301,4	308,2	315,1	321,2	326,1	332,0	337,6	347,2	354,0
Maatschappelijke dienstverlening (QB)	269,6	276,4	282,2	290,1	300,3	307,6	315,9	319,8	317,5	320,1
Kunst, amusement en recreatie (RR)	38,1	38,8	40,9	42,3	44,5	46,0	47,8	47,1	48,1	52,2
Overige diensten (SS)	117,2	117,1	117,0	116,7	117,5	119,2	121,4	122,5	124,5	128,2
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik (TT)	36,3	35,6	35,8	38,3	39,4	40,2	40,9	41,3	42,3	42,9
Totale binnenlandse werkgelegenheid	4.559,1	4.577,2	4.617,4	4.675,3	4.748,5	4.818,2	4.895,3	4.898,5	4.992,4	5.096,1
Saldo grensarbeid	79,8	80,5	80,7	81,0	81,7	82,8	83,7	82,4	81,8	81,9
Totale nationale werkgelegenheid	4.638,9	4.657,7	4.698,1	4.756,3	4.830,3	4.901,0	4.978,9	4.980,9	5.074,2	5.177,9

8.2 ARBEIDSVOLUME PER BEDRIJFSTAK (A38), TOTALE ECONOMIE

(duizenden uren, gegevens gecorrigeerd voor kalendereffecten)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 v
Landbouw, bosbouw en visserij (AA)	138.587,3	142.415,4	143.807,3	149.192,9	149.839,8	151.286,9	153.106,9	155.505,8	153.852,0	150.804,0
Winning van delfstoffen (BB)	3.738,7	4.167,8	3.705,8	3.777,1	3.861,4	3.971,7	4.004,3	3.742,7	3.968,6	3.915,0
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (CA)	150.229,5	147.501,8	147.261,1	148.628,1	151.119,4	154.551,3	156.855,8	149.424,2	157.173,4	163.258,6
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (CB)	36.770,2	35.766,0	35.424,9	34.252,1	34.092,0	33.596,2	30.792,3	26.139,0	29.758,5	29.132,5
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen (CC)	69.594,6	67.846,4	66.691,6	65.913,2	65.636,9	65.214,9	65.253,0	57.151,8	63.074,1	63.966,3
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten (CD)	7.391,6	7.470,8	7.495,3	7.812,6	7.790,2	7.708,4	8.006,3	8.173,1	7.644,0	7.155,9
Vervaardiging van chemische producten (CE)	72.801,2	72.289,7	72.033,8	67.870,5	68.710,3	70.300,5	70.241,1	68.958,8	70.659,2	72.180,7
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (CF)	38.140,9	37.641,3	38.248,0	41.281,9	42.728,6	43.880,5	44.356,9	45.981,7	47.120,6	49.655,7
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van anderen niet-metaalhoudende minerale producten (CG)	81.952,1	79.946,2	78.731,3	81.607,8	81.491,6	82.084,2	83.114,6	78.700,5	83.101,7	83.404,5
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (CH)	136.118,1	129.797,0	124.860,3	127.818,8	129.373,9	126.290,9	125.330,1	111.786,4	120.950,5	123.492,5
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (CI)	17.192,5	17.035,5	17.069,3	18.467,7	18.743,5	17.727,1	17.767,6	16.734,4	16.273,1	16.749,5
Vervaardiging van elektrische apparatuur (CJ)	26.810,8	25.950,9	27.171,3	22.460,0	22.383,1	23.376,8	24.416,2	20.901,3	22.018,1	21.949,8
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g. (CK)	53.428,0	51.347,2	47.559,2	48.095,4	47.820,9	48.577,4	47.283,6	43.936,9	47.952,9	50.355,5
Vervaardiging van transportmiddelen (CL)	67.061,7	63.738,7	56.464,3	55.106,6	56.530,9	58.085,2	56.629,4	46.076,7	48.347,1	50.043,9
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten (CM)	67.995,4	68.956,6	70.451,9	72.344,4	75.906,0	76.150,5	79.809,9	66.456,2	73.694,2	74.538,8
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (DD)	31.523,1	30.662,9	29.703,8	29.646,3	29.266,4	28.962,1	29.336,0	29.649,7	29.853,5	29.538,8
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (EE)	50.900,6	50.851,5	50.990,1	50.841,7	51.519,7	52.137,2	52.982,8	52.451,8	54.423,6	55.440,1
Bouwnijverheid (FF)	458.224,7	465.092,5	462.051,2	466.600,2	474.063,7	488.721,1	492.894,0	463.710,7	514.268,6	527.357,6
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (GG)	946.971,0	932.981,3	934.134,1	935.381,4	935.535,9	934.990,5	938.557,8	849.884,6	925.301,8	949.022,2
Vervoer en opslag (HH)	385.306,9	380.009,9	384.014,4	385.078,3	392.199,3	401.690,5	410.882,6	388.362,7	407.911,6	424.441,3
Verschaffen van accommodatie en maaltijden (II)	232.887,8	233.782,8	238.446,5	248.722,5	256.526,0	263.055,6	270.313,0	158.182,3	192.978,1	270.885,4
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen (JA)	37.474,3	37.524,0	38.722,5	38.925,7	38.597,1	39.027,9	39.457,5	35.327,1	37.921,9	40.555,2
Telecommunicatie (JB)	45.194,0	43.410,4	41.436,7	40.149,1	39.053,0	38.090,1	37.826,9	34.280,2	34.507,5	33.910,9
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie (JC)	103.457,6	108.187,8	111.990,2	116.552,6	127.119,9	136.069,6	146.844,2	145.999,0	159.722,4	169.202,9
Financiële activiteiten en verzekeringen (KK)	192.841,1	191.335,6	188.606,8	185.707,2	182.161,0	177.985,7	175.819,9	170.817,6	170.042,2	168.828,0
Exploitatie van en handel in onroerend goed (LL)	39.134,7	39.437,9	40.434,7	42.757,3	45.300,7	46.357,1	48.147,0	42.671,5	47.156,5	49.898,2
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (MA)	917.224,8	916.342,4	918.082,7	920.854,8	945.939,4	963.072,0	980.025,6	874.034,9	968.666,4	1.006.491,8
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (MB)	14.718,9	15.310,1	15.820,6	16.707,7	17.772,7	18.772,7	20.041,7	20.658,1	22.497,4	23.693,0
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten (MC)	69.765,9	71.293,6	73.610,4	78.121,5	80.295,7	83.229,0	85.936,5	77.976,0	94.663,7	97.354,1
Administratieve en ondersteunende diensten (NN)	523.404,0	547.046,8	578.071,3	606.148,2	629.524,1	650.961,7	657.756,9	569.946,7	644.843,5	683.259,2
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (OO)	696.563,9	696.016,4	684.121,6	682.099,1	686.802,0	690.523,0	696.012,3	698.391,2	711.166,8	721.034,7
Onderwijs (PP)	453.300,3	459.095,2	464.765,9	466.499,2	473.906,8	483.773,2	494.080,3	485.186,9	503.268,1	521.476,2
Menselijke gezondheidszorg (QA)	440.827,9	440.753,6	446.578,8	454.390,3	463.016,0	467.951,9	475.072,8	463.497,1	499.219,6	507.259,9
Maatschappelijke dienstverlening (QB)	329.426,8	335.599,8	340.762,0	349.635,5	361.825,8	369.912,2	378.965,6	368.921,0	377.059,3	383.843,4
Kunst, amusement en recreatie (RR)	65.741,0	66.028,9	70.802,9	74.305,9	78.104,9	81.908,7	85.051,1	63.618,5	73.746,8	97.010,8
Overige diensten (SS)	176.733,0	178.466,5	176.048,5	173.857,2	175.635,3	177.877,0	182.310,6	140.739,5	170.452,6	199.572,7
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik (TT)	49.293,2	48.022,2	48.186,3	51.683,5	53.003,8	53.968,4	54.914,7	48.155,0	54.588,4	56.505,7
Totaal binnenlands arbeidsvolume	7.228.728,0	7.239.123,4	7.274.357,2	7.359.294,1	7.493.197,8	7.611.839,7	7.720.197,8	7.082.131,4	7.639.848,3	7.977.185,1

8.3 BELONING VAN WERKNEMERS PER BEDRIJFSTAK (A38), TOTALE ECONOMIE, LOPENDE PRIJZEN

(in € miljoen)

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022 *
Totale economie (S.1)										
Landbouw, bosbouw en visserij (AA)	498,2	529,1	557,6	577,3	614,5	660,8	732,1	747,7	762,4	830,1
Winning van delfstoffen (BB)	131,6	165,2	144,7	146,2	162,3	169,4	184,5	170,5	195,8	201,1
Vervaardiging van voedingsmiddelen, dranken en tabaksproducten (CA)	4.606,4	4.655,7	4.751,0	4.807,5	4.992,8	5.250,2	5.482,7	5.419,0	5.670,8	5.993,9
Vervaardiging van textiel, kleding, leer en producten van leer (CB)	998,7	973,6	986,2	929,8	932,7	943,7	858,5	775,6	849,5	873,0
Houtindustrie, vervaardiging van papier en papierwaren, drukkerijen (CC)	1.981,9	1.951,8	1.901,3	1.906,8	1.922,6	1.933,5	2.006,6	1.830,8	1.897,4	2.019,9
Vervaardiging van cokes en geraffineerde aardolieproducten (CD)	654,6	639,7	673,2	702,1	692,0	715,4	781,9	794,5	763,8	940,5
Vervaardiging van chemische producten (CE)	4.089,5	4.139,1	4.169,7	3.854,2	3.972,6	4.111,0	4.208,2	4.211,6	4.494,6	4.932,0
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten (CF)	2.230,5	2.137,7	2.219,7	2.487,8	2.651,4	2.821,4	2.961,5	3.116,6	3.262,3	3.484,8
Vervaardiging van producten van rubber en kunststof en van anderen niet-metaalhoudende minerale producten (CG)	3.094,5	3.060,1	3.037,6	3.166,5	3.207,4	3.267,5	3.392,5	3.350,1	3.516,0	3.727,6
Vervaardiging van metalen in primaire vorm en van producten van metaal, exclusief machines en apparaten (CH)	4.947,0	4.771,4	4.600,8	4.704,3	4.799,0	4.740,2	4.849,7	4.567,8	4.899,3	5.179,2
Vervaardiging van informaticaproducten en van elektronische en optische producten (CI)	770,1	760,0	802,3	895,1	914,5	836,6	880,2	856,3	852,9	897,7
Vervaardiging van elektrische apparatuur (CJ)	1.048,0	1.015,5	1.028,9	820,5	849,6	888,2	953,0	863,9	898,1	934,1
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen n.e.g. (CK)	2.094,3	2.149,3	1.961,6	1.944,7	2.247,2	2.035,8	2.002,2	1.923,1	2.162,9	2.369,8
Vervaardiging van transportmiddelen (CL)	2.744,7	2.934,5	2.340,3	2.344,2	2.392,7	2.511,7	2.490,9	2.213,8	2.318,8	2.559,8
Vervaardiging van meubelen en overige industrie, reparatie en installatie van machines en apparaten (CM)	2.040,9	2.108,2	2.160,0	2.154,4	2.301,6	2.341,6	2.594,7	2.172,7	2.279,7	2.454,5
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht (DD)	2.059,3	2.033,6	1.980,2	2.041,9	1.958,6	1.975,7	1.999,8	2.012,9	2.058,3	2.256,5
Distributie van water; afval- en afvalwaterbeheer en sanering (EE)	1.953,0	2.011,4	2.011,4	2.041,2	2.080,8	2.177,9	2.200,6	2.229,7	2.337,8	2.618,3
Bouwnijverheid (FF)	10.329,2	10.419,8	10.328,7	10.399,3	10.656,5	11.457,6	11.747,4	11.336,1	12.233,1	13.063,7
Groot- en detailhandel; reparatie van auto's en motorfietsen (GG)	25.509,8	25.602,9	26.190,3	26.186,8	26.553,1	26.991,4	27.810,2	26.585,4	28.381,3	30.387,2
Vervoer en opslag (HH)	12.990,7	12.929,8	13.129,7	13.123,4	13.595,1	14.147,1	14.809,6	14.625,9	15.400,0	17.068,1
Verschaffen van accommodatie en maaltijden (II)	3.827,3	4.011,7	4.156,1	4.317,0	4.597,3	4.830,2	5.086,1	3.248,5	3.859,6	5.603,1
Uitgeverijen, audiovisuele diensten en uitzendingen (JA)	1.490,3	1.542,4	1.564,9	1.545,9	1.572,4	1.600,8	1.588,0	1.487,3	1.557,8	1.705,2
Telecommunicatie (JB)	2.067,5	1.864,5	1.828,5	1.825,6	1.777,6	1.759,3	1.836,5	1.713,9	1.780,0	1.827,9
Informaticadiensten en dienstverlenende activiteiten op gebied van informatie (JC)	4.188,0	4.383,3	4.548,9	4.683,4	5.282,4	5.686,2	6.196,7	6.403,6	7.081,1	7.772,7
Financiële activiteiten en verzekeringen (KK)	9.917,0	9.957,7	9.909,6	9.808,1	9.821,5	10.037,7	10.034,0	9.862,6	10.041,2	10.497,0
Exploitatie van en handel in onroerend goed (LL)	948,6	939,5	993,5	1.054,6	1.128,0	1.167,9	1.233,5	1.183,7	1.248,2	1.372,6
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening, hoofdkantoren, adviesbureaus, architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen (MA)	8.638,5	8.778,1	9.014,9	9.404,4	9.986,5	10.409,8	11.006,9	11.201,7	12.224,8	13.546,5
Speur- en ontwikkelingswerk op wetenschappelijk gebied (MB)	847,7	861,8	902,5	909,6	978,4	1.084,0	1.174,8	1.237,0	1.362,5	1.546,1
Reclamewezen en marktonderzoek; overige gespecialiseerde wetenschappelijke en technische activiteiten (MC)	1.053,6	1.074,5	1.099,2	1.237,0	1.262,6	1.301,0	1.398,1	1.313,8	1.448,8	1.609,0
Administratieve en ondersteunende diensten (NN)	11.764,7	12.493,3	13.248,0	13.996,1	14.828,6	15.641,5	16.132,3	14.821,1	16.642,2	18.127,6
Openbaar bestuur en defensie; verplichte sociale verzekeringen (OO)	25.687,6	26.092,6	25.689,5	26.367,0	26.910,7	27.636,2	28.631,1	29.494,5	30.590,6	33.179,7
Onderwijs (PP)	22.284,2	22.631,3	23.187,8	23.762,5	24.803,0	25.607,5	26.464,3	27.275,5	28.321,9	30.876,1
Menselijke gezondheidszorg (QA)	11.627,0	11.787,3	11.954,9	12.235,1	12.682,3	13.122,9	13.487,5	14.093,3	14.814,5	16.695,5
Maatschappelijke dienstverlening (QB)	9.478,7	9.706,1	9.900,0	10.230,0	10.737,2	11.094,2	11.657,9	11.953,2	12.464,8	13.894,8
Kunst, amusement en recreatie (RR)	1.293,2	1.306,6	1.393,1	1.417,8	1.488,8	1.569,3	1.668,5	1.338,4	1.547,6	2.017,4
Overige diensten (SS)	3.311,2	3.368,2	3.336,9	3.328,0	3.392,9	3.477,5	3.593,6	3.424,8	3.681,1	4.121,6
Huishoudens als werkgever; niet-gedifferentieerde productie van goederen en diensten door huishoudens voor eigen gebruik (TT)	407,7	413,9	424,5	456,9	473,3	484,1	495,3	457,0	517,1	560,0
Totale economie (S.1)	203.605,7	206.201,2	208.128,0	211.813,0	219.220,5	226.486,8	234.631,9	230.313,9	244.418,6	267.744,6

Publicaties van het INR - Contactpersonen

Het Instituut voor de nationale rekeningen publiceert naast de belangrijkste aggregaten nog andere cijfers uit de nationale en regionale rekeningen. De overgrote meerderheid van de gegevens zijn beschikbaar in pdf-formaat via de link:

<https://www.nbb.be/doc/DQ/N/planningPapPub.htm>

De cijfergegevens kunnen worden opgevraagd via de interactieve databank NBB.Stat. Hieronder volgt per publicatie een korte beschrijving.

1. Gedetailleerde nationale rekeningen

De publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen verschijnt midden oktober. Zij bestaat uit gedetailleerde tabellen met de samenstelling en verdeling van het binnenlands product, de productie en inkomensvormingsrekening alsook de belangrijkste bestedingscomponenten, de sectorrekeningen, de kapitaalgoederenvoorraad en de werkgelegenheid.

2. Kwartaalrekeningen en eerste raming van de jaarrekeningen

De kwartaalrekeningen bevatten de eerste ramingen van de voornaamste nationale aggregaten. Zij verschijnen vier maal per jaar, 90 à 110 dagen na het verloop van het kwartaal waarop de rekeningen betrekking hebben. Samen met de resultaten van het vierde kwartaal verschijnt de eerste schatting van de jaarrekeningen, die grotendeels gebaseerd is op de kwartaalrekeningen.

In de kwartaalrekeningen, die consistent zijn met de nationale jaarrekeningen, worden de belangrijkste aggregaten uit zowel het bestedings-, inkomens- als productieoogpunt gepresenteerd. Ook de werkgelegenheid, het arbeidsvolume van de loontrekkenden en de beloning van werknemers per bedrijfstak wordt geschat.

Teneinde zo snel mogelijk cijfers betreffende het meest recente kwartaal ter beschikking te stellen, verschijnt reeds na 30 dagen een flash-raming van de bbp-groei. Deze wordt wel niet opgesplitst naar de verschillende deelcomponenten van het bbp. Een eerste raming van deze opsplitsing en van de andere aggregaten van de economie wordt 60 dagen na het einde van het kwartaal verspreid.

3. Rekeningen van de institutionele sectoren

De jaarrekeningen van de institutionele sectoren zijn opgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen (cf. punt 1). Midden oktober worden ze uitgebracht via de database van de Nationale Bank van België, NBB.Stat .

De complete rekeningenreeks voor de institutionele sector wordt gepubliceerd. De institutionele sectoren bestaan uit de niet-financiële vennootschappen, de financiële instellingen (en subsectoren), de overheid, de huishoudens, de IZW's t.b.v. huishoudens en het buitenland.

De kwartaalrekeningen van de institutionele sectoren worden vier maal per jaar verspreid, ongeveer 105 dagen na het einde van het kwartaal waarop zij betrekking hebben. Deze kwartaalrekeningen zijn in overeenstemming met hun jaarlijks equivalent (zie hierboven), maar zijn minder gedetailleerd. De focus ligt op de meest relevante aggregaten, in het bijzonder door middel van sleutelindicatoren en componenten. Deze rekeningen bevatten eveneens de kwartaalrekeningen van de overheid.

4. Rekeningen van de overheid

De kwartaalrekeningen van de overheid worden samen met de rekeningen van de institutionele sectoren verspreid (zie punt 3).

Jaarlijks worden twee ramingen van de jaarrekeningen van de overheid opgesteld, waarvan de resultaten worden gepubliceerd op de website van de Nationale Bank van België.

In de maand april volgend op het referentiejaar wordt een eerste raming gepubliceerd in de vorm van tabellen van ontvangsten en uitgaven van de overheid.

De tweede raming, die midden oktober wordt verspreid, omvat de volledige rekeningen van de overheid en haar subsectoren. Die versie bevat de gegevens die nodig zijn voor de analyse van de overheidsfinanciën en hun verhouding tot de rest van de economie. Deze rekeningen worden overgenomen in de publicatie van de gedetailleerde nationale rekeningen.

5. Aanbod- en gebruikstabellen

Op het einde van ieder jaar verschijnen de aanbod- en gebruikstabellen. Zij geven een beeld van de structuur van de productiekosten, van het inkomen dat wordt gegenereerd in het productieproces en van de goederen- en dienstenstromen die ofwel uit binnenlandse productie voortvloeien ofwel het resultaat zijn van in- en uitvoer.

6. Regionale rekeningen: aggregaten per bedrijfstak en rekening van de huishoudens

Op het einde van ieder jaar verschijnen de jaarlijkse regionale rekeningen. Zij verdelen per gewest, provincie en arrondissement meerdere variabelen uit de nationale rekeningen, waarmee ze volledig consistent zijn.

Naast de regionale bruto toegevoegde waarde en beloning van werknemers, bevat de publicatie ook de geregionaliseerde gegevens over het aantal werkzame personen, het aantal gewerkte uren en over de bruto investeringen in vaste activa. Ook de regionale cijfers met betrekking tot de rekening van de huishoudens maken deel uit van het geheel. Wat dit laatste betreft, gaat het

om de belangrijkste variabelen uit de rekening voor de bestemming van de primaire inkomens (beloning van werknemers en inkomen uit vermogen), de secundaire inkomensverdeling (belastingen, sociale bijdragen en uitkeringen en beschikbaar inkomen) en de tertiaire inkomensverdeling (netto- en brutobedragen t.e.m. de spaarquote). Naast de consumptieve bestedingen van de gezinnen worden ook de consumptieve bestedingen van de overheid en de instellingen zonder winstoogmerk t.b.v. huishoudens regionaal verdeeld.

7. Contactpersonen

Kwartaal Bbp en "flash"	quarterly.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
Jaarrekeningen			
- bedrijfstakken	production.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
- bestedingen	expenditure.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
Sectorrekeningen	sectors.na@nbb.be	Odile Biernaux	+32 2 221 30 44
Rekeningen van de overheid	governmentfinance.na@nbb.be	Kris Van Cauter	+32 2 221 55 72
Regionale rekeningen	regional.na@nbb.be	Rutger Kemels	+32 2 221 35 84
Arbeidsmarkt	labour.na@nbb.be	Bernadette Boudry	+32 2 221 47 54
Kapitaalgoederenvoorraad	expenditure.na@nbb.be	Cédric Luppens	+32 2 221 42 88
Aanbod- en gebruikstabellen (SUT)	sut.na@nbb.be	Lotte Van Mechelen	+32 2 221 47 31
Satellietrekening van de IZWs	sectors.na@nbb.be	Hélène Volon	+32 2 221 55 70
Verspreiding van de reeksen	nationalaccounts.na@nbb.be	Kristof Segers	+32 2 221 38 70
Toezicht en coördinatie	coordination.na@nbb.be	Isabelle Brumagne	+32 2 221 28 77

Algemene opmerkingen

In een aantal tabellen zijn de totalen, ten gevolge van afrondingen, niet steeds gelijk aan de som van de rubrieken.

De website van de Nationale Bank van België bevat de [publicatiekalender](#) van de belangrijkste economische statistieken opgesteld door de Bank en het INR.

In uitvoering van de SDDS-verplichting (IMF's Special Data Dissemination Standard) zijn ook alle statistieken die deel uitmaken van de SDDS in de kalender opgenomen. Publicatiedata zijn overgenomen van de instelling die de statistiek opstelt; sommige onder hen publiceren via hun eigen verspreidingskanalen ruimere kalenders over hun statistieken dan die vermeld op de website van de Bank.

Conventionele tekens

r	raming
v	voorlopig
-	het gegeven bestaat niet of heeft geen zin
n.	niet beschikbaar
p.m.	pro memorie
0 of 0,0	nul of minder dan de helft van de laatst in aanmerking genomen eenheid

Lijst van afkortingen

BBP	Bruto binnenlands product
BNI	Bruto nationaal inkomen
BoP	Betalingsbalans
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
ESR	Europees systeem van nationale en regionale rekeningen
IGDFI	Indirect gemeten diensten van financiële intermediairs
INR	Instituut voor de nationale rekeningen
IZW	Instelling zonder winstoogmerk
KBO	Kruispuntbank der Ondernemingen
NACE	Statistische nomenclatuur van de economische activiteiten in de Europese gemeenschappen
VZW	Vereniging zonder winstoogmerk

Bestellingen

Op de internetsite van de Nationale Bank van België, via de rubriek "[e-service](#)", kan u een gratis e-mailabonnement nemen op deze statistische publicatie. Deze wordt u dan automatisch op de publicatiedatum via e-mail toegezonden.

Voor meer informatie

Wie meer informatie wenst over de inhoud, de methodologie, de berekeningswijze en de bronnen kan terecht bij de dienst nationale & regionale rekeningen en conjunctuur van de Nationale Bank van België.

nationalaccounts.na@nbb.be

Verantwoordelijke uitgever

Roeland Beerten

Chef van het departement Algemene statistiek

Nationale Bank van België

Naamloze vennootschap

RPR Brussel - Ondernemingsnummer: 0203.201.340

Maatschappelijke zetel: de Berlaimontlaan 14 - BE-1000 Brussel

www.nbb.be

© Illustraties: Nationale Bank van België

Opmaak: NBB Algemene statistiek

Omslag: NBB AG - Prepress & Image

Gepubliceerd in oktober 2023